

ఆంధ్రపత్రిక

సంఖ్య 100 సంవత్సరం



4 అంశ
18-5-5

ANDHRA PATRIKA ILLUSTRATED WEEKLY



ప్రజాబామిని

2, 3 కనరుపేజీలు చిత్రకారుడు : కల్వాణి పసాదశర్మ—విజయనగరం.

పంపత్తర పంపా
రు. 12-0-0
విడివెత్తి 4 అ.

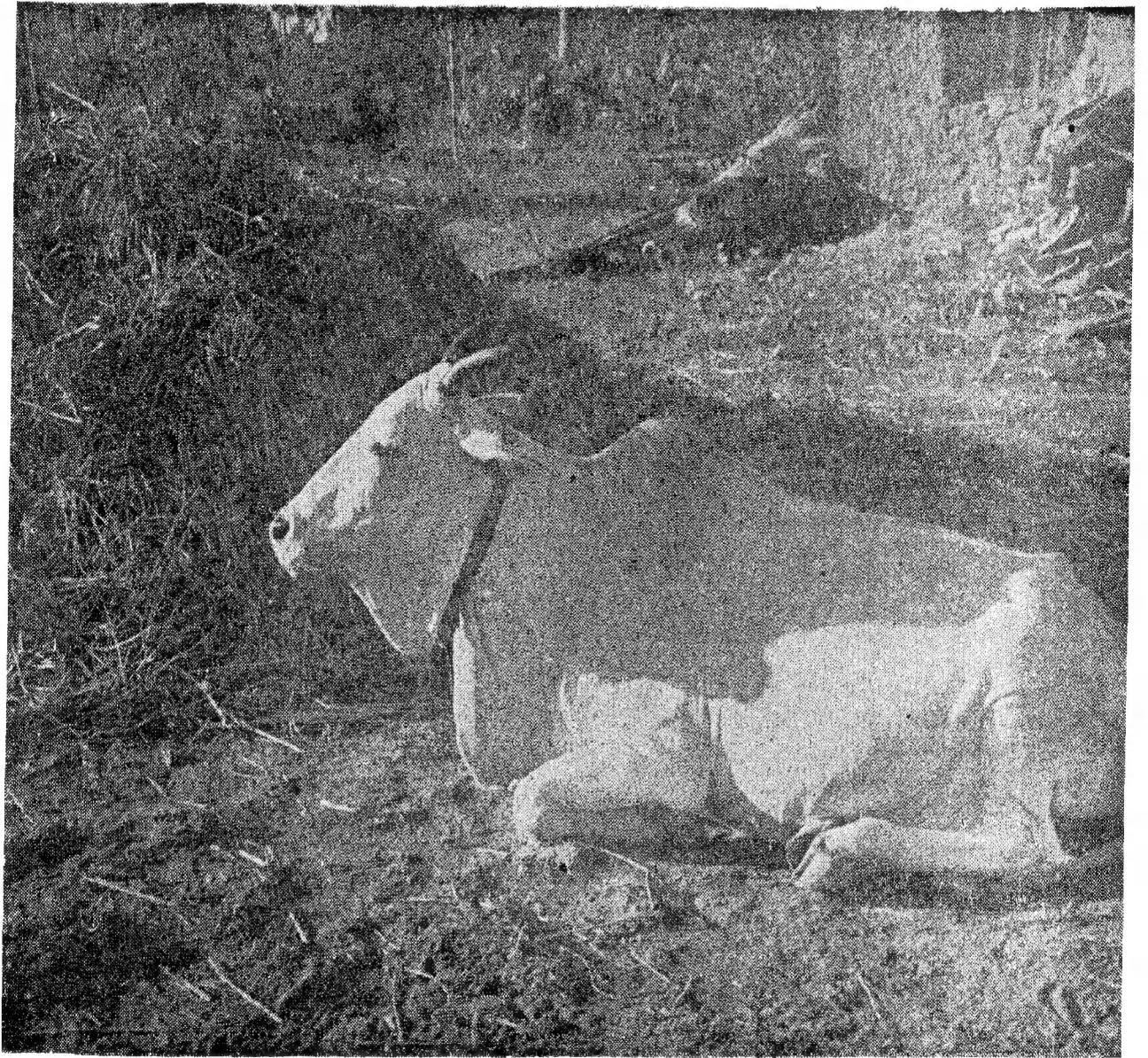
ఆంధ్రపత్రిక

స చిత్త వారపత్రిక

Founder · K. NAGESWARA RAO

పంపుటము 48
పంపు 37
18.5-55

మన్మథ వైశాఖ బహుళ ఏకాదశి బుధవారం



(మా గ ను)

—భాటా: ఎస్. టి. చాగి, రాజమండ్రి.

మా ఘమాసం

1 కొవిడి అక్కున్న

కాంబోడియాలో మా ఘమాసం
పండుగలకి పెట్టింది పేరు మాఘ
సౌరమినాడు బుద్ధుడు తన శిష్యుణ్ణాన్ని
పిలిపించి, ఓ పెద్ద సమావేశం ఏర్పాటుచేసి,
“అబ్బాయిలూ, ఇంక మూళ్లనాటికి నేను
భౌతిక దేహం చాలించి, నిర్వాణం పొంది
పోతున్నాను; కాబట్టి జాగ్రత్తగా మేనులు
కొండే” అని ఆదేశించాడు. మరి! ప్రతీ
ఐగోడాలలోనూ మాఘపౌర్ణమినాటి రాత్రి
దీని జ్ఞాపకార్థం కొంత తింతు జరుపుతారు
నిధిగాను ఇవా సంధ్యచీకటి పడుతుంద
నగా, బుద్ధభిక్షువులంతా ఐగోడాలు చేరు
కుంటారు. భక్తకోటికూడా ముమ్మారు
ప్రవక్షణం చేసి, ఆలయం ప్రవేశించి, బుద్ధ
విగ్రహానికి ఎదరగా నివేదనలు ఉంచుతారు,
కొవ్వొత్తులూ ఊదొత్తులూ వెలిగిస్తారు.
అంతమంది తమతమ జాగాల్లో కూచు

న్నాక, ఓ భిక్షువు బుద్ధప్రవచనాలు
ఏకరువు పెడతాడు ఆతరవాత భిక్షులు తెచ్చిన
వొస్త్రపులు బుద్ధత్రయానికి (బుద్ధుడూ, శార్వ
ధర్మయోగ, భిక్షువులూ—యీ మూడింటిని
సముచ్చయంగా బుద్ధత్రయం అంటారు)
నైవేద్యం పెడతారు.

అదియిన వెంటనే యీ భిక్షువులు యిద్ద
రేనిహొప్పన, యీ నైవేద్యాలకి ఎదరగా
కూచుంటారు. బుద్ధస్తవం (లాంటుంది)
పనస చదివినట్లు చదువుతారు. మొట్టమొదటి
ఆవృత్తం అవగానే యీ యిద్దరోనూ
ఒకడు బుద్ధభగవానుడి జీవితచరిత్రంతా
సవ్యాఖ్యగా చెబుతాడు. తరవాత మళ్ళీ
‘పనస’ ముక్కలు వొచ్చినట్టయినా,
భిక్షులుకూడా పనస చెప్పొచ్చు. అయితే
మొదటి ఆవృత్తం భిక్షువులే చెప్పాలి.
కొన్ని కొన్ని ప్రవచనాల్లో యిది అర్ధరాత్రి
తో అంతం అయిపోతుంది కాని సాధార
ణంగా తెల్లవారూజరుగుతుంది యీతంతు!

ఐటల్లోకూడా యిదేమాదిరి తంతుజరుగు
తుంది కాని, దాని ధర్మవా అని మహా
వేగిరం ముగించేస్తారు. రాజుగారు ఓ
రెండూ, వారితల్లి మరోరెండూ తేనెపట్టు
కొవ్వొత్తో చేసిన కొవ్వొత్తులు నాలుగు ఐగో
డాలకి పంపుతారు. ఈ కొవ్వొత్తులు ఒక్కొక్క
టి మూరెడు పొడుగు, అరపాసు
బరువూ ఉండాలి.

ఇది యిలా ఉండగా “మాసరాజు”
పండుగని ఇంకోటి యీనెలలోనే చేస్తారు;
అంటే మాఘమాసానికి ఓరాజూ, వాడి
పేరిట ఓపండుగానూ, అన్నమాట. పిడు
అసలు రాజమాత్రం కాదు. ఓ బ్రాహ్మణి
ఆవేశకి రాజుని చేస్తారు. వేళ మంతటా
పండినవరి, కంకులపాళంగా తీసుకువొచ్చి
అయిదుకుప్పలుపోస్తారు. వారం రోజుల
పాటు రాచకుటుంబంలోవాళ్ళూ, మంత్రు
లూ, ఉన్నతోద్యోగులూ అంతా,
చిత్రంగా నక్షత్రాలూ వాగు (పాము)ల
బొమ్మలూ వాటితో డాబుగా అలంకరిం
చిన బట్ట యొక్క ఊరేగింపులాగ వస్తారు,
యీకుప్పలున్నచోటుకి.

మాఘ శుక్ల 14 (చతుర్దశి) నాడు ఓ
బ్రాహ్మణ్ణి తీసుకువొచ్చి “మాఘరాజు”ని
చేస్తారు ఈరాజుని కొటసుంచి బయలు
దేరదీసి, పెద్దఊరేగింపు సంబరంతో తీసుకు

వస్తారు. ఈ సంబరంలో మూడు
రెండు పెద్దమైనపు బొమ్మలుంటాయి
ఒకటి ముగబొమ్మ, రెండోది ఆడదీన్ని
మిగ బొమ్మ చేతిలో ఓ దాంట్లో
కొడవల్లి, మరోదాంట్లో దీవి
టీసీ. ఆడబొమ్మ చంకని ఓబుట్ట,
దాన్నిండా అన్నమున్నూ. పిటికితోడుగా
మరోరెండుబొమ్మలు - ఒకటిపిళ్ళకొడుకూ,
రెండోది కూతురూను. ఈ సంబరంలో
మరుగుజ్జువాళ్ళనికూడా ప్రత్యేకించి తీసుకు
వొచ్చి ఊరేగిస్తారు. మాఘరాజుకి అయితే
గజారోహణ యోగవే! సంబరంలో
ఆగమం రెండువందలమంది ఉంటారు.
బాజాలు వాగుతాయి. బ్రాహ్మణ కంఠాలు
పూరిస్తారు. విశేషం ఏదోయో తెలియదు
గాని, ఆవేశ సంబరంలో ప్రతీవాడూ కొంకి
కర్రలు చేతబుచ్చుకుంటారు.

పిళ్ళంతా కలిసి ఊరేగింపుగావొచ్చి,
యీ ధాన్యంకుప్పలున్నచోట ముమ్మారు
ప్రవక్షణం చేస్తారు. దానితరవాత కుప్పలకి
దక్షిణంగా యీ మైనపుబొమ్మలుండుతారు.
అప్పట్నుంచి ఆజాగా అంతా - పాపపరి
హారం అయిపోయి - పవిత్రం అయిందన్న
మాట. మళ్ళీ మాఘరాజుగారిని ఏనుగుమీద
కూచోబెట్టి, ఆజాగాకి మూడుప్రవక్షణాలు
చేయించి, ఊరేగింపుతో వారింటికి సాగ
నంపేస్తారు.

తరవాత మూడోనాడు మాఘరాజుగారు
యీ మైనపుబొమ్మల్ని దహనం చేస్తాడు.
వాటితోపాటు ధాన్యపుకుప్పలకి అగ్ని ముట్టి
స్తాడు. అయితే వెంటనే నీళ్ళకూడా జలదండం
మూలాన్ని ధాన్యం వెటవెటచేలి పేలా
లయి ఊరుకుంటాయి ఆ పేలాలు ప్రసాదం
అని ఉన్నతోద్యోగులదగ్గర్నుంచి పాలి
కాపులవరకూ అందరికీ పంచిపెడతారు;
మాఘరాజుగారి ధాన్యపుగాడలో కూడా
యీ ప్రసాదం ఉంచుతారు ఆ బ్రాహ్మణి
రాచరికం ఆ సాయంత్రంతో సరి!

ఈ మాఘంలోనే బుద్ధభిక్షువులు, శార్వ
ధేవాలయాల అవతల ప్రాయశ్చిత్యకర్మ
చేసుకుంటారు కొన్నాళ్ళ పాటు. ఈ
రోజుల్లో ముఖ్యంగా పిళ్ళ పాటించవల
సింది ఏవిటే అంటే మూగనోము (మాన
వ్రతం ఆనబోయి తెలుగులో అన్నాను!)
రాత్రి తెల్లవారూ పెదమ కదపడానికి
వీలేదు, చీకటిపడింది మొదలుకునీన్నీ. అంటే
కొకుండా అడుగులో అడుగు వేసుకొంటూ
తిరగాలి ఇలా తిరిగినప్పుడు ముందు
అడుగు వేసిన కాలిమడమకి రెండో కాలి
బొటన వేలు తగలాలి, ప్రతీ అడుగుడుక్కునీ.
మగ్గలో ఎక్కడి తప్పినా పునరారంభం!
ఇలా అడుగులో అడుగు వేసుకుంటూ నెమ్మ
దిగా తిరగాలి రాత్రి అంతాను. ఈ
మోస్తరుగా ప్రాయశ్చిత్యకర్మ చేసుకుంటే
మనసా, వాచా, కర్మణా—తెలిసీ తెలి

ముఖచిత్రం : జానకి.

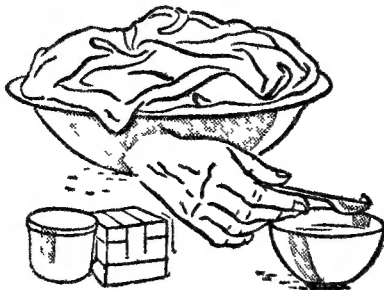
కాంబోడియా కబుర్లు—	2
ఐటల్ ముగిచిన లాటరీ—	5
విజ్ఞానవిధులు—	11
అపస్వరాలు (సీరియల్)—	12
నునూ...—	18
అమృత-అమృతా—	20
వనితాలోకం—	27
అతను - ఆమె—	32
బాలసాహితీ—	35
కథాగేయ సుధానిధి—	36
స్కాల్లెట్ సింపర్నెట్ (సీరియల్)	37
అలరిపిల్లలు—	46
సినిమా—	51

యకా - చేసిన పాపాలన్నీ తుడుచును
పోయి నిర్వాణం లభిస్తుందని ఓ నమ్మకం!

తాంత్రిక ఫిల్మింగం!
ఫిల్మింగునాసపు కదాపటి రోజుల్లో తుంది.

కోటలో కొంత తాంత్రికదర్శి జరుగుతుంది.

రవ్వంత టినోపాల్
తెల్ల బట్టలను అన్నిటికంటే
ఎక్కువ తెల్లగ
చేయును

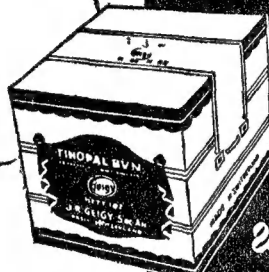
మీ తెల్ల బట్టలను (నూలివి, అద్దు పిల్లువి మాత్రమే) నమ్మితో ఉతికి పీక్లలో జాడించుదు. టిన్నూనులో నాలుగోపంతు టినోపాల్ కప్పు వేడి నీటిలో కలుపుదు.



ఈ టినోపాల్ పీక్లను పెద్ద బాల్బీ చస్సీక్లలో కలిపి, ఉతికిన బట్టలను ఈ పీక్లలో ముంచి 15, 20 నిమిషములు అప్పుడప్పుడు బట్టలను కడుపుతూ ఉంచుదు.



ఈబట్టలను రాయబడిగాని ఉతుకుటగాని చేయరాదు పిడిచి ఎండవేయవలయును. ఇదివరకెన్నడు లేని ప్రకాశవంతమైన తెల్లదనము ఆ బట్టలయందు చూడగలరు ఈ రోజునే ఒక పేకెట్టు తీసుకొనండి.



టినోపాల్

Veigy

బట్టలను అన్నిటికంటే
మిక్కిలి తెల్లగచేయును

అమల్లసేటిడ్ కెమికల్స్ అండ్ డ్రెస్టర్స్ కం. లి.
పి. డి. 965 కొంభాయి.

SISTA'S-AML 5-T6L

★ కాంబోడియా కబుర్లు ★

అయిదు చిన్న చిన్న కట్టడాలు తయారు చేసి బాగా చక్కగా అలంకరిస్తారు. రాచ పురోహితులు ఏవో మంత్రాలూ తంత్రాలూ చదువుతారు. తరవాత నాలుగింటిని కొట్టి ఆవరణకి వెలుపలిభాగాన్నీ, అయిదోది కోటలో సింహాసనం ఉన్న బాగాలోనూ ఉంచుతారు. దర్బారులో చేసిన తాడు ఒకటి తీసుకువచ్చి కోట చుట్టూ కడతారు; మంత్రాలు చదువుతూను. దక్షిణద్వారం నుంచి ఆరంభించి తూర్పుదిక్కుగా ఓసోరా నూలుతాడు చుట్టి, దాని రెండో కొన సింహాసనం ఉన్న హాల్లోకి వోళ్ళేటటు చుడతారు. అక్కడ విజయదీపిక కూడా ఉంటుంది. ఈ దీపికని ప్రధాన బుద్ధ బిక్షువు నమతుంలో రాజుగారు స్వయంగా సరి గించాలి. (కుమ్మ అవశేష సంతమాత్రం కాదు!) ఇలా కలిగించిన యాదివ్యైకార్థ్య క్రమం అంతం అయ్యేవరకూ వెలుగుతూ ఉండవలసిందే కాని, మధ్యలో ఆరిపోదానికి వీలేదు. ఈ తంత్రంగానికి పంచక్షేత్ర విగ్రహాల కూడా తీసుకువోచ్చి, సింహాసనం ఉన్న కొలుపుకూటంలో పెడతారు.

వీటన్నిటితోపాటు గమనించవలసింది ఓ ముసీలి మనిషి! గాధలపకారం, ఒకానొకప్పుడు యీ మనిషి దగ్గర అగ్నితిం అయిన దోసకాయలు ఉండేవిట ఏటి కిక్కురికి ఆకర్షణ్యపోయి రాజుగారు యీ ముసలాడికి ఓ బల్లెంయిచ్చేరుట, దొంగలు ఎవ్వరూ కాజేయకుండా యీ దోసకాయలు రక్షించుకోడానికి. అయితే వీడు బాగర్తగా కాపలాకాస్తున్నాడో లేదో అని అనుమానం తగిలి, రాజుగారు ఓ రాత్రు వ్యడు చప్పుడుగాకుండా బయలుదేరేరు,

తనిభీతి! దొంగ అనుకుని బల్లెం విసిరి రాజుగారిని చంపేసి, సింహాసనం ఎక్కేసేడు ముసలాడు! అదిగాధ. ఇప్పుడీ ముసలాడు నామకం నన్ను.

ఈ తంత్రిక పాలుజానికి "మాంత్రిక గండా" అని చేస్తారు. ఏటిని యెంకాకులు జడలా అల్లి చేస్తారు; వీటిమీద బీజాక్షరా లుంటాయి ఈ గండాలు కొన్ని వందలు కడతారు; వీటినివ శృంగదరికి తలాకటి యివ్వాలివారి నీవితోపాటు కోరానూలు కూడా యిస్తారు; యీ నూలుకి అయిదు కోర్కె రాకుము కుట్టులు కట్టి ఉంటాయి ఈ నూలు జంఝంపేసు కున్నట్టు ఎడమభుజంపై నుంచి కుడిచేతి కిందుగా వేసుకోవాలి ఈ రెండూ - మాంత్రిక గండాం, జంఝంపాచా - ముఖ్యంగా ప్రశస్తికొంది యీ తంత్రిక పాలుజానికి వాడతారు. వెత్తెవేడల్పున్న పాగాలుకూడా (తలచుట్టూ పున్నాచుట్టూ కుంటారు) వాడతారు కాని, యీ పాగాలు ప్రతీదానికి వాడతారు.

ఫిల్డర్ బల్ 15 (అమావాస్య) ఉదయం నేర్చి రాజపురోహితులు శంఖాలు పూరినూడుంటే, పవిత్రస్నానం ఆచరిస్తారు రాజుగారు విజయదీపిక ఆర్చిస్తారు. చిట్ట చివరన ఓ ముసలి బుద్ధ భిక్షువు వోచ్చి కోట ఆవరణలోనూ, కోటలో సింహాసనం అది ఉన్న గోటా పవిత్రోదకాలా ప్రోక్షిస్తాడు. ఇకా ఏదీదా ఉండదన్నమాట!

(అయిపోయింది)

అగ్నితమేన సాందర్య దోహదములను సుతించి సోమ - బుధ - శుక్రవారములలో సాయంకాలం 6 నుండి 7 గంటలలోగా శశిమో సిల్వాన్ లో అచ్చక వినండి



అశోకా ఆమ్లా హేరాయివ్ శిశువర్ధనముమైన, తల్లివంతుమైన, పుట్టివలసిన శిశువర్ధనముమైన, పుట్టివలసిన మెదడును చల్లబరచుటకును ముఖం గాంచు పరిమేళమునకు

విజయాకెమికల్స్ మద్రాసు-7

15 జ్యాయల్లు గిఫ్టువారి రు. 5/-



ఇది 15 నాయుస్ రిస్క వాచి అంగానికి గట్టికి 15 సంలెన్ గ్యారంటీ నీవితో ఒక సౌం టైమ్ కలరి ఇవ్వబడును ఖరీదు రు. 5/-లు. నెంటువే ఆరరు ఇవ్వండి. SWISS WATCH SUPPLIERS (A P M) Tal Kham Delhi

టాప్ సాయర్ ప్రపంచయాత్ర

అనువాగం :

నందూరి రామమోహనరావు వెల రు. 1-8-0

ఆంధ్రగ్రంథమాల, మద్రాసు - 1

"ఎస్ట్రెలాతో నింప బడినట్లుగా" రాత్రి సమయములో నా కళ్లు దేదీప్య మానముగా యుండును."

ఎస్ట్రెలా బ్యాటరీలు

ఎస్ట్రెలా బ్యాటరీలు తక్కువ ఖరీదుతో ఎక్కువ ప్రకాశము నిచ్చి ఎక్కువ కాలము పనిచేయును, ఎస్ట్రెలా బ్యాటరీస్ లిమిటెడ్.

కొండాపాటి - మద్రాసు - కామ్రేడ్స్ బుక్ షాపు, కంకణ

కోటమ్మ గెలిచిన లాటరీ

అక్షీంసారాయణ కోటమ్మ చూస్తుండగానే నీరి అబ్బింది! ముప్పి చూడు రూపాయలతో అం కల లాటరీ వేయగా ముప్పైవేలరూపాయలు అలాక్కొచ్చేవచ్చాయిట.

ఈవార్త వేటు దూరం లోపున్న కోటమ్మ చెవినిపడ్డది. కోటమ్మకు లక్షీం సారాయణ మరిదిఅవుతాడు.

మీడు .. అంటే పంతులు మొన్న మొన్నటిదాకా యింట్లోనుంచి బియ్యం ఎత్తుకుపోయి కోవటికోట్లో ఆమ్మకు నేనాగు బీడిముక్కలకోసం. మెట్టిక్కు పరీక్ష మెట్టుఎక్కలేక ద ఫాల వారి గా మెట్టిక్కాయలుతని విశ్వవిద్యాలయంలోని తన సభ్యత్వాన్ని అసభ్యంగా విరమించు కున్నాడు. ఈపంతులే ఎక్కడాకొని డబ్బుపుట్టక, పెళ్లాంమెళ్ళిని వెళ్ళినాటి చంద్రహారం ... ఆమె నిద్రపోతుండగానే అనుకోండి... ప్రాడీసుకు వుదాయించ బోతూవుండగా. ఆయనవాళ్ళకొబట్టి అంగుళ్ళవొత్తుకొని వూరుకున్నాడు ఇటు నంటిపంతులు యంతసామ్మకు యిట్టే అధికారిఅయి వూరుకున్నాడు.

కోటమ్మభర్త సారాయణమార్రి అయిగు ఎకరాల ను తే త్ర మైనభూమిని, ఒక మండువాలాగిరినీ కోటమ్మపరంచేసి కన్ను మూకాడు యిప్పటికీ పూమారు యిరవైయేళ్ళకితం. ఆ అయిదు ఎకరాల మీద కోటమ్మకు సారీనా అయిదు పుట్ట దానయ్యవస్తుంది. ఆ పున్నయిల్లు కాస్తా అద్దెయిచ్చుకొని అవిడ ఆపక్కనే, ఒక పూరికొంపవేసుకొని కాలం వెళ్ళమారుతూ వుంది. వెనకాముందూ “నా” అనేవాళ్ళ లేకపోబట్టి చేయవలసిన కార్యం క రామ క్తులు యేటి లేకపోవటంవల్లా, కోటమ్మ గారు దాదాపు పదివేలరూపాయలు వెనకేసుకుంది అని నలుగురూ అనుకుంటూ వుంటారు. అయితే ఆఖాపకు మూలధనం యేమూల దాచుకుందో పరాత్పరుడికినూడా తెలియదనటానికి తార్కాణం యేమిటంటే ఆగ్రామంలోవున్న ముచ్చర్త తస్కరులు ఆపూరికొంపమీద ఒకకన్నువేసి రెండు మూడుసార్లు కన్ను మేసిగాలిచినా ఆ గుప్త ధనం తాలూకు ఆదాకీ చీకక నిస్సృహ చెంది వూరుకోటమే.

ఇంతకీ పంతులుకు లాటరీలో డబ్బు

వచ్చిందని తెలియగానే కోటమ్మకునూడా ఆవిధంగా డబ్బు కష్టపడకుండా మూటకట్టా లనే వుబలాటం యొక్కవ అయింది. ఈవస్తున్నలో కోటమ్మ యెవరి కొరకు డబ్బుసంపాదించాలని ప్రయత్నం చేస్తూ వుండో ఆ భగవంతుడికీ తెలియాలి. కోటమ్మ కంటిరిది. సారీనావచ్చే అయివేజా వ్యయపడగా యింకా తలమునకలుగా మిగులుతుంది. ఆమెకు పున్న వ్యయం నుట్టుకు యేమున్నది గనక. లోకులకు తెలియకుండా అవిడ రెండుపూటనూడా భోజనమే చేస్తూన్నా, అది యెంతమాత్రం సంపూర్ణాహారంకంటే లెక్కలోకి రాదు. రెండు ఎండుమిరప కాయలు, యింత చింతనండుతో అవిడకు వారం రోజులు గడిచిపోతుంది. ఆమెవ్యయం యేపరిశీతు ల్లోనూ నెలకు 25 రూపాయలకుపైబడదు.

గొల్లపూడి కేసవరావు

ఇందులో సహంసామ్మ ఆవిడకు కేవలం యింటిఅద్దెమీదనే వస్తుంది. ఇంత మాత్రాన కోటమ్మకు యింకా ధనం కూడబట్టాలిఅనే ఆసక్తిఎందుకు అంటే అందుకు తృప్తిపరచే సమాధానం యివ్వబంకంవచ్చే. అపుతే జరా మరణాలులేనివాడుగా యెంచుకొని మనిషి ధనమూ విద్యా సంపాదించటానికి పూనుకో వాలి అనేనూక్తి వుండనేవుంది. పక్షాలు ఎందుకు ఎగురుతాయో, మేఘాలుయెందుకు వర్షిస్తాయోఅంటే అది వాటికి సహజగుణం అనిమట్టుకే చెప్పగలం. ఆపైనచెప్పటం మనవల్లకాదు. అందువల్ల కోటమ్మకు డబ్బుసంపాదనమీద యింత ఆసక్తి దేనికి అంటే అదేజవాబు చెప్పవలసివస్తుంది.

పంతులుకీ లాటరీలో డబ్బువచ్చింది. బాడిదగ్గర యేవంతమంచినకాలు వున్నాయని లక్షీ అతగాణ్ణి వరించింది. చదువా—కూసర్వం— తెలివితేటలా పూజ్యం, అనుభవమూ అంటే అదీలేదు. కోటమ్మ తమ్ముడికొడుకు వెంకటరత్నం M. A. ఫస్టు క్లాసులోపాసయి ఎక్కడా వుద్యోగం దొరక్క, కొనకీ పుస్తక టిప్ పెర్లాన్ని పోషించుకోలేక వుట్టింటిదగ్గరే ఆటేపెట్టి నానాఅవస్థలూ పడుతూనే వున్నాడు. అటువంటివాడి మొహంకూడా చూడదు లక్షీ. కానుకు కొరగానివాడు ఎవడాఅని

చూచి వాడినే వరిస్తుంది. అందువల్ల అదృష్టాదృష్టాలు మొహంమీద కొట్టవచ్చి నట్లు కనపడవని యేపుట్టలో యేపాముందో ఆ పుట్టకే ఎరికగాని మరొకాడు చెప్పతరంకాదని కోటమ్మ గ్రహించింది. అందువల్ల తనుకూడా తన అదృష్టాన్ని పరీక్ష చేసుకోవాలనీ— ఆ యోగమేవుంటే తనకూ లాటరీరావటం అసంభవంమట్టుకు కాదని కోటమ్మ గ్రహించింది.

అయితే లాటరీ యెల్లా వయ్యలో యేమిచెయ్యాలో తనకు ఎవరుచెప్తారు. ఆ మర్తంకాస్త గ్రహిస్తూ తరువాతవిషయం అగాచించుకోవచ్చు. అది చెప్పటానికి ఈపూర్లో పంతులుని మించి తానాతుగల వ్యక్తి మరొకడు కనపడక పోవటం వో మర్నాడు లక్షీంసారాయణయింటికి వెళ్లి ఆ గుట్టు గ్రహించాలని అనుకున్నది కోటమ్మ.

* * *
“అహా! యేవీ వదిలే వచ్చిందే”
గూడు లక్షీంసారాయణ కోటమ్మరాక చూచి.

కోటమ్మ ఆ కాంతులకి యీమధ్య సంత తృప్తం దిర్ఘిలా రావటం యిదే ప్రథమం.

“ఏవీలేస్త్రా. చాలాకాలమయింది... చూసిపోదామని వచ్చాను. ఏదీ కోడలు కళ బడటమేలేదు” అన్నది కోటమ్మతీరిగ్గా సావిట్రికి చదిలికవడి.

“ఎవరూ సర్వలక్షమ్యా! దొడ్లో కిల్లలకి చదిలన్నాలు పెడుతూవుంది” అన్నాడు లక్షీంసారాయణ.

“అవునా అబ్బాయీ...విన్నాను. విని నంతోషించాను. అంతా ఒక కుదుట్టు నాళ్ళమే అయింతరువాత మంచొచ్చి నా చెడొచ్చి నా మానుకోవలసినవాళ్ళమే గదా అని చక్కచచ్చాను. ఏదీ అబ్బాయీ బాత్రిగా వోపిక చచ్చిపోతూవుంది. ఇహ నేనుమట్టుకు బతకపోయి బతుకుతా నా. కాళ్ళు బాత్రిగా స్వాధీనం కావటంలేదు. అందుకనే ఎక్కడకీ పోవటం తగ్గిండు కున్నాను.” అని యెవరూ అడకుండానే తన యొక్కవసార్లు రాకపోవటానికి తగిన సంజాయిషీ చెప్పకొని అన్నది—

“అవునులే నాసాద యెప్పుడూ వున్న .. యింతకీ ఏలేవాడు పంతులు”

“రాత్రికే బెజవాడనుంచి వచ్చాడు. ఏ కాఫీహోటలుకో పోయి వుంటాడు” ఇంతలో లక్షీంసారాయణభార్య కొంతమ్మ



కోటమ్మగలచిన లాటరీ



అటురావటంతో అతగాడు యీ పీడ వదిలింపకొని బయటపడ్డాడు.

“ఏవీ అక్కగారు ఆవుపేడ అయిపోయాక” అన్నది కొంతమ్మ వపుతూ

“ఏదీకొంతమ్మా! ఇదుగోరావాలి అదుగోరారాలి ఆనుకోటమీగాని బొత్తిగా నోపిక వచ్చిపోయిందిగదా”

“ఇంకా వయం - మీరుకొబట్టి యీ మాత్రమన్నా తిరుగుతున్నారు. మీ వయస్సుకి మేము యేమవుతామో”

“పంతులు తేజవాడ వెళ్ళాడుటగా” అని అడిగిందికోటమ్మ అతిసు దేజవాడ ఎంగువ వెళ్ళాడో తెలుసుకోవాలి అనే ఆశతోటి - కోటమ్మవేసి ప్రశ్నలని అంత రార్థం గుర్తించింది కొంతమ్మ. అయితే యీ పోనీ టీయగలన్నీ యిదివరలోపంతుల్ని ఎందుకూ కొరగానివానిలాగున్నా, ఆటకాయ ఆకతాయగానూ నవకట్ట వూళ్ళో ఆడిపోసుకున్నాడు అటువంటి తన కోడుకు మాత్రాగా ఆర్జనగడవటంతో యీ ముండలందరికీ నాణిమీద యీనాటికి అభిమానం కలిగింది.

‘సురవేలెత్తు’ అందోబాంకుట అందుబోనుంచి డబ్బు తీర్చుకునేటందుకు పోయాడు సుప్రసాద్ విన్నావుగదా అక్క” అన్నది కొంతమ్మ

“అదగో నిన్ను నే నుబ్బమ్మ అంటుంటే విన్నాను - అవునా కొంతమ్మా యంతకి నేనెక్కడా కలిసిరావాలిగదా - మరి దాని నోరు పడా ఆన గుమ్మ యిప్పటికీ కళ్ళలో నిప్పులు పోసుకుంటుంటేదా - అగుగో నికోడుకూ వచ్చాక ఏరా అమ్మా యీ కులాసాయనా” అని పలకరించింది గంతుల్ని కోటమ్మ

పంతులు ఆమెవంక పీసారియాని తల ఎగరేసి కోసరికి దక్కాపోయాడు కోటమ్మ అంటే పంతులుకు యేనాడూ పదిభిప్రాయంలేదు. ఇవాళ్ళ కోటమ్మరాకలో తనకు తెలియని ఆర్థంయదోవుందని ఏదో ఆరాలాగి బూరావూరే నిమిత్తం కోటమ్మకునిగట్టుకు వచ్చిందని పంతులు అనుమాన పడ్డాడు

పంతులు యీవిధంగా గులాబుపూజావంక కోటమ్మకు కొరగానుకున్నట్లు అయింది. “విడెంబలయీ వీడియే పెంచుమా” అనుకున్నదిలోపల, అయితే తన యిన్నడు పని గట్టుకువచ్చిందే కోరి కొట్టాట కొని తెచ్చుకునేందుకు కాదుగదా అసలు రహస్యం కానా నాడిగల చెప్పిస్తే యిహా మరి పనే ముంది నేడేలో

“మానానా లే కొంతమ్మా నీ జ్ఞానాడిని నాని పోనానానీ” “కోరి తమ్మకు

మాదా పంతులు ప్రవర్తన అంత నన్నలేదు వెంటనే లేచి -

“అయ్యో నా సెం కా పుర్రుకుంక, యిప్పుడే వస్తాడు కూర్చోవదినా” అని లోపలికిపోయి పంతులుతో యే విధానాన్ని యేవోగాని మరోరెండుత్తాణాలో పంతులు గుసగుసలాడుతూ బయటపడ్డాడు.

“ఏవీ.. నాతోపని”

“లేదోయ్ తండ్రీ యీ ములీయండ మీద నీకింతకోపం చేసికీ”

“చేసికోపం .. యీనాటికి గా నీకళ్ళకి మేపు అవుపడం”

“అదుగో రా అమ్మా - అలా అన్నావు నాకు వచ్చింది నాకు యిప్పుడు అరవయ్యోపడివచ్చింది. ఏదీ రా నా బూయిక యేనాళ్ళు బసుకుతానో ఎవరు చెప్పగలరు. ఇటుకాయ అటువేస్తే గంపెడంత ఆయాసం ప్రాణం కొట్టుకుపోతూంది - తామరాకుమీద వీటిమక్కలా - అదీ అదీ రా లిపోతుంది ఎప్పుడో” అన్నది కోటమ్మ ఎంతో విచారం అభిసయిస్తూ.

అదికొస్తూ యెప్పుడు రాలిపోతుందా అని ఆశతో ఎగురు చూచేవాళ్ళూ వున్నారు. అయితే యీసంభాషణ పంతులకి విపరీతం తలనొప్పి కలిగించింది. ఇదుగో యీ ముండ ప్రతిరోజూ పురాణమనీ హరికథలనీ పుత్తనాలనీ వూరంత ప్రదక్షణం చేస్తూనే వుంటుంది. తాను యింతవరకూ తిక్కల స్థాయిలోవుండటానికీ యీవిధగారి కళ్ళలో తన ఆనలేదు - నోరు అవిరామంగా నలుగురితో తిన్నుగురించి ప్రలాపిస్తూ వుంటే కేసు ఇంతకి యీనాడు అనకోని విశ్వరథం కలిసిరావటంతో యీవిధ కళ్ళహారలు విచ్చుకున్నాయి. అర్థం పురుషార్థంలో వుత్తిమం వ్యక్తియొక్క విలవలను పెంచాలంటే నైతికకర్త కోలబద్ధగా పరిగణించేకాలం చెల్లిపోయింది కూలలతో వోట్లు కొనుక్కున్నట్లే గౌరవమా ప్రతిమా కీర్తిగాడా కొనుక్కోవచ్చు కేవలం కొనుక్కోటమేకాదు డబ్బు అనే అద్దంలే నాటితాలూకు విధ్యాప్రతినిధులను చూచుకోవచ్చు. అయితే యీ అద్దం పగలకుండా వున్నంతకాలమా ఆ ప్రతినిధుల స్థితిగా వుంటుంది అది కేవలం మిగ్గి కొవచ్చు - కోరి తెరమీద పట్టలేకపోవచ్చు కాని అది మిగ్గి అని చూచేవాడికి తలిననా తన మనస్సుని మోగించేసుకొని కర్తయొక్క అంతస్సు పెంచుతాడు

“నిలాటివాళ్ళు చాలా కోరిం ఒత్తుతున్నారు” అనుకున్నాడు పంతులు సోమాత్రం

“యంతకి యేవిపని నాతో” అన్నాడు ఈ గుసలు పడుకుంటూ పంతులు

యీవిషయం ఆమె పని స్తరంగా ఎల్లాచెప్పగలదు. వీడేమో ముళ్ళమీద కూచున్నట్లుగా ఎగిరిపడుతున్నాడు. అదిగాక తనపనికోసం నాల్గింటికి వచ్చానని చెప్పటం ఆమెకు నామరూగా తోచింది తీరా నోగు తెరిచి అడిగినా - యీ పంతులు గాడు వట్టి శరణుదాపుతారం కాంతంగా జవాబుచెప్పడా నాడు గనక అలా చెప్పక తప్పితే తనతల తొలగించినట్లే అవుతుంది

“ఆ మరేమీలేదురా! ఆ గుడిలమ్మ పోగొట్టెడితే యిలావచ్చాను నిన్ను కనుక్కు పోదామని - అదేరా ఈ యింకోనున్న రామనాథం పెళ్ళాం”

“ఏవీటి కనుక్కురమ్మన్నీ”

“ఆలాటరీ యేదో దానికీ వెయ్యలగి వుందిట. మొగుడికి తెలుస్తే యేమి కోప్పగి పోతాడో అని చాటుగా నన్ను కలిచి ఆలా నువ్వు అయినదానివిగదా కా నాకోసంపోయి కనుక్కురాగూడగులే” అని అది చేసినగోల యంత అంతా కాదం లే నమ్మ దానిపోగు పడలేక యీ గచ్చి కాన అన్నది కోటమ్మ నేర్పుతో నెలల మరొకరిమీదకి నెట్టి

కాని పంతులేమీ సస్సిలొడు కొంగు కోటమ్మ వేసినయెత్తు యిల్లే పనికి లేకాడు. అయితే తకాయ గడపలోనూ మరొకటి శ్లోకాసంలోనూ వున్న యీ ముడతినన్ని యింకా డబ్బుమీద ఆశ కేనికా అని అతిసు ఆశ్చర్యపోయాడు. ఆమె తను కడుపుపట్టా తిననూ తినదూ. ఎప్పటిసాస్తూ ఆస్పడు మూట కగుటూనే వుంటుంది గాంపూ ధోగమూ ఎరుగని సపం అగి ఇంకా నా యింకా డబ్బు గణించానీ అనే అపేక్ష గావలేదు ఆమెకి

“అగుగో తపో నూనో ఆకం పెసినాల్ల యేజెంటు వస్తాడు వార్తపడిగి కవకోట్ల నును” అన్నాడు పంతులు విసుగుతో కోటమ్మ అనూట పాటింగక వేలేబ్రమ్మ వేయటావికలూనుకోగా నేపంతులు వెంటనే అన్నాడు.

“ఆవిడ మొగుడికి నెలిసెన్టాయనా ఏవీ కలు ఏరయ్యగలడు” అంటూనే విడిచా బయటికి నడిచాడు పంతులు

కోటమ్మకు యేగి సోలపోలేదు డి పంతులు గాడు రంగువే! యీ వియద బయట పెట్టకుండా గొనుగుంటున్నానో ఆమెకు అరంకాలేగు కాని ఎంతులు ఆవిధంగా చెప్పడండా తప్పుపొవటంవల్ల తన ఆవిషయం వీలయినంత ఆర్థంలో తెలుసుకోవాలనే కోరిక యెప్పుడయింది అంతేకాకుండా తన తెలుసుకోవలసిన వస్తువుయొక్క విలవ కూడా యీగోసంక వున్న పెరిగిపోయింది దామకునే వస్తువు

అమూల్యమైనది నే విషయం కోటమ్మకాక
అందరికీ తెలిసిన విషయమేకదా.

* * *

కుర్చును పోయి బంట్లోను వంకట
సోయి ఆ కారిని పోయివుంటే యీ
విషయం వాకబు చేసింది కోటమ్మ వెంకట
సోయి (బాకెలు ఆడటంలో వుద్దండుకు
అవుగా అతినికి యీ పజిల్లు సంగతి తెలి
యదు. అయితే కోటమ్మ యింటినుంగలి
పందిరిమీదగా అల్లుకునిగబాకిన సారపానూ
దాన్ని అంటపెట్టుకొని స్వేచ్ఛగా వేలా
డుతున్న మెయిల్ బాగ్ లాంటి సారకాయా
మాసి అతను తనకు తెలిసిన విషయాలు
తీర్చిగా చెప్పి ఒక పాత యంగ్ గేషు పేపర్
నుంచి ఒక ముక్క బయటపెట్టి అన్నాడు

“ఎగుగో అవ్వగారూ - యీ గళ్ళిల్లో

1 గాన 2 గాన మాయిష్టమొచ్చిన అంక
నిలుపునా వయ్యండి అయ్యగు రూపాయలు
పట్టే 12 దిఫాలు వెయ్యవచ్చు. అప్పుడ
అదృష్టం తిన్నగావుంటే లక్ష రూపాయలు
రావచ్చు” అని పజిలు పూర్తిచేయటానికి
కొవలసిన ప్రధమ మూతలు కోపి గా
చెప్పటమే కనుకడా ఎగురుకుండా తనో
మనలూ రిచేసిమాడా మాపించాడు ఆదైన
కోటమ్మ యిచ్చిన సారకాయ మాస్తాన
గేలిం ఏంయింకలిస్తూ వళ్ళిపోయాడు

వంకటసోయి చెప్పిన కొద్దిపాటి విష
యాలు కోటమ్మకు తెలియలేదుకోవల
సికి యెక్కు. వ సారకాలవాన్నయి
ఏమైనా ఆమె వక్క విషయం తెలుసు
కుంది అదృష్టం అరచేతి న్నకుండా కావా
లంటే యిది ద్వైతమా అద్వైతమా అనే
మీగుంసలో పడి సలక్షణం గా నిర్ణయించు
కోవలంపైనే ఆధారపడివుందని అవులే
కోటమ్మ అనేకవార్లు యిదివరలో శంకరా
చార్యులవారి భాష్యం తాలూకు వుపస్య

బహుమతి రు. 500

(గవ్వ మెండు విజయ)

తెల్ల వెండుకలను పోగొట్టును

రంగులనుచూచి మోసపోవద్దు అది తాత్కాలికము
మానుషావసరం “మన మోహిని హీర్ అయిల్”
ఆరేక వనమూలికలకొ ఆయుర్వేద వద్దతిలో
తయారైనది 80సం॥ వయస్సువరకు వెండ్రుక
అను నల్లగా వుండును ఇదిగాక మెదడుకు
ఉల వచి వచ్చును. ఉన్మాదము, తలనొప్పి
బుగ్గెరా బుబ్బురా రానియెదు “జ్ఞానక శక్తి”ని
కొనిపొందును వృద్ధిచేయును కొద్దిగా వెంసేవుంటే
ఒక పీసా రు 3-8 రు కి పీసా రు 9-10-11
సగము రు 12/- వూర్తిగా వెంసేవుంటే ఒక
పీసా రు 7/- అ కి పీసా రు 18/- అ
ఇది పనిచేయదని నిరూపించిన రు 500/-

GENERAL LABORATORIES,

(H O) P O Rajdhanwar (H Bagh)

సాల్తేనే విన్నదిగాని ఆమె పూర్తిగా విశ్వా
ద్వైతి. అదృష్టం బహుకొద్దిదఫారే మానవ
జీవితాన్ని నవజీవితం చేయబోతుంది.
అయితే నీతి నియమం అనే సర్వమూతాలకి
కట్టుబడి ఆ అవకాశం అందిపుచ్చుకో
కుండా నిర్లక్ష్యం చేసినవాడి మోహం
మల్లా చూడకు లక్ష్య. అందువల్ల త్వరపడి
పనికి పూనుకోవాలి అని నిర్ణయించుకుంది
కోటమ్మ.

కోటమ్మ మణియార్ల సొమ్ము గళ్ళ
కాగితం పేరాసావ్యమిచేతి కచ్చినలోన ఆమె
చాలిపోతున్న జీవితంలో ఒక మధురఘటం.
ఆమె గుర్తుకు మిగిలినలోజులో ఏదీ ఆనాటి
తియ్యటి భావాలకు సరిరావు కోటమ్మ ఆ
రాత్రి నిద్రపోయింది కాని ఆ నిద్రకరెన్న
కొగతేల తాలూకు కలలతో రిచిడమయిన
కలలనిద్ర అయింది

మరి యిదమే ఖర్చునూ గాని పదిపాను
లోజులు తాళితేగాని ఫలితం రాదుట.
ఒక్కొక్క రోజూ ఒక్కొక్క మనస్వంత
రంలా వుంది. పచ్చి శతాకాలమయిన ఆ
దినాల్లో సైలిమూ పగలు పొడిగించుకు
పోయినట్లూ, రాత్రి నుదించుకుపోయినట్లూ
వున్నది దిశారపక్ష అనే ఒక పక్షవుందిట.
అది రాత్రి బంగ్రునెతోటి వెన్నెలతోటి
ఆకుకొని పగలు నూర్చుకున్నంతసేపూ
అతిగాజ్జీ తిమ్మకుంటుంది యింకా జారు
కోడెమో అని అదేవిధంగా కోటమ్మ ఆశ్రు
లతో మనస్సు ముంగుకు పరిగెత్తుకుపోతూ
వుంటే నూర్చుజ్జీ నిండించుకుంటూ కాలం
గడుపుతోంది

ఆరోజు కోటమ్మ భవభవస్త్రితోభితయై
ఆ పల్లెటూల్లోని గాంధీమహాత్ముని సి మెంటు
విగ్రహం యెగుట ఫలితాలు గొరికి ప్రతిక
రాకజానం ధ్వజ స్తంభంలా నిలబడివున్నది
అంటే డబ్బు మనుష్యులమీద ఎంతటి
ప్రభావాన్ని కలిగివుంటే అంగుకు సజీవ
ప్రతిక్య ప్రమాణం కాక మరేవి అవుతుంది?
ఇదివరలో పదిపాను రోజులూ పది
పాను సంవత్సరాలుగా గడిచాయి. మరి
యిప్పుడో ఒక్కొక్క నిమిషమూ అంత
కన్నా యెక్కువకాలం తిసుకుంటూ గను
రున్నాది ఎంతసేపు నుంచున్నా కాకు
పీమ్మ పోవటం గానే వుంది కాని ఆ ప్రతిక
కళ్ళపడే భాగ్యం కలుగకపోవటంతో తను
పొడునే తేదీ కోరికలు యారికలెత్తిగా
నూర్చునారాయణమూర్తి తండ్రికి పెట్టిన
సమస్కారం ఫలితం లేని అదృష్టం గానే
మిగిలిపోయింది.

తనకు చేపర్లతో పరిలేనప్పుడు వుదయం
8 గంటలకే చేపర్లకట్టలు బయటపెట్టాలని
వనకాల క్యూకు విరగలకు కూబోయే చేపరు
కుర్రాడు యారోజు ఎక్కడా అయితూ
అనవాలూ లేకుండాపోవటమూ, కాలం
మానవజీవితాన్ని ఆ కిల్లి భాతరుచేయ



క్రిందపడి కట్లా చేతులూ బెణకితే



అప్పు అప్పుతొంజనంవాడింది



వెంటనే తగ్గిపోయింది !

అమృతాంజనము



అన్ని నొప్పులు జలుబులు,
దగ్గులు మొదలైన వాటికి కూడా
అమృతాంజనమే వాడండి.

ఇటీవల కొందరు రచయితలు ఇదివరలో అచ్చయిన తమ రచనలను కొత్త రచనలన్నట్లు ఇవ్వడు తిరిగి మాకు పంపడం, కొందరు ఇతరుల రచనలను అన్యభాషలలోనుంచీ, తెలుగులోనుంచీ సంగ్రహించి స్రవంత్ర రచనలుగా పంపడం జరుగుతున్నది. వీరు సోదర రచయితలకు, మాకు జరుగుతున్న అవచారాన్ని గుర్తించడంలేదు. మాకు వచ్చే రచనలను, అనుమానంతో పరిశీలించడం రచయితలకుగాని మాకుగాని గౌరవప్రదం కాదని గుర్తించవలసిందిగా వీరిని ప్రార్థిస్తున్నాము. ఇందువల్ల చిక్కులకు లోనుకావచ్చునని ఇట్టివారు గ్రహించడంమేలు. ఇదివరలో మా పత్రికలోగాని, ఇతర పత్రికలలోగాని ప్రచురించబడిన వేలాది రచనలను చదివి స్థైర్యంతో ఉంచుకోడం ఏ సంపాదకునికైనా అసాధ్యమైన విషయమని ప్రత్యేకం చెప్పవలసరంలేదు.

అన్యభాషా సూచించినప్పుడు తప్ప, మాకు వచ్చే రచనలు మొదలైనవి, పంపినవారి స్వతంత్ర రచనలేననీ, భావంతోనే మేము ప్రచురించడం జరుగుతుందని అందరూ గుర్తించ ప్రార్థన.

మాకు కథలు, గేయాలు, చిత్రాలు, ఫోటోలు పంపేవారు ఈ క్రింది అంశాలనుకూడా గమనించ ప్రార్థన.

- ప్రచురించని వానిని తిప్పిపంపగోరే వారు బుక్ పోస్టుకు ఆవశ్యకమైన స్థాంతులను, రచనలూ, చిత్రాలూ, ఫోటోలతోనే చేర్చిపంపాలి.
- బుక్ పోస్టుకు అలా స్థాంతులను తక్కువ కాకుండా పంపాలి.
- రచనలను కొయితానికి ఒకే పైపున నీళ్లతో వ్రాసిపంపాలి.
- ఫోటోలు కనీసం కార్డు పైజాలో వుండాలి. సెగటివ్లు స్వీకరించబడవు.
- చిత్రాలు ఇండియన్ షుటతో చేసిపంపాలి. రంగుల చిత్రాలు స్వీకరించబడవు.

ప్రచురణ విషయాన్ని పంపిన తేలియతెయ్యడం కష్టం. నిరాకరించబడిన రచనలను తిప్పి పంపడానికి మాకు కనీసం ఒక మాసమైనా వ్యవధి అవసరం. ఫోటోలు, చిత్రాల విషయంలో యింకా ఎక్కువ వ్యవధి కొవలసివుంటుంది.

ప్రచురించే వానిని గురించి ప్రచురించే ముందు మాత్రమే తేలియపరచగలము. మాకు పంపిన రచనలను, ఫోటోలను, చిత్రాలను గురించి మా కార్యాలయం నుంచి ఎవ్వరూ సమాచారమూ అందనిదే, వాటి ప్రతులను యితర పత్రికలకు పంపవద్దని ప్రార్థన.

రచయితలూ, చిత్రకారులూ, సహృదయంతో సహకరించగలరని విశ్వసిస్తున్నాము.

—సంపాదకుడు.

మండా వక్రమార్గానడవటం మే అవునని అనుకుంది కోటమ్మ.

“వివరమివ్వండి గాంచీ వచ్చిందా” అని శేకేసి అడిగింది కోటమ్మ. గంపి చెప్తోపుమ్మకుని పూయకట్లుగా పోతూవున్న బాటసారిని.

అతేగాడు ౪ గంటల బాంచీమీగ రేగి పోరామని హడావుడిగా పురకెల్లి కృష్ణగట్టు ఎక్కగానే పదిలోకి పుట్టంను మేర చొచ్చుకుపోయి ఆమ్మ పక్కరిస్తున్నట్లుగా “కిరణిచీ”మంటూ సాగి పోతూ, నేవుసున్న బా అన్నట్లు వనకాల తెల్లని నురుగవదిలేసి ప్రవాహంలోకి చొచ్చుకుపోతున్న బాంచీని పక్క కిల్లికాగోని గోడగడిచాం చూపే ౪ గం. 24 నిమిషాల తేమూ చూసి యాగోగా కాలం యితర వేగంగా నడచుటానికి పోతువు యేమిటా అని ఆలోచిస్తూ వస్తున్న ఆ బాటసారి కోటమ్మదృష్టిలో నల్లగా కదలిక లేకుండా పోతున్న కాలం బాపతు సోమరితనం గ్రహించలేక చాలా చిరాకుపడాడు.

“ఏవో ఏమిచచ్చిందో” అంటూ ముంగురు సాగిపోయాడు ఆ బాటసారి.

ఎండ దిరదరా పైకి విస్తూనేవున్నా యొక్కడా బాంచీవచ్చిన సాగని కనపడక పోవటంతో కోటమ్మకు వాస్తవంగా మా చెప్పి చిరాకు కలిగింది ఇంతి అనకోమం నిశ్చయకం కాకపోయినా నిరర్థకమనీ, తను ఎవర్నీ అదలించి నంజాయిషీ అడిక అధికారింకాని, అవకాశంకాని లేదని గుర్తించిని కోటమ్మకు, ఆ అగ్రహం చెరచెరా ఎగబ్రాకే ఎండతో కలిసి వర్ష చిటపటలాడిస్తూ తగని చింకూ విసువూ కలిగించింది.

“అమ్మయ్య” అనుకున్నది కోటమ్మ. దూరానే పైకిబూమిదనస్తున్న పేపరుతేన్నీ కుర్రాణ్ణిచూసి వాడు వాయువేగంతో విగ్రహంచుట్టూ ప్రదక్షిణంకొట్టి పుత్తిరం పక్కగావున్న కిల్లిపాపుదగ్గర పైకిలు దిగి పేపర్ కట్ట విప్పుతుండగానే కోటమ్మ రెండు అంగలలో అక్కడికి పోయి—

“అబ్బాయ్! ఆ - దినపత్రిక యివ్వరా” అని అడిగింది అణాకాసు చేప్తో చూపిస్తూ ఆకురవనా అవివరంక పోమారు ఆత్మర్యంగా చూసి అన్నాడు.

“ఆ పేపర్లు రాలేగు”

“ఓరి నాగమ్మా నీపదుట కనపడుతూనే వుంటే లేనంటావేమోయ్! అన్నది కోటమ్మ నూటిగా.

వాడు కోటమ్మవంక పోకనగా చూసి అన్నాడు.

“ఆ - కనపడుతూనే వుంది యాచుట - సిటీ పోలీసు.”

కీర్తి కొట్టువాడితో సహా మహా యుద్ధం జరిగింది. వెనకటా విరగబడి నవ్యాలు కోట దుర్గుకు విపరీత మైన ఆగ్రహం కలిగింది. “ఒరి మీ సంఘం పట్టుకొని మీ విరగ బడి పోతున్నాను — మీ విరగబడి పోతున్నారా” అని అరిచింది. నేను తిన్న పంట

కీర్తి కొట్టువాడికి ఎందుకంటే గాని ఆమె గారితో విపరీతమైన గౌరవ భావం పుట్టుకున్నది. “నిజాన యెదవ గారా — గావగ్రా పొట్టుపగలి — పెద్దాళ్ళతో యేగానో శం యేట్రా” అని వాళ్ళని మందలించి కొట్టుకు వంక చూచి అన్నాడు “అయితే అవ్వ

గానూ పేతురు యేని చేసుకుంటారండీ.” కీర్తి కొట్టువాడు కనకరం కపట నటన అని విశ్వసించిపోతే పోకిరి వెధవ వాడేనని కొట్టుకు గ్రహించింది. వాడు అడిగిన ప్రశ్న మీగానే తెక్కిన యిద్దరూ మళ్ళీ నవ్వులు



అతను కోటను తీసివేయడానికి భయపడతాడు



మోహన్ తన కోటను ఎందుకు తీసివేయడు?



వ్: నీ కోటను తీసివేయ! నేను తీసి వేయలేను!



ఎందుచేత? నా పర్మిట్ చిరిగి పోయింది... దీనిని కొని రెండు నెలలే అయింది!



మమ్మ, తప్పు విధముగా ఉతుకబడియుంటుంది! అయితే నా భార్య సారాని పద్దతినే బట్టను వాడి ఉతుకుతుంది.



బట్టలను వాడుటవలన వాటి పోగులు తెగిపోతాయి, చిరిగిపోతాయి. బట్టలను వాడకుండా సమృద్ధిగా మరగనిచ్చు సన్లైట్ తో ఉతకాలి. అప్పుడు అంత త్వరగా అవి చిరిగిపోవు.



వాడి ఉతుకుటవలన గలిగిన ఫలితము



ఈ మేలును నే నెప్పుడూ మరుచును!



మోహన్ భార్య: సన్లైట్ బట్టలను తెల్లగా, కాంతిగా ఉతుకును. ఇప్పుడు మా బట్టలు చాలకాలము మున్నుతాయి. ఇంతే కాకుండా డబ్బు ఖర్చు. శ్రమ, తక్కువ!



SUNLIGHT SOAP
Rs. 10,000 Reward!
GUARANTEED

సన్లైట్ సబ్బు

ఇండియాలో కయారుచేయబడినది

బట్టలను చాలకాలము మున్నునట్లుచేయును



కోటమ్మ గలిచిన లాటరీ



అవక్కనే బోడా తాగుతున్న ఓ పెద్ద మనిషి గుట్టమింగి

“బామ్మగారూ . ఆ పేపరు యివాళ్ళ రాశేదండి, రెండు కట్ట తప్పిపోయిందిట” అన్నాడు జోకర్లం కలిగించుకొని

అందువల్ల ఆ నాడు బో మరుక్షేత్ర గంగానం చూపువానిలో తప్పిపోయింది. అయితే కోటమ్మ విన్న వార్త ఆమెను నిలబెట్టినా కదిలించివేసింది. తన యితరవరకూ పడ్డ శ్రమ జరిగిన అవమానమూ కొనకు మిగిలిన ఫలితమూ యింతలా కృపా అని తెలియగానే కోటమ్మ తన కర్మని నిందించుకుంటూ యింటి మొహం పట్టింది .

“ఈ పేపరు వాళ్ళుగా యెందుకు తప్పిపోతాయి—”

“ఇవన్నీ అపకృతనాలేనా” అనే విషయ సమస్యలతో సతమతమవుతూ కోటమ్మ మధ్యాహ్నం రెండు గంటలదాకా విచారించుకుంటూ ఉన్నది. కనపడవలసిన ఫలానా పేపరు వచ్చిందా అని వాళ్ళుచెప్తున్నా వుంది. ■ పేపరు రివియూ యినప్పైకే గారింటికి వస్తుందని తెలిసి రెండు గంటలు దాటినదరికీ కోటమ్మ సరాసరి పోయి వాళ్ళింట్లోనే తిప్ప వేసింది. పొద్దు పోయేదాకా చూసి చూసి కోటమ్మ కళ్ళు కాయలు కాళాయే గాని ఎక్కడా పేపరు వచ్చే నూచనలు కానరాకపోవడంతో బయటైన వూదయంతో యింటిపట్టుకు చేరుకోగానే ఆమె స్నేహితురాలు నుబ్బమ్మ యెదురుపడి “విన్నావుటే మీన్నీ నీకడో తెలిగ్రావు వచ్చిందిగదే ఎక్కడికి పోయావు యిందాకట్టుంది” అన్నది.

తెలిగ్రాం మాట చెవినిపడగానే కోటమ్మ ఖంగారుపడిపోయింది. ఈరోజు రేచిన వేలాదిశేషం తెలియదుగాని ఒక్క శుభ వార్త చెవినిపడలేదు ఇంతలో పులిమిద పుట్టలా యీ ఖబరు యేమిటా అని ఆమె గగ్గోలు పడిపోయింది. తన వక్కగానొక్క తమ్ముడు విశాఖపట్నంలో రైళ్ళమీద వని చేస్తున్నాడు. అశుభం అనుకోకూడదుగాని మగ్గోలా అవలేదుకదా అని కోటమ్మ రెండేలు పడిపోయి విసవిసా పోష్టాఫీసుకేసి పోయి చూచేసరికి ఆ ఆఫీసుకు తాళాలు వేసి వుండటమూ, పోష్టమాఫ్టరు పరమేశ్వరశర్మ కోర్టు సాంపులు కొని తెచ్చుకునేందుకు పోయినూ పోయాడనీ తెలిసి ఆమెపడ్డ వేదన యింతింతటానికీ వల్లకాదు.

* * *
లక్ష్మీంశారాయణ యింట్లో గొప్ప కల్లాలం చెలరేగింది.

“నాన్నా కోటమ్మకు లక్షలూపాయలు వచ్చాయిట” అన్నాడు పంతులు లక్ష్మీంశారాయణతో.

“హే! వుత్తరీ! నేను నమ్మకు”
“వుత్తరీమిటి తెలిగ్రాం వచ్చిందని పేరా స్వామి చెప్తేనే”

“ఏమీ కోటమ్మ జూదం ఆడిందా” ముక్కుమీదకి వేలు పోనిచ్చి అన్నది కొంతమ్మ.

“అవిడ యేరోజు అయితే మన గుమ్మం యొక్కండో అప్పుడే అనుకున్నాను. కాని పొట్టకోసి నా అక్షరంముక్క లేనిదానికీ తొలిసారే ఫఫ్ఫువయ్యా” - అని ఆమెన మరీ మాట్లాడలేకపోయాడు పంతులు.

లక్ష్మీంశారాయణ కూడా నిర్లృతక చితికిలపడి అశ్చర్యపడ్డాడు

“ఏమి చేసుకుంటుందిరా - అంత డబ్బు” అన్నది కొంతమ్మ.

“తగలేసుకుంటుంది మనకెందుకు” విను గుర్రో నసిగాడు పంతులు.

అయితే పంతులికి అనుభవం తక్కువ లక్ష్మీంశారాయణమాత్రం యీవిషయం అంత తేలిగ్గాతోసి పారేసికొట్టినీ, యిందువల్ల తమ కేమైనా లాభం కలుగగలదేమో ఆలోచిస్తే చారి జొంగగలదనీ అతను అభిప్రాయ పడ్డాడు.

“మన కెండుకేమిటిరా వాజమ్మా. రే పే బందరుపోయి ప్రిడరులో విచారించిరావాలే. కోటమ్మకు వారసులం మనమే నాయను. ■ డబ్బు మనకు దక్కేమింటే—”

తక్కినమాట పూరిచేసేలేదు కొంతమ్మ.

“రమ్మన్నారే తమ్మున్న బంతికి - అవిడ బాట్లా కొట్టకొచ్చేటి వీల్చి మీచేతికి వచ్చి కెళ్ళింది - తమ్ముడికి యెచ్చుకుంటుంది - మీఅన్న నంపాదించే నేమీ కాదుగదా” అన్నది.

“జోరుమాగురో - అన్నిటికీ తగుదు నమ్మా అని పంచాయితీ చెప్పాస్తావు” అని కొంతమ్మని గడనూయించి పంతులు వేపు తిరిగి అన్నాడు లక్ష్మీంశారాయణ “రే పే బందరు వెదుకున్నాను. తరువాత విషయాలు మరో ఆలోచించవచ్చు”

మర్నాడు రాత్రి పొద్దుపోయినతరువాత యింటికి చేరుకున్న లక్ష్మీంశారాయణ ప్రిడరుకూ తనకూ జరిగినప్రిడరు - పార్టీ సంబాదం వివరంగా కొడుకుతోచెప్పి అన్నాడు.

“అవజిలుకుకట్టిన సొమ్ము భీర్త ఆస్తి లోనేగదా అందువల్ల దానివల్ల వచ్చేలాభం కూడా అవిడ సొంతంకొడు - అది ఆమె తరవాత మనకి రావలసిందే.”

“ఈలోపలే ఆమె ఆడబ్బుంతా బయటకు చేరేసి వత్సావెళ్ళాలు చేస్తేనేనే ప్రశ్నించాడు పంతులు.

“అదీ అడిగాను ప్రిడర్ని - ” ముంకు వావావతేసి ■ సొమ్ము వత్త చేయిద్దాం అన్నాడు!!

“ప్రిడరుంతా అలాగేయేదుసారదావా... వావా అని. కొంత గలిచేనా చచ్చేనా”

అన్నాడు నిర్లప్రంగా పంతులు.

“ముందు జప్తువస్తే ఆపెమాట చూసుకోవచ్చు... అరేయ్ అబ్బాయ్ అదిగాక నాలుగుసార్లు కోర్టుచుట్టూ తిరిగేటప్పటికీ రాజీనామా అంటూ తంతు నడిపి కొంత కాకపోలే కొంతయినా దక్కించుకునేందుకు సావకాశం వుంటుంది ఈ ముండ కోర్టుచుట్టూ తిరిగేనా చచ్చేనా”

పంతులు తండ్రివంక పరకాయించి చూచి అన్నాడు.

“అవుతే పెద్దయ్యతాలుకు పైకం తోనే పజిలుకు కట్టిపట్టు మనకు సొత్తు మేది నాన్నా”

లక్ష్మీంశారాయణ కూడా ఈవిషయాన్ని గురించి మన గులో మధన పడుతూనే వున్నాడు. అయినా అతనికి మార్గాంతరం అవుపడకపోవడంపై పేలవంగా అన్నాడు.

“అఁ అదిగాక కోటమ్మదగ్గర మరేవి డబ్బుందిరా.”

“నిజజే అనుకో-అయినా ఋజు వు భారం మన నెత్తినే వుందిగదా.”

“ఆ మాట నిబద్ధే-మరి కార్యాంతరం లేజే” అన్నాడు సగం చచ్చి లక్ష్మీంశారాయణ

అయితే యింతలోకే పంతులు మెదడు లోకి ఒక అపొఖు మైన ఆలోచన ప్రవేశించింది

“హే... అవును అలాచేస్తే చిక్కలేదు కోటమ్మ వుమ్మలో చిక్కకుంటుంది” అన్నాడు ఎగిరి గంతేసి.

“ఏమిటా ■ మార్గం?” కొడుకున ప్రశ్నించాడు లక్ష్మీంశారాయణ.

అతరువాత పక్కా అరగంటనేపు తండ్రి కొడుకు లిద్దరూ ఆంతరంగిక సమాలోచనలు జరుపుకొని పంతులు నూచించిన వద్ద తే సవ్యమైనదని నిర్ణయించుకున్నారు.

* * *
కోటమ్మ గారికి అనేకానే లాటరీలో అక్షరూపాయలు వచ్చాయని ■ పూర్ణ ఆబాల గోపాలానికి తెలిసిపోయింది.

“కోటమ్మ అదృష్టవంతురాలు” అన్నరు కొందరు

“లక్ష్మీ గుడ్డిది” అన్నరు మరికొందరు “కోటమ్మకు యింకో ఘోర అక్షరాలుకూడా రావుగదా ఫజిలు ఎల్లా పూరిచేసింది, ఎల్లా గలిచింది” అని సందేహం నెలలుచ్చాడు ఒక నిత్యకంకితుడు.

“ఆ ముండ ఎల్లాగో తిని చావదు - ఆ డబ్బు ఎటొచ్చి వారలకు పోయేదే” అన్నాడొక ప్రాప్తకాలజ్ఞుడైన పరభాగ్యవజీవి కోటమ్మ యీ మాటలు విన్నలేదు. విన్నావాటిని లెక్కచేసే స్థితిలో లేదు యిప్పుడు

విజ్ఞానవిధులు

డాక్టర్

జ్యోతిషము శాస్త్రమేనా?

డాక్టర్ గారికి సమాధానము

మచిలీపట్టణమునుంచి టి. వి. సుబ్రహ్మణ్య శర్మ గారు ఇలా వ్రాస్తున్నారు :

జ్యోతిషముమీద ఢిల్లీలోని వసంత రావు వేంకటరావుగారు విజ్ఞానవిధులు "డాక్టర్" గారు. ఆ తర్వాత వాదాలు విజంగా రెండు మత గణాలు ఢిల్లీ వద్దగానే ఉన్నాయి. "జ్యోతిషము నిజమైనపుడు అవుతుంది; కానపుడు కాదు; కనక జ్యోతిషము దెబ్బ గుడ్డెద్దుతావు. ఇక నిజమంటే ఏమిటి" అని ప్రశ్న వస్తే - ఇద్దరు ఉద్దండులూ ఎలక్ట్రానుల విషయానికి వోయి, దానికి కణ లక్షణాలు తరంగ లక్షణాలు కూడా ఉన్నాయి అనే విషయమీద విజ్ఞానవిధులలో విచారించి వీరిద్దరూ ఏ మాత్రం పరస్పరం దగ్గరకొచ్చాలో? అసలు ప్రారంభించిన జ్యోతిషము ఎలక్ట్రానుగా మారి 'జ్యోతిషము నిజమైనపుడవుతుంది, కానపుడు కాదు' అనే ద్వైవిధ్యానికిన్నీ, 'ఎలక్ట్రానుకణమూ అవుతుంది, తరంగమూ అవుతుంది' అనే లక్షణాన్నీ పోలికలు తెచ్చి - ఫిజిక్స్ బుక్ యింటే జ్యోతిషము ఉదాహరణ అని దెబ్బలాడి - చివరకు "నిజమంటే" అని పశ్చిమమంటూ మార్చున్నారు. (అని మీ అభిప్రాయము!)

పదార్థ విజ్ఞానశాస్త్రము ప్రస్తుతము చక్కటి ప్రతినిధులను, ఉన్నత ప్రతిపత్తిని, వివిధ విధములైన గ్రంథ, ప్రయోగ, ప్రామాణ్యాన్ని కలిగిఉంది. ప్రస్తుత ప్రపంచంలో పదార్థవిజ్ఞానశాస్త్రం ఇన్ని విశ్వవిద్యాలయాలూ, ఇంతమంది అనుయాయులూ కలిగి, ఎన్నో సౌకర్యాలతో ఉన్నత స్థానాన ఉంటుంటే, జ్యోతిషశాస్త్రం కొందరు జిజ్ఞాసువుల ఉత్సాహము మాత్రమే ఆలంబనంగా, ఒక శాస్త్ర ప్రతిపత్తియే లేకుండా, ఒక క్రమపద్ధతి లేకుండా, కొన్ని వందల సంవత్సరాల క్రిందట ఈ "నైస్సు" ఉన్న స్థితిలో ఉంటున్నది.

ప్రస్తుతం జ్యోతిషముయొక్క ప్రతిపత్తి ఏమిటంటే - ఆదృశ తరతరాలుగా వస్తున్న మూఢవిశ్వాసమని మాత్రమే. దానిమీద వైజ్ఞానికులలో ఒక పెద్ద "పెజిడిస్" (చైము ఫిగ్గము) - దాని గతచరిత్రనుబట్టి గానీండి, ప్రస్తుత స్థితినిబట్టి గానీండి బాగా ఏర్పడిఉంది. ఈ రెంటిని పోల్చడానికి పూనుకుంటే సంపూర్ణ రధికుడైన అర్జునుడు విరధుడైన కర్ణుడు యుద్ధము చేసినట్లుండును. ప్రస్తుతం జ్యోతిషముయొక్క స్థితిగతులు విరధయోధునికి సమానంగా ఉన్నాయి. దాన్ని ఆరాధించేవారే కదీ, యొక్క వృత్తి క్రింద, వ్యాపారం క్రింద పరిణమించి, మోసం తప్ప శాస్త్రదృష్టికుక్కలగా ఉన్న వాళ్ళ చేతుల్లో పడిఉంది.

వీళ్ళా శాస్త్రప్రతినిధులు? వీళ్ళ జయప జయాలమీద ఆధారపడి ఒక శాస్త్రము యొక్క సత్యాసత్యములమీద నిర్ణయం చేయబూనడం న్యాయం కాదు. దానిది చాలా గ్రంథసారస్వతము పోయింది. కొన్ని గ్రంథాలు నామావశిష్టములుగానే ఉన్నాయి. నిజంగా దానిలో ప్రావీణ్యము గడించి, ఆకర్షరచకితులుగా మనల్ని చేయగలిగినగా ఫలితాలు చెప్పగలవారైనా ఉంటే వాళ్ళు చాలా "రహస్యంగా" గోప్యం, గోప్యం, మహాగోప్యం" అంటూ దామరున్నారు. అట్లాంటివాళ్ళను చెదకి పట్టుకోవలసినట్లుంది. ప్రజాదరణ, ప్రభుత్వదరణ, విశ్వవిద్యాలయాల ఆదరణ ఉంటేగాని ఏదైనా ఒక ప్రతిపత్తి సంపాదించుకోడం కష్టం పోనీ "దీని అంతు కనుక్కందాం" అని జిజ్ఞాసువులకు వ్యక్తుల బయట చేరినా వారికి కావలసిన అంగులం, అర్థబలం చాలా తక్కువగా ఉన్నాయి కాబట్టి ఏ కొందరు వ్యక్తుల స్వీయానుభవాలకు, విశ్వాసాలకు మాత్రం పరిమితమై యున్న దీన్ని వెతికిలాగి నిష్పాక్షికదృష్టితో సమగ్ర విమర్శనాత్మకమైన దృష్టితో, అర్థం చేసుకో ప్రయత్నిస్తే కొంత మంచి ఫలితం కలుగతప్పదు. అలాంటి కృషి చేయనవసరం

చేసే ఈ "ఈశ్వరత విమర్శలన్నీ" ముఖ్య "గుడ్డెద్దుతావులు"లాగే ఉంటుంటాయి.

జ్యోతిషం విషయంలో అన్ని ఫలితాలు గుడ్డెద్దుతావులులాగే తగిలినాయి అనుకోడం మాత్రం మహా సాహసం. ప్రయోగసాక్ష్యము నిజము అని ఎలాగు ధృవపరచాయించి చెప్తున్నారో అలాగే - ప్రస్తుతం ఈ శాస్త్ర స్థితిగతులనుసరించి కొందరు వ్యక్తుల అనుభవాలతో పరిమితమైన "ప్రయోగసాక్ష్యం" ఈ శాస్త్రానికి చాలా లభిస్తుంది. భవిష్యత్తు తాడు ఎలా తెగినా, గతంకూడా ఏ మాత్రం వ్యక్తిగత ఊహించలేని పరిస్థితుల్లో - జ్యోతిష శాస్త్ర సహాయం తో ఎలాగు ఒక జ్యోతిషుడు చెప్పగలిగాడో? భవిష్యత్తు సాధించలేనంత మాత్రాన శాస్త్రాన్ని తిరస్కరించేదానికంటే - జనన కాలం తప్ప వేరే విషయమైన ఎలాంటి ఉపబలం లేని ఈ జ్యోతిషులూ ఏ మాత్రం ఊహించలేని పరిస్థితుల్లో - గతం ప్రబల ఉదాహరణ పూర్వకంగా ఎలా చెప్పగలడు? అలాగు గతం మాత్రం వ్యక్తి పరోక్షంలో జాతకమాత్ర సహాయం ద్వారా జ్యోతిషుడు చెప్పగలగడం అపూర్వం కాదా? ఇలాంటి సన్నివేశాలు అనేకం మనకు విచారితే దొరుకుతాయి. కాని ప్రస్తుతం సమాచారమంతా ప్రోడికరించి, నిగ్గు తెల్పుకోగల అవకాశం లేదు. అందువల్ల కొందరు వ్యక్తుల అనుభవాలకు విశ్వాసాలకు మాత్రం పరిమితమై యున్న జ్యోతిషం - గుడ్డెద్దుతావు లను కోడంలోనూ ఒక పరిమితి ఉంది - సకమ పరికోధనను కొనసాగించి, ఒక సకమ సంస్థ ద్వారా నడిపిస్తే, దానికు చిత్తమైన శాస్త్ర మర్యాదను - టెస్టు ట్యూబుల శాస్త్ర మర్యాద రాకపోయినా, ఉపమానతస్థితిగతి యుండి కూడా విశ్వవిద్యాలయాలలో ఆసనము పొంది గౌరవించబడే ఇతర శాస్త్రాల పాటి మర్యాదలయినా - పొందగలదు. ఈ రికోధనద్వారా ఒక వేళ అంతా దగా అనిని ఋజువైందనుకోండి - అప్పుడు జ్యోతిషం పవలాగు ఉన్నది. దానివల్ల లాభమే కానష్టము ఏముంటుంది?

శ్రీ సుబ్రహ్మణ్య శర్మ గారు ఆధునిక వైజ్ఞానికులకు వారి అనుయాయులకు జ్యోతిషముపై చైము ఫిగ్గము కలిగిన దన్నారు. విజ్ఞానవిధులలో ఇంత తరహా (5వ పేజీ చూడండి)

తదితర సంచారము పంపిణీ	
అగత్యుపైను కుటుంబ సంరక్షణ	
కానీమన్	కర్ణాటక హత్యలు - 0-0-0
కర్ణాటక	గోపన మార్గము - 0-0-0
బాలక్స్	వివేకమునుబట్టి మార్గము - 0-0-0
మా మంచం పూర్ణ దానిలాగా వున్నట్లు	
మున్సిపల్ కౌన్సిల్, మంచం వదిలి మార్గము - 1 నిమిషమున	



38

రంగయ్యగారికి గురి సరం కొంచెం కొంచెం చెగురునూది. తన అనతి కనపడటం లేదు. సర్వవేళల ఆయనకి భాగ వితంబించి భాగవతం వ్రాసినవని ఆయనకి బాగా తెలుసు. అయితే ఆయనకి తెలుసుకోలేక ఆయన కిష్టంలేదు. ఆయన ఎప్పుడో పాపాన్ని గాని చింతిస్తోందని, భాగవతం అన్నది పది సంవత్సరాల పాటునుంచి చూసింది. వుంటే ఆయన చెప్పింది. అనికొయినా, అలాంటిది ఏదో గొణుకుంటూ వుంటుంది. ఆయనం లేండ్ ఎప్పుడో చూస్తుంటే సర్వవేళల ఆయనకి భాగ వితంబించి భాగవతం వ్రాసినవని ఆయనకి బాగా తెలుసు. అయితే ఆయనకి తెలుసుకోలేక ఆయన కిష్టంలేదు. ఆయన ఎప్పుడో పాపాన్ని గాని చింతిస్తోందని, భాగవతం అన్నది పది సంవత్సరాల పాటునుంచి చూసింది. వుంటే ఆయన చెప్పింది. అనికొయినా, అలాంటిది ఏదో గొణుకుంటూ వుంటుంది.

అది కళ్ళకు తోచి, “నారాత నాయనా! రాత” అంటుంది. అంటుంది.

చూడండి. చూడండి. ఈ విషయంగా చూడండి. చూడండి. “ఏమని గొణుకుంటుంది? ఎప్పుడో అంటుంది?” అని ప్రశ్నించాడు.

“భాగవతం, భాగవతం! అంటాడు ఎప్పుడూ. లేదా అన్నాయి, రంగయ్య! రాధావు గారి! అంటాడు ఆయన అన్నాయి. ఎప్పుడూ చూడండి. ఎంతో సంతోషం కలగటం లేదు. అలాంటిది పదివేలనాడు బాగా.” అంటాడు సదానందం.

మహాదేవార్థకమైన చాడర్ చిరునవ్వు అతనికి సమాధాన మిస్తుంది. “ఈ మంటలో స్వప్నం చేసే విధేయం! ఆయన గొణుకుంటుంది. గల కారణాన్ని పోగొట్టి నాకు లేకుండా! అంక ఎలా నయన వుంది? ఆయన పరిస్థితిని మర్చిపోతాడు. అందుకే ప్రదానం చేయించిన నమ్మకం నీకుందా?” అని ప్రశ్నించాడు చాడర్.

సదానందం చాడర్ ముఖంలోకి నీరసంగా చూస్తూ, “కర్మ క్రియాంతోనే తెలుసుకుంటా!” అని ప్రశ్నించాడు చాడర్. తిరిగి నవ్వు అని సమాధానం.

దీనిని రీ అభిమానిగా సదానందాన్ని ఎడిటర్ గారు గుర్తించారు. అక్కడ నుంచి కొంచెం పలుకుబడి పెరిగింది. సదానందానికి సదానందం లేవనెత్తిన వశ్యం అలగ్నం ఎడిటర్ గారు రాజకీయ వర్తన ప్రారంభిస్తాడు. సదానందం జీవిత సమాధానం చెప్పకు అన్నట్టి చూపుతుంది.

సదానందానికి కృతవర్తనం ఏదో ఒకప్పుటిలాగా కనిపిస్తుంది.

స్తోంది. బొమ్మలు రాయటం క్యామెలతో సంభాషణ అతనికి మనోహరమైన అనుభూతినిస్తున్నాయి. ఇప్పుడు క్యామెల ప్రసన్నత చూడవచ్చు.

ఇటు దగ్గరకొకటంతో వాళ్ళిద్దరూ తరువాత కలుసుకోటం సంభవిస్తోంది. క్యామెలకి సదానందం చిత్రాలంటే ఇష్టమే కాదు, కాంతమైన అతని నవ్వు సంతోషం కలిగిస్తుంది. అతని అర్థకదునీతికి బాలిపడుతుంది. అతనికి ఎంతో నాయం చేయాలని కోరుకుంది. సాక్షింకాదు ఈ గౌరవం, ఏవరికా మం పొందుతున్నదో, చాడర్ నది నది ఎలా స్వీకరిస్తున్నాడో అమె కోరుకుంటుంది.

చలికాలపు నాయం కొలాలు అందంగా వుంటాయి. పళ్ళి మాన పొందుకుంటోంది. విజయవాడ అంతా బంగారు వూరిలా కనిపిస్తుంది. సత్యనారాయణపురం పక్కగా పోయే మీటర్ గేట్ ద్వారా పక్కగా ప్రకాశం అలా చిన్నా, దూరంగా కనిపిస్తున్న కొండలవంక మాన్తా క్యామెల, “మీరు పసి చిత్రాలని లోతైన అనుభూతులు నన్ను ఏదో విడిచిపోయింది” అంది.

సదానందం, “అపత్రికలో కాథానుల సంగతా?” అని ప్రశ్నించాడు.

క్యామెల, “ఎచ్చో! పాటివంక నేననలు చూడనండి. మీరు ఆ వ్యాసాలకింద వేలాంటి చిన్న చిన్న బొమ్మలు! పాటివంక!” అంది ఆమె. నిజమే. సానికి రాజకీయాల కారూను బొమ్మలు ద్వేషాన్ని, కక్షల్ని రచ్చగోట్టేటట్లుంటాయి. వాటిలో అనుభూతులకు అవకాశం లేదు. పైగా, అవి ఎలా వుండాలింది నిర్ణయించి వల్సింది ఎడిటర్ గారు. మధ్య చిత్రకారుడి కనిపి బాధ్యత!

“అవా! అవి, ఏదో పిచ్చివూహలకి ప్రతిబింబాలండి. జాటిరి ప్రచురించటానికి ఎడిటర్ గారు మొదట జంకేరు కాని—ఎచ్చో! రాజకీయ కారణాల అంటగట్టి తర్వాత వేకాడు!”

క్యామెల ఆశ్చర్యపడ్డది. “ఎవరికొరణాలు వచ్చివుంటాయి!” అంది.

సదానందం, “అది విశిష్టంగా ఉంది. రాజకీయాలంటే నేనాకు మంట. వాళ్ళకుండి, లోకంలో ఎవరినీ నమ్మరు? ఒక్కొక్కప్పుడు వాళ్ళు నమ్మలేం. ఎచ్చో! అదంతా కలవరిస్తుంటారు ఎప్పుడూ!” అన్నాడు.

క్యామెల నవ్వింది. నీలియన్ కాలం మార్పున నమ్మకుంటుంది. క్యామెల మొహంమీది చిరునవ్వుకి ముగ్ధుడై సదానందం ఆమెని ఓరిగంట మాన్తా, “నాకు కార్టూను వేయడము వృత్తి అది డబ్బు వచ్చే మార్గం మాత్రమే. కాని నేను సంతానం వేసి బొమ్మలకి

ఎటువంటి కట్టుదిట్టాలూ లేవు గదా. అందుకే అది నా అభిరుచికి ప్రతిబింబాలుగా వుంటాయి" అన్నాడు.

ఇద్దరూ శ్యామల ఇంటిని సమీపిస్తున్నారు. తూర్పున ఆకాశపు చీకటి నీలవర్ణంమధ్య మెరిసే తిలకంలా పెద్ద నక్షత్రం మెరుస్తోంది. అటు పడమర దేవాలయ గోపురం క్లగ్నా, కనిపిస్తోంది.

సదానందం అప్పుడే వెలిగిన ఎలక్ట్రిక్ దీపాలవరసల కిందుగా నడుస్తూ, "ఒకొక్కరూ గౌరవించుతూ ప్రేమిస్తు..." అనబోతూ ఆగిపోయినాడు. శ్యామల అతన్ని తిరిగిచూసింది. ఆమె కళ్ళలో నీర్ల కనపడింది. ఆమె గెండు నిమిషాలాగి, "గౌరవం— ప్రేమ ఎడంగా వుంటాయండీ. ప్రేమించటానికి దేనితోనూ నిమిత్తం లేదు!" అన్నది.

సదానందానికి ఏమనాలో తోచలేదు. అతనికి ఆలోచనలు కందగనోకంగా వస్తున్నాయి. శ్యామల అంతస్తుకి తనూ వెలిగిపోగాని—ఆమె ప్రేమని ధైర్యంగా తను అర్థించటానికి వీలేదు. కాని కేరీనా మార్గం ఆలోచించాలి. అర్థకంగా ఆమె అంతస్తుకి తను వెంటండ్లు.

ఇద్దరూ శ్యామల ఇంటికిగిరి విడిపోయినారు.

39

అమరావతి కలిగిన మాడుకాలును తోజాలకట్టా (త్రయంబకరావు ఒక ఉపాయం ఆలోచించాడు. రంగయ్యగారి రివ్వలనిన కాకి తన తండ్రికి ముట్టిలేగాని తన భార్యకి కాంతి చిక్కడు అమ్మూ నాన్నా ఊరుకోరు ఎలాగైనా ఆ ప్రకం సర్దియ్యాలి ఒకసారి తను విజయవాడ పోయినట్టే, అక్కడ సంగతి సందర్భాలూ తెలుస్తాయి తరవాత నిదానంగా ఆలోచించుకోవచ్చు.

పానుప్రకారం అతను భార్యతో చెప్పి, అమ్మమ్మని వాప్పించి తిరిగి తెల్లారి వస్తానని బయటేరాడు. అమం చితినుండి ఘనానా చోటికిని మాత్రం చెప్పలేదు.

అతను సరాసరి లాంటి ఎక్కి విజయవాడ దిగాడు. అప్పుడు మధ్యాహ్నం ఒంటిగంట అవుతోంది. కృష్ణనీళ్లు నిర్మలంగా నిలంగా వున్నాయి. అతను ఊళ్ళోకొచ్చి సిటివన్ ఎక్కి గవర్నర్ పేట దిగి, రంగయ్య గారు ఉన్న వెనక ఇంటికి వెళ్లి ఆరా తీశాడు. వాళ్లు సత్యవారాయణపురం చేరారని తెలిసింది. సరాసరి సత్యవారాయణపురం వచ్చాడు. గంట వెలికిలేగాని రంగయ్యగారి పెంకుటిల్లు దొరికిందిగాను.

అకస్మాత్తుగా అల్లుడు రావడంతో వరలక్ష్మమ్మగారు కంగారుపడి దిగులపడుతూ అబ్బింది. కాళ్ళు కడుక్కోడానికి నీళ్ళిచ్చి "ఏం సంగతి వాయనా! అందరూ కులాసా! బయట కులాసాగా నిరుసుతోందా?" అని అడిగింది.

అల్లుడు మామగారి పరిస్థితిని బాగా అర్థంచేసుకోగలిగాడు. ఆయన అల్లుడి పలకరించ నేలేదు. తన లోకంలో తా నున్నాడు, కాలుకుర్చీలో పడుకుని.

అత్తగారే సంతోషంగా తమ స్థితిని తెలియపరిచింది. భర్త అంధత్వాన్ని మనోవైకల్యాన్ని సరించిగూడా తెలియజేసింది. "నాయనా, ఎలాగైనా ఆ ప్రకం సర్దియ్యాలి అబ్బాయిరూడా కలివిధాల ప్రయత్నిస్తున్నాడు కాని ఏదీ! ఎందుకూ చాలని సంపాదనయ్యే" అంది ఆమె బాధగా.

అల్లుడు ఆమెని ఊరడించాడు. "ఆ దిగులేం పడకండి మీరు మీరిచ్చే గడవాలన్న జేమీ లేదు నాన్నకి. ఆయనది నియోగికపు పంథం! లేనిది ఏంవో తిత్తిమాత్రం ఎక్కణ్ణించి తెస్తారే? వాకన్నీ తెలుసుకుండి ఇంక మీరు ఆ ప్రకంసరించి వెంగపెట్టుకోకండి. ఆ సంగతేనో నే మానాను నాకొపురము సుఖం నాకుగాక ఇంకెవరికి? అత్తయ్యగారు! కట్టలు ఎల్లకాలం కాపురముంటాయా! విచారించకండి! మీఅమ్మాయికి ఆ బిచ్చు గాలావరకు నయమైంది ఏ రే, మాటల్లో మర్చిపోయినాను, నాన ఏదీ?"

అబ్బడి సమాధానంతో అతని సమాధయిత అత్తగారికి అక్కమైంది. ఆమె మనస్సులో పెద్దభారం తొలగినట్టయింది. నిగతో నాల్గో వుంటే ఏం? అబ్బడూ మామరూ మనసు కలిసిపోయినాక, అనుకుందామి.

"ఒస్తాడు నాయనా! తోజా అప్పుద్రునుంచి కావటానికి ఇదే పో అవుతుంది" అంది. "మాకావూ! రే, రే. భోంచేస్తువు నాని, ఎప్పుడు భోంచేసేవో ఏమో" అంది.

త్రయంబకరావు, "ఇప్పుడేం పోతుంది. సాయంత్రం— పూటాలెండి." అని సర్దేశాడు.

"అమ్మాయిని గూడా తీసుకురాకపోయినావా?"

"ఇంకో నెలకి వస్తారేండి. ఇంకా చాలా వ్యవహారాలున్నాయి అక్కడ. అదన్నీ పరిష్కరించాక నాని ఇద్దరం కలిసి ఇక్కడికి రావటానికి వీలేదు."

మధ్యాహ్నం, తండ్రి గీసిన గీటు చాటని ముఖాన్ని అతని తండ్రి అల్లుడు, ఇలా మారిపోయి కనపడేసరికి వరలక్ష్మమ్మగారికి ఎంతో సంతోషం వేసింది. ఆమె భర్తదగ్గికి పోయి చెప్పింది, గెండుసార్లు, అల్లుడు వచ్చాడు అని. రంగయ్యగారు, తన ఊహ వధించి ఏ మెట్టు కిందికి దిగి, ఆమె మాటల్ని అర్థంచేసుకున్నాడు. స్వల్పంగా కాని ఇది ఒకటి గెండు నిమిషాలు మాత్రమే. తులగా అల్లుడు ఆయనదగ్గిరావ్చి, "నేనండీ త్రయంబకరావున" అన్నాడు.

అయితే ఏం? రంగయ్యగారు ఒకసారి శూన్యంలోకి చూసి పూరుకున్నాడు.

త్రయంబకరావు అరగంట సదానందంకోసం గూసి తర్వాత వెళ్ళిపోయినాడు.

అమరావతి చేరగానే ఆరాత్రి త్రయంబకరావు పెన్సిగా అమ్మమ్మతో కులాసాకబురు ప్రారంభించాడు. అతని మామమ్మలో ఒకఅభిప్రాయం వున్నది; దాన్ని ఎలాబయటపెట్టెను అని ఆలోచిస్తూ సంభాషణ ప్రారంభించాడు.

అమ్మమ్మ గూడా అమ్మలంటికి గాని, మననం పో ప్రాణం ఆమెకి తన వంశాని కిరడొక్కజేగా! అని అంతా వుమ్మకుని తలకొరిచి పెట్టింది వీజేనాడు!

"అమ్మమ్మా! మవ్వగూడా తెనాచొచ్చి అక్కడే వుండి పోరాగులే" అన్నాడు మనవడు.

"ఎంగుకు వాయనా! ఇక్కడవుండి ఏదో కృష్ణా నాన అనకుంటూ కృష్ణలో న్నానంచేస్తూ ఇంకా పడివుంటా! ఏదో కలకాలం బతికుండబోయినానా ఏమిటి?" అంది ముసలమ్మ. ఆమె ఇంకో రెండేళ్ళకి డెబ్బై నిండుతయి అయినా ఇంకా గృధ్రంగా చేవుంది తోజా కృష్ణన్నానంచేసి, అమరేశ్వరాలయంలో శివ దర్శనం చేసుకునిగాని భోంచేయ్యడు.

"ఈ ముసలితనంలో వంటిదిగా కంకురుతిన శేషని నా అకున్నా అమ్మమ్మా!" అన్నాడు మనవడు. పెంకుటింటికి వరం చాలా మనకగా వెలుగుతున్న దీపంబుడి పొగగూగుతోంది.

అమ్మమ్మ, "సరే వాయనా, నా గొడవకేం గాని, నీన్న ఎక్కడికి వెళ్ళావు? చెప్పావుగావు!" అంది.

"అ! ఏమీలేదు గుంటూరువల్లి ఓ నైకిలా ఓ రిస్టువాని చేరంచేసి వచ్చాను. అంతా విదోందలవుతుందిలే. కాని ప్రకం ఏదీ! కొనకుండా వచ్చేకాను" అన్నాడు క్షమరుగా, నంగిగా.

అమ్మమ్మ "అజేమిటిరా! గడియారం అంత భరా!" అంది. నైకి గుర అంత వుండటం వసుంజపమేనని తోచింది ఆమెకి.

"అగ్గం సానావ్యపు గడియారం అనుకున్నానా! ఊరికి చేతికి కట్టుకుంటే చాలు, ఆడుకుంది అమ్మమ్మా! కి వివ్వవల్లుగ లేను!" అన్నాడు.

అమ్మమ్మ భగవంతుని ఆలోచించింది. "నీ వివ్వవల్లుగ న్న గడియారం ఏం చేశావు?" అంది.

“ఉందిలేవే. నీదంతా కీడను ప్రశ్నలు. నేను నిశ్చయం అడగటంలేదులే. నాన్న ఇస్తే కొనుక్కుంటా. లేకపోతే లేదు!” అన్నాడు మనవడు గొణుగుడుగా.

“నేనే ఇస్తాలేరా! పొద్దున్నే తీసుకెళ్తున్నాని! అప్పుడే అభిగావేరా! నా తండ్రి” అంది ముసలమ్మ, మనకమాపుకి సరిగ్గా కనపడని మనవడి వికారమైన నీపు నిమరుతూ తృప్తిగా.

మనవడి మొహం వికసించింది.

40

వరదరాజు పచ్చమేడ గది కొవరం ఇంకా వొదిలిపెట్టలేదు. ఒదిలెయ్యలని అతనికి అనిపించటంలేదుగూడా, చిన్నా-అతనికి అంత అప్రదేబోయినాడు. వరదరాజును ఒక్కరోజు చూడకపోతే కుర్రాడు గిలిగిలాడుతాడు. వరదరాజుకి ఏమీ తోచదు. అతను కలప అడితీలోఉండే నాలుగు గంటలసేపు మినహాయిస్తే ఇంక రోజంతా ఈ గదిలోనే గడుపుతున్నాడు.

మధ్యాహ్నం వరదరాజు గదిలోఅడుగు పెట్టేప్పటికి కుర్రాడు గడపలో కూర్చునివుంటాడు, చిన్న గడ్డంకింద చేతులానించి అటూ ఇటూ చూస్తూ. చలికాలపు మధ్యాహ్నపు ఎండ గడపకి ఎడం వేపున బాదం చెట్టు ఆకుల్లోంచి కుర్రాడి తెలుగ్గలమీదా, రేగిన నల్లని నాట్టుమీదా పడి ధగధగలాడుతోంది

వరదరాజు రికొడిగి ఈలవేస్తూ “చిన్నా! నిద్రపోలే?” అంటూ లోపలికొచ్చాడు.

కుర్రాడు లేచి నిల్చుని “మామా! కావాలి!” అని అరుస్తూ, అతని చేతివేలు పుచ్చుకుని లోపలికెళ్ళాడు వరదరాజు తను తెచ్చిన ఆపిల్ కుర్రాడికిస్తూ, “చిన్నా! బువ్వతిన్నా?” అంటూ చిరిచాపమీద కూర్చున్నాడు.

“ఓనా! ఓనా! పచ్చా!” అంటూ కుర్రాడు ఆపిల్ పండు కొరుక్కు తింటున్నాడు. మధ్య మధ్య తింటుమని వరదరాజు నంక చూసి నవ్వుతున్నాడు.

వరదరాజుకి ఆ కుర్రాడి ఐలాకితనానికీ, ముద్దొచ్చే వర్ష ఋతుకీ ఎంతో ఆకర్షణం వేస్తున్నది. “చిన్నా! నాతో పచ్చేస్తావా మా యింటికి?” అని అడిగాడు, కుర్రాణ్ణి దగ్గరికి లాక్కుని కొట్లో కూర్చోబెట్టుకుంటూ. “ఊహాం! ఆకే!” అని తల అడ్డంగా పూపుతూ నారిక చెటికిపెట్టి వెక్కిరించాడు చిన్నా. వరదరాజుకి నవ్వొచ్చింది. “అట్లా వెక్కిరించావా? తంతా!” అన్నాడు కుర్రాడివేపు చూపుడువేలు చూపిస్తూ.

కుర్రాడు గభీమని వరదరాజు మీసం తట్టుకుని ఊసి, “తంతా! తంతా!” అన్నాడు.

వరదరాజు కుర్రాణ్ణి అమాంతం ఎత్తుకుని ముద్దాడాడు. ఇంకా పెకల్లి “రాడీ! అన్నీ రాడీవేమిలే! వరదరాజుంటే ఎందరో భయపడతారు! నువ్వు లెక్కచెయ్యవేరా! ఎంత ధైర్యంరా నీకు!” అన్నాడు కోపం నటిస్తూ.

కుర్రాడు తిరిగి తన బుద్ధి వేలు ముక్కుమీద పెట్టుకుని, “తంతా! తంతా!” అంటున్నాడు.

వరదరాజుకి కుర్రాడితోటి ఈ అటలమధ్య ఒకసంగతి జ్ఞానకం వచ్చింది. ఇవ్వారే ఓ ముఖ్యవిషయం మాట్లాడానికి కాస్త్రో వొస్తా నన్నాడు. అతనికి ఎంత చీదరగావున్నా, ఎంత చిరాకుగావున్నా, డబ్బుతో గూడిన ఇలాంటిన్నేహాలూ, అత్యవసర వ్యవహారాలూ తప్పటంలేదు. నాటిని అతను వొదిలించుకోవాలన్నా వొదిలింపుకో లేకందావున్నాడు. తనదగ్గర డబ్బు కరిగిపోతేగాని తనకి విశ్రాంతి,

స్వేచ్ఛా లభించవేమోనని విచిత్రమనశానం ఒకటి రానురాను అతనికి ఏర్పడిపోతోంది.

అక్కడ అడితీలో బ్రహ్మానందం అనేవేళటప్పడు లెక్కలు రాస్తూ, బేరాలిస్తూ, వ్యాపారంలో మునిగి వున్నాడు. ఇప్పటి కప్పడే అడితీలో బేరాలు బాగా పోచ్చాయి. ప్రాప్రయిటర్ ఎటువంటివాడో అతనికి ఇంకా పూర్తిగా అవగాహన కాక పోయినా, దుబారామనిషి అని నిర్లక్ష్యస్వభావం కలవాడనీ ఊహించుకున్నా డతను. ఈ నాలుగు నెలల్లో అడితీలాభాలు విదారువేలు కనిపిస్తున్నాయి. తను జీతంగాక రెండోండ్లు అధికం వాడుకున్నాడు. ఈసంగతి ప్రాప్రయిటర్ కి జేబుదామనుకుంటే నెలనించీ పడటంలేదు. ఇంతవరకూ వరదరాజు లెక్కలైనా చూడ లేదు...తన అవసరంకొద్దీ డబ్బు వాడుకున్నాడు; కోప్పతా జేమా చివరికి?.. ఇవ్వారే చెప్పేనెయ్యలి..

బ్రహ్మానందం, ఆలోచనల్లో వుండగానే ఏడుకొండలు అడితీ లోకి వొచ్చి సర్వస్వతంత్రంగా అతనిపక్కనే కూర్చున్నాడు.

“ఏంకావాలి మీకు?” అని మర్యాదగా పలకరించాడు బ్రహ్మానందం అతనిని.

“మీ ప్రాప్రయిటర్ ఏడీ? నాకో రెండోండ్లు కావాలి. షీకమీద కొచ్చింది” అన్నాడు ఏడుకొండలు చాలా చనువుగా; తాను మాట్లాడుతున్నది గుమాస్తాతోనన్న సంతయమన్నా లేకందా

బ్రహ్మానందం, వీడెవడు! ప్రాప్రయిటర్ కి వీడికి ఏంసంబంధం? అని ఆలోచిస్తున్నాడు. ఏడుకొండలు టి డికొవన్ పొయ్యి మసి—మరకలతోనిండిన నల్లనిచొక్కా లాగావేసుకుని వున్నాడు.

“నాకు లేక! ఇప్పుడే వస్తారు కూర్చోండి ఒచ్చాక, నాకు చెబితే ఇస్తాను” అన్నాడు గుమాస్తా సమరతగానే

“ఏందయా నువ్వు!..” అని ఇంకేదో అనబోయి ఏడు కొండలు మళ్ళీ సర్దుకున్నాడు. ఇది అడితీ అని, ఇక్కడ తను జాగ్రత్తగా మాట్లాడాలని అతనికి గుర్తొచ్చింది.

ఇదేసమయం వరదరాజు అడితీముందు గుర్రబృందీ దిగి, లోపల తనగదిలోకి వెళ్ళి ఏడుకొండలపై చూసి ఒకనిమిషం ఆగాడు; “ఏం? ఇట్లా వొచ్చావు! లోపలికి రా, మాట్లాడదాం” అని హుందాగా అనేసి, చక చక నడిచి గదిలోకి వెళ్ళాడు.

ఏడుకొండలు పిలిలా అతనిని అనుసరించాడు.

వరదరాజు కువన్ కుర్చీలోకూర్చుని, కాళ్ళు టేబిల్ మీదపెట్టి సిగరెట్ వెలిగించి “కూచోరా అట్లా!” అన్నాడు ఏడుకొండలికి షీకర్చి చూపిస్తూ. ఏడుకొండలు కొంచెం జంకుతూ గదిసంతా కలయచూస్తూ, కుర్చీలో ఆసి అననట్టు కూర్చున్నాడు.

“ఏందిరా, కొత్తగా తిరనాకొచ్చివాడలే చూస్తున్నావు?” అంటూ నవ్వాడు వరదరాజు. ఒకగుక్క పొగపీల్చి, జేబులోనించి గోల్డుస్మేక్ ఫాకెట్ తీసి ఏడుకొండలిచ్చి “వేళకాని వేళొచ్చావేం? ఏంపని?” అని ప్రశ్నించాడు.

ఏడుకొండలు “నువ్వేమో ఈడె కులాసాగా పొగలాగునా కూచున్నావు! అడ నాపాణం అలాడిపోతంది! ఏందిరా! అది టికోట్టంట్రా? ధర్మస్వత్రం అయిపోతేనూ!” అన్నాడు, తానూ సిగరెట్లు వెలిగించి.

“అయితే ఏదంటా? ఏం మునిగిపోయింది? పైకం కానా లాగిలోకి అడేనా నీ ఏడుపు?” అని ఎదుగు ప్రశ్నించాడు వరద రాజు.

“వారంనాడు రూంకొడ ఇచ్చావే పైకం, అది నిన్నటి నాకా సరిపోయిందిరా! మళ్ళీ ఇయ్యలికి అన్నీ ఖాళీ! రోజూ

పాతకముని వదిలింటావుంటే నీం మిగులుదిరా జూడిద!" అన్నాడు ఏడుకొండలు. టోకొట్టు నష్టంలో నడుసుండడం అతనికి బాధగా వుంది; కాని చేసేది లేదు. అందువల్ల టోకొట్టు తీసెయ్యటానికి నిలు లేకండావుంది. డబ్బులేమా వరదరాజు ఇస్తానే వున్నాడు...

వరదరాజు, "ఒరే వుండరా! నీకేం కష్టంరా! నేనిస్తున్నాగా డబ్బులు! తిననీ వాల్లని! అంతే! ఇంకేమీ మాట్లాడకు!" అని, "ఏమండోయ్ పంతులుగారూ!" అని బ్రహ్మానందాన్ని కేకకాడు.

బ్రహ్మానందం చేతిలో రాక్షాసాస్త్రాన్ని పుస్తకంతో సహా వొచ్చాడు. అతను వొచ్చి ఎదురుగా నిలబడగానే, "పంతులుగారూ! ఈయనకి వారానికి రెండోదలివ్వండి!" అని అడ్డా పింది, "ఏడుకొండలూ, చెళ్ళవోయ్!...వారం వారం తీసుకోళ్ళు!" అన్నాడు. తను ఇద్దరి సంబంధమూ గుమాస్తాకి తెలియడం అతని కిష్టం లేదు. ఏడుకొండలు లేచి వెళ్ళాడు.

పది నిమిషాలతర్వాత బ్రహ్మానందం, జమాఖర్చుల పుస్తకం వట్టుకుని గదిలోకొచ్చాడు. తాను డబ్బులు ఎక్కువ వాడుకున్న వరిసిరినీ, అవసరాన్నీ పావుకాయకి నవ్వుచెప్పాలని, అప్పటికి పది

సార్లు లోలోపల రిపోర్టులు వేసుకున్న మాటల్ని సైకనటానికి ధైర్యాన్ని కూడిసుకుంటూ గొంతు సవరించుకున్నా డతను.

"ఏమిటండీ పంతులుగారూ! ఏమిటి విశేషం!" అని ప్రశ్నించాడు వరదరాజు.

బ్రహ్మానందం మెల్లిగా ప్రారంభించాడు. "మీరు కోప్పడకండా వుంటే..." అని అన్నాడు; సైక మాట పెగలటంలేదు. వరదరాజు నవ్వుతూ, "చెప్పండి, ఫరవాలేదు" అన్నాడు నవ్వుతూ.

"పోయిన నెల మా నాన్నగారికి జ్వరం తగిలింది; డాక్టర్ కి-తుండులకి అవసరమై రెండోదల రూపాయలు మిమ్ముల్నూడగకుండా వాడుకున్నానండి... రెళ్ళి రానివుంచాను....." అన్నాడు వరదరాజు వంక మాడకుండా, నేలమాపులు చూస్తూ.

వరదరాజు గుమాస్తా బాధ గమనిస్తున్నాడు. అతనికి నవ్వొస్తున్నది. "పోనీండి! వాడుకుంటే వాడుకున్నాడు... నన్నడిగితే కొడంటావా? ... భయపడకండి! ఇప్పుడిచ్చే జీతం సరిపోవటం లేదా? చెప్పండి!" అన్నాడు. జీతం చాలక ఏమైనా బాధ సగ

నాలుగు మందులు

వైద్యనియోక్త బోవడయోగమువలె

“అనాసిన్” వాయిగు మందులయొక్క వైజ్ఞానిక మౌఖ్యము

ఇది వరముల ముఖ్య స్థానములందు తీవ్రమైన మౌఖ్యవర్ధనా అరిపి, నొప్పు, తలనొప్పు, జలుబులు, జ్వరం, వచ్చునొప్పు మరియు కండరాల నొప్పులనుండి శీఘ్రమయ్యే కలిగించును.

- 1 తీవ్రమైన అరిక కత్తి నిద్ర మరియు జ్వరవివారణ మొనర్చు గుణము ప్రత్యాతి గాంచినది, జ్వరాన్ని తగ్గించడంలో మిక్కిలి కత్తిగలది.
- 2 తీవ్ర, బలహింస మరియు చిక్కిపోయినందులకు కలిగి బోవడమని విరివిగా వాడబడుచున్నది.
- 3 ఏనాటిని, తీవ్రమైన తాదా వివారణ జ్వర వివారణయని త్యాగించెందినది.
- 4 అనిలైర్ సానిలైజ్ అనిదీ, తలనొప్పు మరియు అతడి తాదావన తగ్గిబట్టకు మరియు ఉపయోగమైనది.

ఈ వాయిగు మందులు పేర్కొన వైద్యనియోక్త బోవడయోగము వలె పనిచేయును “అనాసిన్” గుండెకు హాని కలిగించదు లేక డ్రువును అవకతవక చేయదు. నొప్పు, తలనొప్పు జలుబులు, వచ్చునొప్పు మరియు కండరాల నొప్పులనుండి శీఘ్రంగా మరకతమైన మరియు రూపమైన ఏము రికార్డు ఎల్లప్పుడూ “అనాసిన్” వే వాడండి.

రెండోదలి మందికి బాధావిముక్తిని కలిగించును

మున్సిపల్ ఎలక్షనులో కాన్సిలర్ గా నిలబడడం తెలిపరత్తుకు" అన్నాడు.

వరదరాజు అందుకున్నాడు. "అయితే మీరుగూడా నిలబడతారా?"

"ఆ! మనకెందుకొచ్చిన బెడదలెండి. మీతోటి యువకులు గలిస్తే, నేను గలిచినట్లే" అన్నాడు కాస్త్రిగారు అర్థం క్రిగా.

రమేశం "అంతేనండి కాస్త్రిగారు! కరుణమూర్తి మీవాడయినప్పుడు, అతను గలిస్తే ఒకటి, మీరు గలిస్తే ఒకటివా! ఇలాగే ఇంకో నలుగురు మీ చేతిలో వాళ్ళు కాన్సిలర్లయితే, కాన్సిలే మీది, మున్సిపాలిటీ మనదీనూ" అన్నాడు.

కాస్త్రిగారు మందహాసం చేస్తూ, "నిజమేనోయ్! నాకు ఇందులో స్వార్థం ఏమీలేదుగాని, మనవాళ్ళు అనుకున్నవాళ్ళు నలుగురు గలిస్తే చూడాలని మన ముప్పటగావుంది కుమ! నే ననగూడుదుగాని, వరదరాజుగారు మాత్రం సామాన్యుల! వారూ ఏదో వాటలో నిలబడి కాన్సిలర్ అయితే నేను బ్రహ్మానంద పడతాను." అన్నాడు మేలిగా.

వరదరాజు పకపక నవ్వాడు. తర్వాత "కాస్త్రిగారు! మీరు పక్కనే వుండాలిగాని! ఏ పనైనా చెస్తానండి! డబ్బం కూడా! దానికేం ఫర్వాలేదు!" అన్నాడు బహు నిరక్షుగా. అతనికి ఏదో కొద్దిగా ఈమధ్య మునిసిపాలిటీ అంటేనూ, కాన్సిలర్లంటేనూ వినిపిస్తేగా తెలుస్తోంది. అదొక చూడ.. అదొక దర్జా అనుకుంటున్నాడతను డబ్బెట్టి కొనుక్కోడం అంటే సరి, అతను నేనికి చెనకొట్టేటట్లులేదు—వెదన డబ్బు ఎవరికీ తెలియకుండా, తనకే ఆశ్చర్యం కొల్పేట్టు పాపం పెరిగినట్టు పెరిగిపోతోంది ఇనప్పైట్లో. ఆరోజు మార్చిన ఆ డబ్బు ఈ రోజుకే తరగతేడు సరిగదా ఇంకా పెరిగింది; దాన్ని ఎలాగైనా ఖర్చు పెట్టాలి. ఎలాగైనా డబ్బుతో కొనగలిగే అన్ని సౌఖ్యాలన్నీ కొనాలి మనశ్శాంతిని విశ్రాంతిని సాధించాలి. అత నిలా ఆలోచిస్తూ వుండగానే కాస్త్రిగారు తిరిగి, "అనేమిటండి! మీరు కోరక పోయినా నా సహకారం మీకు వుండనే వుంటుంది కరుణమూర్తి గారితోపాటే మీరూ, నామినేషన్ వుండేయండి.. " అన్నాడు.

వరదరాజు ఈలోగా గడపదగ్గర కొచ్చిన బ్రహ్మానందాన్ని లోపలికి రావచ్చు అని సంజ్ఞ చేసి, అతనికి రమేశాన్ని చూపిస్తూ, "వీరికి ఓ వెయ్యిరూపాయలు బయోనాఇచ్చి, వారి యింటిని నాకు అమ్ముతున్నట్టు—రసీదు రాయించండి వివరాలు వారే చెబుతారు" అన్నాడు. బ్రహ్మానందం తలవూపి వెళ్ళాడు రమేశం అతన్ని అనుసరించాడు

ఇంతలో కరుణమూర్తి చేతిగడియారం వంక చూసి, "కాస్త్రిగారు! మనం, క్లబ్బుకి వెళ్ళవద్దా? నాలుగైంది?" అని హెచ్చరించాడు.

కాస్త్రిగారు "మీరూ వస్తారా? వరదరాజు గారూ?" అని అడిగాడు.

వరదరాజు "నాకు వేరే వస్తున్నాయండీ! ఓ గంటాకి వస్తాను" అన్నాడు.

కాస్త్రి కరుణమూర్తి జయబండేరారు. రమేశాని కింకా తని వుండడం మూలంగా, అతన్ని క్లబ్బుకే పొదిలేసి, కారులో క్లబ్బుకి వెలుదేరారు ఇదరూ. కారు గవర్నర్ పేటవేపుగా వికాలమైన సీమెంటురోడ్డుమీద పరిగెత్తుతోంది, కితాకాలపు సాయంత్రపు వెండి కారు అదాలనుండా కాస్త్రిగారిమీద, కారు డ్రైవ్ చేస్తూన్న వల్లివరుమీదా వడుతోంది.

కాస్త్రిగారు "వీడ్ని రంగంలోకి దించితే మన ఎలక్షన్ బడ్జెట్టు సగానికి నగం తగ్గుతుందోయ్ మూర్తి! మన ప్లాను బాగో లేదా?" అన్నాడు.

వల్లివరు కారు మేల్లిగా పోనిస్తూ, "మీ ప్లాను అయోభం అని ఏనాడో చెప్పానుగదండి శురువుగారూ! అది సరేగాని, అతను గెలుస్తాడంటారా?" అని ప్రశ్నించాడు అనుమానంగా.

"గెలుస్తాడా, ఓడ్డాడా అనేది కాదోయ్ మనక్కాత ల్పింది. అతను ఏదో ఒక వార్డులో నిలబడ్డతే మనకి ముఖ్యం... అంతే. నా వుద్దేశం, అతన్ని సత్యసారాయాపురం లేదూ! ఆవాద్యకి నామినేషన్ వుండేయించుదామని. అనిక్కి గెలవని, చావనీ... అతనికి వున్నట్టుగా డబ్బున్నట్టుంది, డబ్బాదితే చీదర పొదులు కుందట! మనో మిడిసిపడుతున్నాడులే. మొన్నంటే మొన్న ఆ కనకవల్లికి వెయ్యిరూపాయల నగలు చేయించి పెట్టాడట! అది నోరు తెరిచి అడగటం తరవాయి!" అని ముక్కుమీద నేలు చేసుకున్నాడు కాస్త్రిగారు.

"అలాగనా కాస్త్రిగారు! అయితే ఇకనికి ఇల్లా నాకిల్లి, పెళ్ళాం సిల్లలా లేరా ఏమండీ?" అని ప్రశ్నించాడు కరుణమూర్తి.

"ఏమనోయ్! నాకు తెలియదు! ఎందుకుండరులే... ముంజెల్ని వుంచుకునేవాళ్ళందరూ, పెళ్ళాం లేకా సిల్లలా లేకనా, ఆపని చేస్తున్నారు? అదో దర్జా. అదో వ్యసనం... అంతేనా?"

"స్వామిభవం మరి!" అన్నాడు వల్లివరు. కాస్త్రిగారు నవ్వాడు

క్లబ్బు సమీపిస్తుండగా కాస్త్రిగారు, "అబ్బాయి! నే నొక్కమాట అనుకున్నాను. ఈ వరదరాజే గనక ఈ ఎలక్షన్ లో నిలబడ్డాడూ అంటే, మన పంట పండించన్న మాటే. పొడిది పిచ్చి డబ్బు... ఇంకోటి—మర్రిపోయినాను. రిజిస్ట్రేషన్ కి మీ గ తో ఇరవై నాలుగు వేలూ తేగలడా? అని... అంతా ఒక్క సారి తెస్తాడా?" అన్నాడు.

కరుణమూర్తి, "ఆపాటి డైరెక్ట్ లేకండా వ్యవహరిస్తాడంటారా? వ్యాపారస్తుడాయ్! మీరు అతన్ని మరి తక్కువ అంచనా వెయ్యకండి " అన్నాడు.

క్లబ్బుదగ్గర కారు ఆగింది. (ఇంకా వుంది)

కొత్తగా ప్రవేశపెట్టబడినవి
 అందము, పటిష్ఠముగల ఉక్కు కుర్చీలు సరసమైన
 వెలలో కొనుటకు ముమ్మడి సంతరించండి.
 వివరములకు నేడే వ్రాయండి :
లల్లారాం అండ్ కో,
 వెలగలేటివారి వీధి, : : విజయవాడ - 1.
 "కొత్త పోయామ్ - మారుతి సినీమా కెదురుగా."

కౌంట్ ఆఫ్ మాంట్ క్రిస్టో

రెండు భాగములు
 ఒక్కొక్క భాగం రు. 8-8-0
ఆంధ్ర గ్రంథమాల,
 మద్రాసు-1



మ నూ...

మూలం :
మానూ వరేదేశర్

అనువాదం :
యం. మంగతాయూరు

ఈ కథలో కల్పించిందల్లా పాత్రల నామధేయాల మాత్రమే.

ఇప్పటికీ యిరవై అయిదేళ్ల క్రిందటి మాట. ■ రోజుల్లో నేను రేడియోలో పిల్లల ప్రోగ్రామ్లు నడుపుతూండేవాడిని పిల్లల ప్రోగ్రామ్ లంటూ జరగడం అదే క్రొత్త. అదీగాక ఏ కొద్దిమందితో మాత్రమే రేడియోలు ఉండేవి. కాని ప్రోగ్రామ్ విన్న పిల్లలదగ్గరనుంచి ప్రతి వారం కాసి నోటూ నోతో ఉత్తరాలు వస్తూనే ఉండేవి వాటిలో పిల్లలు ఏవో ప్రశ్నలు అడుగుతూండేవారు వాటికి సమాధానం నేను పై వారం చెబుతానంటూండేవాడిని. ప్రోగ్రామ్ బాగోగులనిగురించి యే ఉత్తరమూ వచ్చినట్లు నాకు జ్ఞాపకం లేదు కాని ఒకరోజున మాత్రం చిత్రిమైనా బాబు ఒకటి వచ్చింది. దానిమీద అసాధారణమందిరు నామా వ్రాసి ఉన్నది. ఉత్తరంలో:— నేను ఇక్కడ ఉంటున్నాను. నాకు తల్లి వండులు గానీ, బంధువులు గానీ ఎవ్వరూ లేరు. మీరు అందరికీ మామయ్య నవుతానంటారుగా! నాకు గూడ ఎందుకు కారాదు? ఇట్లు మీ మేనకోడలు నునా.

అదైన నేనున్నచోటికి ఒకసారి రావలసివదని, నిజమైన మామయ్య వచ్చి నాకు కనిపిస్తాడా అని ఎవరో అమ్మాయి వ్రాసింది నాలుగే పంపుల ఉత్తరం. అయినప్పటికీ స్వప్నంగా గుండెని అక్షరాల్లో వ్రాసి ఉన్నది. పిల్లల దస్తూరిలాగావున్నది. మర్నాడు నేను అసాధారణమనికీ బెర్రాను మేట్రన్ పిల్లని పిలుచుకువచ్చి 'ఇగుగో' మీ మామయ్య' అన్నది. చూసి చూడటంతోనే ఆపురుమన్నది దగ్గరకు తీసుకున్నా. ఓదార్పుతున్నకొద్దీ ఏడవటం మొదలెట్టింది. పది పన్నెండుగంటలయే, విడ్డ లక్షణంగా ఉన్నది ఆ ముఖంలోని అమాయకత్వం చూస్తూంటే నాకే దుఃఖం పొంగొచ్చింది. ఆ అమ్మాయికి తన తల్లి

దండులనిగురించి ఏమీ తెలియదు. అయినా దాచేల్లేప్పుడు తనని ఎవరో ఈ ఆశ్రమంలో దిగబెట్టి వెళ్ళారుట తరువాత తను ఆ విషయాన్ని గురించి ఏమీ విచారించనూ లేదట. ఏమీ జాడ జవాబులూ గూడ తెలిలేదట. చూస్తేమాత్రం కులీనుల పిల్లలాగా ఉన్నది. కొంతసేపు మాట్లాడిన తరువాత ఎల్లాగలే నేం నవ్వింది. నవ్విన్నప్పుడు రవ్వలాంటి = తలువరుస ధగధగ మెరిసింది. కాని బ్రహ్మదేవుడు మాత్రం ఒక బోవం చేశాడు ఏమిటంటే—దిష్టి తగలకుండాఉండటానికి పెట్టాడేమో అన్నట్లు ఆ అమ్మాయి ఎడమ చెంప మీద - పావలా అంత తుట్టుకున్నాకటి పెటాడు. ఆ ముఖంలో ఉన్న బోవమల్లా అదొక్కటే.

చాలాసేపు నేను ఆ అమ్మాయిలో మాట్లాడుతూ కూర్చున్నాను. అంతసేపు చాలా సంతోషపడింది. కులాసాగా నవ్వింది దగ్గరలోఉన్న దుకాణానికి వెళ్లి మిఠాయి తెచ్చియిచ్చాను నా ఎదురుగుండా అప్పుడే తన సావాసకత్తె లందరికీ వంచిపెట్టింది. తనవంతు చాలా కొంచెమే మిగిలింది. అది చూచి నేను మేట్రన్ చేతికి కొద్దిగాడబ్బిచ్చి రోజూ అమ్మాయికి మిఠాయిలెప్పించిపెట్టే ఏర్పాటు చేశాను.

ఆశ్రమంలో ఉన్న పిల్లల్లో కొంతమంది నల్లగానూ, కొంతమంది మరి అనాకారులు గానూ ఉన్నారు. వాళ్ళందరిలోకీ ఆ అమ్మాయి కుక్రతారలాగా విశిష్టంగా ప్రకాశిస్తోంది. వారానికో రండేసివారాలకో ఒకసారి ఆశ్రమానికి వెళుతూండేవాడిని. వెళ్లేటప్పుడు యే తుస్తకాలో - మిఠాయో తీసుకువెళుతూండేవాడిని. నన్ను చూడగానే - మామయ్య వచ్చాడు - వచ్చాడంటూ సంబరంలో గంతులేసేది. నా అనే వాళ్ళకోసం మొగం వాచిపోయిన అమ్మాయి మనస్సు యిప్పుడు కొంచెం కుదుటపడింది. పిల్లల్లో కలవకుండా వేరుగా యే గదిమూలో దిగాలపడే కూర్పు నేటువంటిది యిప్పుడు వత్సరూ కులాసాగా ఉంటున్నదని

మేట్రన్ నాతో చెప్పింది. అమ్మాయిమీద నాకుగూడ వాగా మమకారం ఏర్పడి పోయింది.

ఈవిధంగా ఒక సంవత్సరం గడిచింది. తీరుబడి ఉన్నప్పుడల్లావెళ్ళి అమ్మాయిని చూసి వస్తూనే ఉండేవాడిని కాని ఒక సారిమాత్రం - వాదాపు రెండునెలలవరకూ వెళ్ళేందుకు మెసులువాటే లేకపోయింది. తీరా వెళ్ళేసరికి - ఈసారి అమ్మాయి పరిగెత్తుతూ ఎదురుచాలా. నే వెళ్ళగానే మేట్రన్ ఎదురై ఎవరో సజ్జనుడు పాపం పిల్లలకోసం తనాతహాలాడుతున్నాడు. ఆయన అమ్మాయిని తీసుకువెళ్ళాడు. మామయ్యని చూడాలన్నది. కాని మామయ్య - అంటే ఎవరో, ఎక్కడ ఉంటారో చెప్పలేకపోయింది. అని చెప్పింది. నా అడ్రసు మేట్రన్ కూడ ఎరగకు

వెళ్లేటప్పుడు మామయ్యవస్తే మాయింటికి రమ్మనమని చెప్పమన్నది అన్నది మేట్రన్. 'మాయిల్లు' అని చెప్పకోవాలని మనసు పడుతున్న ఆ పిచ్చిపిల్లకు యిల్లంటూ ఒకటి దొరికినందుకు ఆమెటా విసి వివటంతో నే నాకంతో సంతోషం కలిగింది.

నేను మేట్రన్ ని అడిగి వాళ్ళయింటి అడ్రసుతీసుకుని అమ్మాయిని చూద్దామని బయల్దేరాను. కాని ఏంలాభం? ఆ సజ్జనుడు మరోడోరు మారాడు. పొరుగున ఉన్న వాళ్ళని కనుక్కోగా వాళ్లు - నాగవూరో, కలకత్తాయో వెళ్ళారని చెప్పారు.

కాని అడ్రసు తెలిదన్నారు. అయితే నేం చేరగానే ఉత్తరం వ్రాయదా అనుకున్నాను. కొన్నాళ్ళదాకా ఏరోజూ కారోజూ నునా ఉత్తరంకోసం ఎదురుచూస్తూ ఉండేవాడిని. చూస్తూ చూస్తూండగానే ఏడని విడి ఏళ్లు గడిచిపోయినాయి నా ఆలోచనలన్నీ గాలిలోకట్టిన మేడలైపోయినాయి. ఈపాటికి నన్ను పూర్తిగా మర్చిపోయి ఉంటుంది. పోనీలే, ఎక్కడో అక్కడ నుఖంగా ఉంటే చాలు.

కాగితం కాలేజీ సాహిత్య పరిషత్తు నుంచి ఆహ్వానం రాగా నేను అక్కడ ఉపన్యాసం ఇవ్వటానికి వెళ్లాను. ఉపన్యాసం పూర్తికాగానే ధన్యవాదాలిచ్చించటానికి ఒక అమ్మాయి స్టేజిమీదికి వచ్చి నిలబడింది. ఆమె చెంపమీదికిన్న మచ్చనుచూసి మనూయేమో అనుకుని దిగ్గరలో కూర్చునిఉన్న అధ్యక్షులవారిని ఆ అమ్మాయిచేరు తెలుగుకోసాలనే ఉద్దేశంతో అడిగాను. 'విజయాదలపి' ఆమెను పెంపుచేసుకున్న తను దలపి కావటంవల్ల ఆమె పేరుకూడ 'దలపి' అనే పెట్టాడని ఆయన నెలవిచ్చారు.

నందేమాతరం సమాప్తం కాగానే నేను స్టేజి దిగి క్రిందికి వచ్చాను. వచ్చానో లేదో అంటే ఆ అమ్మాయి వచ్చి నా పాదాలమీద పడింది. ఆమె కన్నీటిలో నా పాదాలు తడిసిపోయినాయి. 'నువ్వు మనూ' వేనా అన్నాను. అవునన్నట్లు తల ఊగించింది. తృప్తిగా నావంక చూస్తూ మాటిమాటికి కళ్లు తుడుచుకుంటూంది. తరువాత ప్రొఫెసర్ గారితో మీ కేమీ అభ్యంతరం లేకపోలే మా మామయ్యని యింటికీ తీసుకు వెడతానన్నది ఆయనేమీ అభ్యంతరం పెట్టలేదు. మేము బయటకు వచ్చేసరికిల్లా - ఒక చక్క కాదువచ్చి మాముందు ఆగింది. మనూ - నన్ను ఎక్కమని చెప్పి తనుగూడ నా పక్కన కూర్చున్నది. నా నేపు దీక్షగా చూస్తూ, ఈ మాటారకారు నాది. అన్నది. నిజం! ఈ కారు నిజంగా అనాధాశ్రమంలో ఉండే ఆ మనూదా? అనిపించింది.

అదృష్టం అతి విచిత్రమైనది.

నేను వాల్మీకికి వెళ్లాను. అమ్మాయి తల్లిదండ్రులని - అంటే పెంపుచేసుకున్న వాళ్ళని చూచాను. వాల్మీకిగూడ చాల సమృద్ధియులు. నాకు-మనూకి ఉన్న బాంధవాన్ని వాళ్ళు ఎరగరు. చిన్నప్పటి గూట అలా ఉంచు, పెద్దదానిచైనావో, కాలేజీలో ప్రవేశించి చదువుతున్నావో, అయినా రెండు పంతుల ఉత్తరం వ్రాయకపోయావో, నేనంత అనామధేయుణ్ణి కానుగా - అన్నాను మనూతో. 'ఈ మాట అనేప్పటి కల్లా అమ్మాయి కళ్లు చెమ్మగిలాయ్. నాన్నగారి నీ అడగింది అన్నది. నేను ఆయన వైపు ప్రశ్నార్థకంగా చూసేప్పటికి ఆయన, ఊమించండి. అమ్మాయి రోజూ రేడియో అడ్రసుకైనా ఒక ఉత్తరం వ్రాయమని పొరుతూనే ఉన్నది. కానీ..... ఏమిటో నేనూ వ్రాయలేదు. అమ్మాయిని గూడ వ్రాయనీ లేదు. అదిమాత్రం నా అజ్ఞను పొటించింది అందువల్ల తనకి బాధగాగూడ ఉండేది. ఆ సంగతి నాకు తెలుసు. అయి నప్పటికి ఈవిడ బిరిత బయటపడకుండా ఉండాలని నేనంత నిర్మాణీకంగా ప్రవర్తించాను. ఇందుల కింకొకమాటు గూడ ఊమించమని వేడుకొంటున్నా నన్నారు.

ఆ రోజంతా నే నక్కడే ఉన్నాను. అమ్మాయి చాల సుఖంగా ఉన్నది. పెంపు చేసుకున్న ఆ తల్లిదండ్రులుగూడ ప్రతి వాళ్ళతో అమ్మాయిని 'కన్న దిడ్డ' అనే చెప్పుకుంటున్నారు.

అమ్మాయి కాలేజీలో కాను ఖనుగా వస్తూండేది. ఆ ఏడు వి. ఏ. పరీక్షకు కూర్చోబోతుంది. తనుగూడ వాళ్ళ కన్న దిడ్డనుగానే భావించుకునేది. అధ్యక్షమహాశయుడు అమ్మాయి పేరునిగురించి చెప్పిన మాట విన్న తరువాత యిక పట్టలేకపోయింది లేకపోలే ఆ నాటివరకూ గూడ తన సంగతి బయల్పడటానికి ఇష్టపడేది కాదు. మొదటి నుంచీ అమ్మాయిమీద నాకు మమకారం ఏర్పడింది. అమ్మాయి సౌఖ్యాన్ని చూసే ప్పటికీ నాకూ పట్టలేనంత ఆనందం కలిగింది. ఆరోజు అమ్మాయి మాటలతో ఎంతో సంతోషంగా గడిచిపోయింది. వాళ్ళ నాన్న మట్టుకు - అమ్మాయి సంగతి ఎక్కడా బయట పెట్టనని అనిపించి నాచేత ఒట్టు పెట్టించాడు. నేనూ అందుకు ఒప్పుకున్నాను.

మర్నాడు నేను బొంబాయి బయల్దేరాను. మాసాలు గడిచిన తరువాత మంచి వంశంలో పిల్లవాడు, ఇంజనీయరున కిచ్చి అమ్మాయి వివాహము కాబోతున్నదని నాకొక ఉత్తరం వచ్చింది. నేను కొత్తిగా వెలువడిన నా పుస్తకాన్ని కానుకగా పంపాను.

ఒక ఏడాది అయింది. ఇంతలో ఆమె తండ్రి స్వర్గస్థులైనారు ఆతరువాత కొద్ది రోజులకే తల్లి కూడ పోయింది. ఆయన విలు రానేవ్వకపోవటం మూలాన ఆ సంతా ఎక్కడో మేనల్లుడికి దక్కిందని, ఈ సంగతి నాకు తెలిసిన ఒక నెలకల్లా అమ్మాయిదగ్గరనుంచి త్వరగా రావలసిందని రెండో ఉత్తరం వచ్చింది. కారణం వ్రాయలేదు. ఉత్తరంమీద పడిన కన్నీటి చుక్కలు చూసేప్పటికి నా గుండె దడదడలాడింది. కానీ తు విం కష్టం వచ్చి వడిందో అని విచారపడ్డాను. ఉత్తరం అందినవెంటనే కలకత్తాకి బయల్దేరి వెళ్లాను. అమ్మాయి భర్త వనిచేసే కంపెనీ అక్కడే ఉన్నది. నేను మహారాష్ట్రనుండలిలో దిగుదామని వెళ్లేప్పటికి ఆ కృత్యం! అమ్మాయిగూడ అక్కడే ఉన్నది. నన్ను చూసేటప్పటికి ముఖకవళిక మారిపోయింది. ఏడుపు ఆపుకోడానికి యధాశక్తి ప్రయత్నం చేసాంది. నేను అమ్మాయిని నాగడిలోకి తీసుకువెళ్ళాను. వెళ్లి వెళ్లటంతోనే అమ్మాయి కన్నీళ్ళకి కట్టు తెగిపోయింది వెళ్లి వెళ్లి ఏడవటం మొదలెట్టింది. నేను మెదలకుండా కూర్చున్నాను. ■ ఉచ్చేగం కొంచెం తగ్గినతరు

వాత ఎక్కువ పెడుతూనే నన్ను ఇంట్లో నుంచి వెళ్ళగొట్టారన్నది.

ఎవరు? మీ ఆయనేనా అన్నాను.

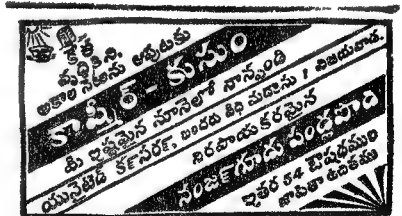
తల ఊగించి అవునని ఊరుకున్నది. ఆమె మాట్లాడేదాకా మెదలకుండా ఊరుకున్నాను. కొంచెం సేపైనతరువాత ఇల్లా చెప్పటం మొదలెట్టింది - తను యింట్లో వాళ్లు ఎక్కడికో వెళ్ళారట. తన అత్తగారితో అనాధాశ్రమ మేట్రన్ కలిసిందట. బహుశా వాల్మీకికి పూర్వపుపరిచయం ఏమైనా ఉండేమాగాని ... మాటలసంధర్భంలో అసలు సంగతి బయటపడిందిట. పిల్ల అనాధాశ్రమంథాలాకని తెలిసి న తర్వాత అందరూ - ఏకపట్టున మండి పడ్డారు. ప్రేమించే ఆయనకూడ అలాగే... నిష్ఠులు కుమ్మరించారు. ఇక అత్తగారైతే ఇది మాలదో, మాదిగదో, తురకదో, దూడే కులదో, అసలు హిందువులే లేనేలేదండి. అంటూ అమ్మాయి ఏడవటం మొదలెట్టింది. చివరికి ... ఆయనకూడ నెట్టివేసినతర్వాత ఆమాటే నిజమేమో అనిపించింది. ఆఖరి సారి అందరికాళ్ళకు నమస్కారంచేసి యిల్లువిడిచి ఇక్కడికివచ్చానని జరిగిన కథంతా చెప్పేసింది.

మళ్ళీ మునుపటిలాగా అనాధనైనాను. ఈసమయంలో నాకు సహాయజేవా శైవరా అని ఆలోచించా ... మామయ్య ఉన్నాడుగా. ఆయనకే ఖబరు పంపా. ఆయనకూడ వచ్చాడు. ఇకముందేం జరగ నున్నదో...

ముందేం జరగనున్న దంటున్నావా? మీ నాన్న అన్నీ ఎవరికైనా దక్కునీగానీ ఆయన నీకు చదువు చెప్పించారు. ఇప్పుడు నీవు ఆ కలితో చావవలసిన అగత్యం లేదు. బొంబాయిలో ఎలాంటివాళ్ళకైనా జీవనోపాధి దొరుకుతుంది. నీకూ ఎక్కడో అక్కడ ఉద్యోగం దొరుకుతుంది. నాతో పడు. అన్నాను.

అమ్మాయి నాతో బొంబాయి రావటానికి ఒప్పుకున్నది. ఇంటినుంచి ఉట్టి చేతులతో బయటకు వచ్చింది. వచ్చేస్తున్నప్పుడు గూడ పెని మిటికి - అమ్మాయి తో రెండు మాటలు మాట్లాడవలసివ అవసరమన్నా కనబడలేదు గాబోయి. అమ్మాయికి తల్లిదండ్రులు గతించారన్న సంగతి గూడ వాళ్ళకి తెలుసు. కాని ■ర్పి ఎక్కడ

(26-వ పేజీ చూడండి)





1

జూలై 10, 1955

(ప్రియమైన కల్యాణీకి,

అనేక అశీర్వాదాలు. మీ ఊళ్లో పోస్టాఫీసుగాని మా సేకారేవిటి? అయినా అటువైపు విషయాల గారికూడా ఇటు వీనడంలేదు

మా ఇంటి ఆనాటి ప్రకారం నీవు కూడా గోరి కాన్పుతో ఒక ముద్దల మనవరాల్ని ప్రసాదిస్తావని మా అమ్మ ఎంత సంబరపడిందనీ. పైగా నేనీ అష్టత్తరాలూ, లలితా సహస్రనామాలూ నెడకీ నెడకీ - "యోగేశ్వరి అని పేరుపెట్ట నుని రాయరా... జేవి పేరూ అదీ శుభంగా వుంటుందీ" అన్నది మా అమ్మ. నీవేమిటా అంటే కవలం "అత్త చెప్పడమూ - నేన వివడిమానా? అన్నట్లు ఇద్దరు మొగవెనా యిలని కని కూచున్నావు. పైపెచ్చు వాల్కిద్దరికీ ప్రభాకరం, దివాకరం, అవి పేర్లు కూడా పెట్టేసుకున్నావు. మా అమ్మ ఉత్సాహం కొద్ద చచ్చింది. తన కొడుకు అయినా ఇంటికి మొండిఘటనుని అమెకు తెలిసిందికాగు అయినప్పటికీ ఆవిడ అంటోంది కదా "పోతే పోనియ్యరా! ఏదో ఒకటి తిన్నీ పిల్లలూ ముఖంగా వున్నారే; అదే పదివేలు. కానీ యోగేశ్వరి కని కొన్న సిల్క్ బట్ట కల్యాణికి పంపించు. పోతే అయినా మట్టిండుకుంటుంది... అమ్మా

యి! పురుడొచ్చి గెండు మాసాలు కాన మున్నదే. ఈపాటికి చంటివెనకల మొహాలో పోలికలు తెలుస్తుంటాయి ఎవరి పోలిక నుంటారో? మనం పోలికలయితే శుభంరా అత్తాయ్! నీ పెళ్లాన్ని అత్తాయి రిద్దరూ ఎవరి పోలికో కొద్ద గమనించి వెంటనే రాయమనరా!"

ఆ సిల్క్ బట్ట పంపించమంటావా నీటికి వెంటనే మీ అందరి కేసుం తెలుపుతూ జవాబు రాయి.

గుర్రకుంకలు ఎవరిపోలికో రాయగల మరచిపోకేం.

నీ ప్రేయమైన
కోకనాగం

రాకతి

దుర్బలంగా

2

మరిక, 15-1-55

మ.రా.రా.శ్రీ, భర్త గారికి

నమస్కారములు ప్రేమతో రాసిన ఉత్తరం అందింది మాఉళ్లో పోస్టాఫీసు మాయలేగుగాని మీ ఊళ్లో పోస్టువాళ్లు కొద్ద సావకాశంగా పనిచేస్తున్నట్లున్నాగు మరీ నేను మీరు నాలుగో తర్రఖన రాసిన ఉత్తరం అందకపోవడానికి కారణంకి

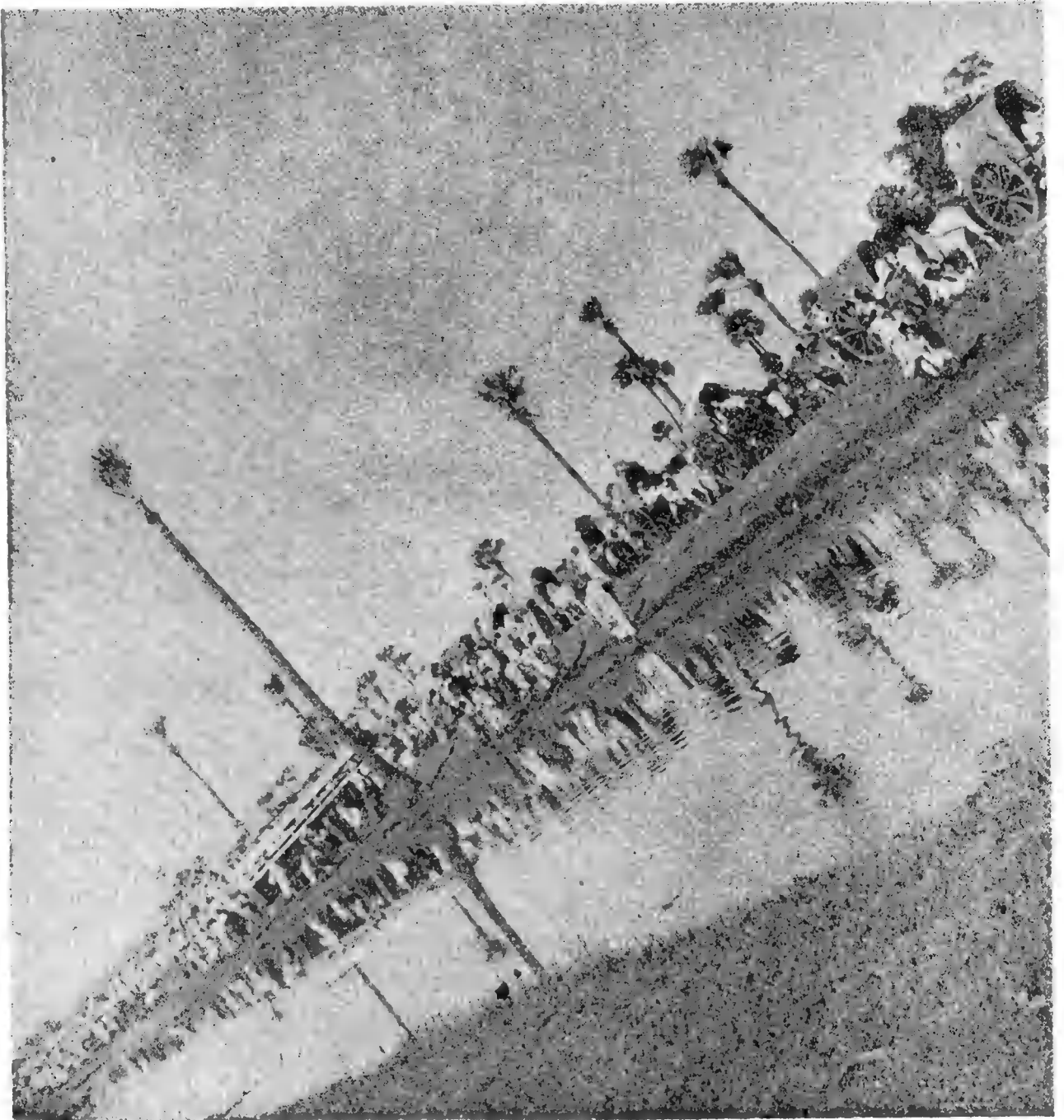
సిల్లంపోలికల్ని గురించి మీకు రాదామను కంటూ నేమరచిపోతున్నా. అదీకాకుండా నాకు లోచించేదో నేనురాస్తే గొప్పలు చెప్పకుంటున్నా నమకుంటారేమానని మా అమ్మయ్యనడిగాను. "నీ మొగుడింటి పోలి కలుగాక మరేవిలే వెలిదానా!" అందావిడ. నవ్వుతున్న పుడు ఇద్దరు వెనకలూ అచ్చం మీలాగే వుంటారట ఏడుస్తున్న పుడు మీ అమ్మలూ వుంటారు. మీ ముద్దుకుమార్లను ఆట్టిపేపు ఏడివనివ్వడంలేదులెండి! ఎలాగో తంటాలుపడి సుఖదాయించి నడకతోబెడు కుంటా

ఆ సిల్క్ బట్ట గనుక దయతో వెంటనే పంపిస్తే శివప్రకాశ రీతిక మరచిపోతాను. మా అమ్మమ్మ మనసు ఎంత మెత్తనిదనీ! ఎగురింటోవున్న పద్మ పెళ్ళయిన పనేళ్ళ లోనూ ఆరుగు అమ్మాయిలని కప్పి ది ను ఏడాది ఏడిగాది సాకునో ఈ సిల్క్ బట్ట పద్మకిస్తే ఈసారయినా మిగిలినా కి న వొచ్చివి అయ్యమ్మలకా, అశీస్సాకూడా. అంతత ఆ సిల్క్ బట్ట పంపండి

మీ ఆరోగ్యం జాగ్రత్త వారమినానూ కాల్చి ఏదో ఒకటి తెచ్చుకుని నేనేం చేయను కల్యాణి! అనకండి ఇవామిద మీరు ఇద్దరు పుత్రులతిండి అన్న విషయం గుర్తుగా ఉంచుకోవడానికి ప్రయత్నించండి

వెంటనే జవాబు

మీ ప్రేయమైన
కల్యాణి.



తెర్రి కు లు

—భావో వై. రామకృష్ణారావు, బందరు.

3

జూలై 1955

.. 'అల్లం' లిద్దరూ నావారికివలె
అనేవరి! నా అమ్మ ఎంత ఉప్పొంగి
పోయిందో! ఆవిడ అంత అనురాగంతో
వుండగా నీ వెండు కొలా కేరళ అమ్మాయిగా
కొద్దుబుద్ధుమంటావో!

మా అమ్మోపుడు మరో దిక్కు కట్టు

కంటే అది పరగాని, అక్కయ్! మన
కొల్లకి చురుకయిన పిల్ల అనుకో. అయినా
పవనప్రకటన దానికేం తెలుస్తుందిరా! ఇద్దరు
కుర్రాళ్ళు ఒక్కలాగే వున్నారన్నావ్.
కల్లు ఏ నామకరణంవాడో ఏ ఉపనయనం
వాడో ఒకరి కేరట్టి మరొకడిని పిలిచి
మంత్రాల ఫలితమూ, అదీ, ఇదీ, అన్న
కారుమరయిపోతట్లా! అలా కేరట్ల మారి
కుందావుండదాని! ఏం తెయ్యారీరా!
అని అనుకుంటోంది. అవును, మనా గత

దిక్కి కచ్చిపడింది ఏం చేయడం నాకు
హాపవడలేదు

నీకేం తెలుసుగాని 'చారీ మనాకో'లా
వున్న 'ప్లేవర్' 'ప్లేట్' ఎక్కువ 'సెస్'లా
వుంటుంది 'అల్లం' నేను వాటి కోరిక
పోవడం లేదులే

మొన్న నీ ప్రేమకు కృతజ్ఞం వచ్చి
వెళ్లింది.

లోకనాథం.

.....మీ అమ్మకు అలాంటి సంతోషం కావడం న్యాయమే మరి. ఆ చిక్క ఎలా విడిదీయడమో నాకూ అర్థం కాలేదు.

ఈవిషయం మా అమ్మమ్మతో చెప్పాను. "నీకేమో పనిదానివాయేను. నీవు అబ్బాయిలని పెర్లెట్టి పిలవడంలో పొరబడతావేమోనని మీ అత్తయ్య అనుకోదూ మరి? అందుకు నేనో ఉపాయం చెబుతా వను. ఎంతయినా ఆమె పెద్దది; నీవామెకు లొంగి వుండాలివదానినీ. అంచేత కుర్రాల్నిద్దరినీ తీసుకుని అత్తగారింటో అడుగు పెట్టగానే వీడు ప్రభాకరం వీడు దివాకరం" అని

ఆమెకు చూపించు. వెంటనే ఆమె పెర్లని మార్చేస్తుంది. అంతేగా! పోనీ అత్తయ్యతో కూడా పొరబాటు కవకాశం వుందని ఆమె అనుకునేటట్లుంటే, చంటిపిల్ల లిద్దరికీ వేర్వేరు రకాల సొమ్ములు చేయించిపెడితే సరిపోతుంది. పెద్దవాడికో రెండు సవరన్ల మామిడి పిండెల వారమూ, చేతులకి రెండు జతల పట్టగాజులూ చేయించి, రెండో వాడికి ఏ రెండో మూడో సవరన్ల స్వస్తికో చెయ్యనూ, బొంబాయి ఘేషను గాజులజత వేయిస్తే సరి—క కీ మని వీడు వీడే నని చెప్పొచ్చు. అత్తయ్య అట్లుడుకూడా పొర బడ్డానికి అవకాశం వుండదనుకో. అయినా బంగారంధరలు మండిపోతున్న ఈకాలంలో ఇన్నీ చేయించడానికి ఏ వాలుగు వందలూ

కావలసినవి ఉండి. మీ అత్తగారి మెళ్ళో ఆరు సవరన్ల చేయిస్తుందిగా! ఇంకా ఆమె కదెందుకూ? చక్కగా దాన్ని కరిగించి కుర్రాళ్ళకి వేర్వేరుగా సొమ్ములు చేయించి పెడితే మనవల్లిద్దరినీ వేయికొన్నో చూస్తూ కాలం గడపవచ్చు అవిడ."

అవిడ ఇంకో వుపాయం చెప్పింది. "ఎన్ని సొమ్ములు చేయించినా కుర్రాళ్ళకి నీవు పెట్టిన పెర్లని మీ అత్తయ్య మార్చితే నాకు మనసులో కాస్త ఇదిగానే వుంటుందిలే అంచేత మరోమాట చెబుతా వను. నీవు మీ అత్తగారితో అబ్బాయిల పెర్లు చెప్పేటపుడు ప్రభాకరం పేరు దివాకర మనీ, దివాకరంపేరు ప్రభాకరమనీ చెప్పు వెంటనే ఆమె పెర్లని మార్చిపెగుతుంది. అందుమాలాన్ని, కుర్రాళ్ళకి నీవు పెట్టిన పెర్లే వుంటాయి; మీ అత్తగారికి తనే అబ్బాయిలకి పేరుపెట్టానన్న తృప్తి వుంటుంది. అయితే ఇది పరమరహస్యం గా గుండెలో దాచుకోవాలి, తెలుసా? మీ ఇంటాయనకూడా తెలియనివ్వకు" అంది.

అయినా మీతో చెప్పకండా వుండలేను గనుక మీకు రాసేస్తున్నాను. మా అమ్మమ్మ ఉపాయం ఎలావుంది?

కామల ఊరినుండి వచ్చిందా? వాళ్ళమ్మ వాళ్ళు సంక్రాంతికి ఏ ఏ చీర కొనిచ్చారుటా?

టీట్ ఎక్స్ప్రెస్ త్రాగుతున్నారా? త్రాగరూ మరి, అడిగేవాళ్ళు లేకపోతే, వస్తున్నా. వస్తున్నా

కల్యాణి.

పి. యస్. కుర్రవెనక లిద్దరూ బోర్లపడి జోగాడుతున్నారు. పెద్దవాడు మొన్న ముక్కు నేలకికొట్టుకుని డక్కతే వీడువు. అవధాన్లుగారిని త్వరలో మంచికోవా చూడమన్నాను.

...బాగున్నాయి మీ అమ్మమ్మ ఉపాయాలు. ఆమెని గనక ఆర్థిక కాళిమంత్రి జేగా చేస్తే అమెరికాకు కూడా లోటు బడ్జెటు చూపగలదేవుంది. అయినా ఆమె బుర్రలోకి మన జార్జిటవునులో సందుల్లాటి ఆలోచన లెలావస్తాయో? బహుశా ఆరణ్యాల నవల్లు ఆ నేకం చదివించేమో? కొంపతీసి తినూ ఒకటి రెండు రాసిందేమో?

మీ ఉపాయాలటుంచి - ప్రభాకరం దివాకరం ప్రభృతుల దహాలని స్వర్ణాభరణాలతో దేదివ్యమానంగా ప్రకాశింప చేయాలన్న మీ అమ్మమ్మ మహదాకియాన్ని గురించి మా అమ్మతో ప్రస్తావించాను. "బాగుంది! వయసాచ్చిన అమ్మాయిలే బోసే మెడతో, ఉత్త వాచితో వీధిలో వెడూ

గ్రేందమే టీవీలమకరందం

పొత్తికడుపుకు సంబంధించిన కాల, అతిసారం మొదలైన బాధలతోమీదైనదిస కార్యక్రమం పాడుచేసుకోవద్దు. ఓమం కర్పూర్ తీసుకుంటే ఈబాధవడి నవసరంలేదు. దానిలోనున్నగుణములు వెంటనే బాధోపశమనం కలిగించివికాకు మంచిఉత్సాహంచేకూర్చును. అనేకమంది స్త్రీలను వేధించుముతుసంబంధమైనజబ్బులుగూడ ఈ ఓమం కర్పూర్ తో మటుమాయం అవుతాయి. ఎంత వయస్సులో వున్నవారైనా ఈఅద్భుతమైన ఔషధం నిరపాయం గా తీసుకోవచ్చును.

హెన్రీ ఓమమ్-కర్పూర్

అయిదు శేయివారు.
లిటిల్ ఓరియంటల్ బమ్ అండ్ వార్మ్యుటికల్ లిమిటెడ్ మద్రాసు .1

నాన్న ఈ కాలంలో మగవెళ్ళవాంబులకి
గోలేరిటా? ఎ క ర యి నా విం లే
నోటితో నవ్వరు, తెలుసా? మన కల్యాణి
తెలివిగలపిల్ల ఎలాగో పేరు సరిగానే గుర్తు
పెట్టుకుంటుందిలే. అందుకోసమని నా

చెయిన్ చెరిపించడమ-పిం అట్టలేదు" అంది
మాఅమ్మ. నామ్మ తాస్తాయని పులికిపోతు
న్నావుగాబోలు అత్తిపెట్టేని నాలుగూ
పెట్టడం అయిందా? ఇహ పోరుకో
మరోవిషయం నీవు మీ అమ్మగారింటి

కలిగిన ఈ విదారుమాసాలనుంచీ చూస్తున్నా
నీవు పూర్తిగా వ్యక్తిస్వాతంత్ర్యం కోల్పో
తున్నట్టున్నావ్. నీ భావప్రకటన ఈ
తుప్పగుల్లోంచి నేను నీకేదిరానినా
నిన్నేమి అడిగినా నీవు అందుకు సమా

దినదినమునకు ఇంకా మృదువైనటు
వంటియు, ఇంకా మనోహరమైనటు
వంటియునైన చర్మము...



...* కేడిల్తోకూడిన రెక్కోనా
గుప్తమైయున్న మీ సౌందర్యమును
బయల్పర్చును.

రెక్కోనాయొక్క కేడిల్గల మరగను మీ చర్మమరోకి
మెల్లగా రుద్ది, తర్వాత కడిగివేయండి. దిన
దినమునకు మీ చర్మము ఇంకా మృదువుగాను, ఇంకా
మెత్తగాను అగును — మరియు మీరు క్రొత్త
ఆకర్షణను కలిగియుంటారు.

పెద్దనెజాలోకూడా
దొరకును

రెక్కోనా

ఇది ఒక్క-టే కేడిల్తోకూడిన పబ్బు

* చర్మమును పోషించేటటువంటియు, చర్మమును
మెత్తగాచేయుటవంటియునైన మావెల ఒక
మిశ్రమమునకు రిజిస్టర్డ్ పేరు.



రెక్కోనా ప్రొడ్రయిటర్ల రిమిడెంట్ తరపున భారతదేశంలో కయూరుచేయబడినది

WR-130-X52 TL

★ అమ్మ - అమ్మమ్మ ★

ధానంగా 'మా అమ్మమ్మ ఇలా అంటోంది, అలా అంటోంది' అని రాస్తున్నా వెంకటాచారి! మీ అమ్మమ్మ ఏం, పత్రికావిలేఖరా? నీకు జవాబులంటూ తోచవూ? అదీగాక ఇక్కడ కొచ్చినతర్వాత సర్వస్వవహారాలూ పింటిగా నీచేతిమీదే నడపాలిగా పానము కమించుగాక! నీతోబాటు మీ అమ్మమ్మ కూడా రైల్వేకుదా!

ఏమిటి, అవధానంగా మంచికోజుమాచి చెప్పారా లేక మీ అమ్మమ్మని అడుగుతో మామమ్మారా? క్యామలకు ఏంచీరే పెట్టారన్న సమస్యను భేదించడం నీకే చేతనవును. మీకోళ్ళో 'శ్లోతి'లో అడుగున్న ప్రణయనీను చాలా బాగున్నదట.

6

నందర, 6-2-55.

.. మీరు చెప్పింది నిజమే. ఇంటిలో వెలిగించి, ఇద్దరు పిల్లల తల్లినయిన నాకు ఉత్తరం రాయడం తెలిసి వుండవల్సిందే కానీ నా కలాటి అలవాటు పెంపొందించ నందుకు మా అమ్మతో మొన్న బోటాడాను. వెంటనే ఆమెతరపున మా అమ్మమ్మ లేచింది తారాజువ్వలా. "అలా చెప్పినంతమాత్రాన వచ్చేవిద్యయితే నీవు జార్జిటౌన్ లో సంత త్వరన్నరకాలం కాపురం వెలిగించావుగా, అప్పుడు నేర్చుకుని వుండకూడదా? నీమొగుడు ఎవ్వరేకదా, నీకు ఉత్తరాల రాయడం శేర్పిండుకూడదా? మీ అత్త గారు చాలా లోకానుభవం వున్నమనిసి. నీవిషయమయినా ఒకటికి నాలుగుసార్లు అలోచించి నీభర్తతో చెబుతే అరిచా తు చ. తప్పకుండా రాస్తాడు. అంత తెలిసి నీక్కేదేసింది?" అని నన్ను నీవాట్లా

పెట్టింది మా అమ్మమ్మ. నన్నేం చెయ్యి మంటారుప్రభూ? ఇంకో పది రోజుల తర్వాతగాని మంచి మహారాలు లేవని అవధానాలుగారు చెప్పారు క్యామల చిరవిషయం కనుక్కోలేని మనిషి 'ప్రణయనీను' బాగున్నదని సిఫార్సుచేయడం మొందుకూ? ఆ నీనిమా మానానని చెప్పరాదూ?

కల్యాణి.

7

జార్జిటౌన్ 8-2-55

..... అనగా అనగా మీ అబ్బాయి అ అబ్బాయి వెండ్రాయకన్న కాస్త ఎక్కువగా ముదిరినా పెళ్ళంటూ చేసుకోలేదుట. మీ రోజు మీ అమ్మమ్మమ్మమ్మ 'అబ్బాయి! అబ్బాయి! పెళ్ళి చేసుకోకూడదా? అబ్బాయి! అబ్బాయి! అబ్బాయి! అమ్మమ్మమ్మ! నీకే నన్ను పెళ్ళాడకూడదా? అన్నట్లు అలావుంది నీకథ నీకు తోచింది నీ పెండుకు రాయకూడదా అని అడిగితే అందుకు మాదా మీ అమ్మమ్మ జవాబు చెప్పారీ! గ్రహబలం వక్రించడం అన్నది వీనికి పర్యాయపదం గామాను.

మీ అమ్మమ్మ బుర్ర సామాన్య మయిందా! రాజాజీని తలదన్నీ న తల ఆమె ఉపాయాల బెబ్బకి గోచెల్సే ఉక్కిరి చిక్కిరయేవాడు. మైత్రేయేల కారుతుంటాయి; లోలోపల తేలుంటాయి—మీ అమ్మమ్మ వా క్యాట్లో. గురువుగారికి సాష్టాంగ నమస్కారంచేస్తూ పాదాలు కొరికే రకం మీ అమ్మమ్మ!

మర్రాళ్ళు ఎవరి పోలికొనని అడిగితే 'ఏనుగున్నప్పుడు అచ్చం మీఅమ్మ పోలికొనడం! కవలపిల్లలగదా, గుర్తు తెలియక పేర్లు తారుమారవుతాయేమోనంటే వెంటనే అరు సవరణ చెయ్యివీకే ఎవరు పెట్టడం! మీ అమ్మమ్మ నడిక్కుండా నీకే జవాబు రాయి అంటే 'మీరు నాకు శేర్పిండుగ నవకనా? అని అడగమనడం! పైగా 'మీ అమ్మ చెప్పింది విని మీరు రాస్తున్నా రుగా? అని ఎదురుప్రశ్న చేయడం!

భేష్! బాగుంది! మహా బాగుంది. అయినా ఇంత కల్లోలానికి కారణమయిన మీ ఈఅమ్మమ్మ ఎవరూ? ఒక్క గోజాలో ముగిసిన మన పెళ్ళిలో అపూర్వమైన ఈ ఘటాన్ని చూచిన జ్ఞాపకం లేదు మన సంత త్వరంన్నర మదిరాసు కాపురం సమయం లోనూ ఈవిడి గారు పెంచేసినట్లు లేదు. అంతేతే ఈ మేను చూడడం తెలుపడం లేదు. అసలా మాటకొస్తే, నీ ఇంకవరి ఉత్తరాలు చూచిన తర్వాత ■ మహా మహిళను మాదాలనిపించడం లేదు మాదాను. అంటే ఈమె కంటికి అరు సవరణ చెయ్యక న్ననుకున్నానే - ఈవిడి భర్త గా రేడ



అద్దంలో
మీ రూపం!

మీ చర్మాన్ని మీ దుపార్చి రేడియేషన్ కాపాడుకోమట అవసరం. చర్మాన్ని కాపాడుకోమటకు మార్గం ఒకటి అది బుద్ధిజాలలగు బాలికలు గ్రహించింది. దిను ప్రతిరోజు హెజలైన్ స్నోను "Hazelina" Snow" తమ ద్వీధులైన చర్మానికి ఉపయోగించును. అది సర్వసమర్థు అది చర్మానికి మృదువుతనము, తెల్లవలము ముడిమిడికాల్పియిస్తుంది.

"HAZELINE"
SNOW
TRADE MARK



"హెజలైన్ స్నో" (ట్రేడ్ మార్క్)

బెల్జియం వెల్డెన్ అండ్ కో (ఇండియా) లిమిటెడ్.

యినా 'గజపేట్' రాంకోలో వుండేవా రేమిటి? 'గజపేట్' రాంకో కాదు 'ఫారెస్' సర్వీసులో వున్నా ఆయన ఈమె చూడుకు మగుమాట చెప్పేవాడుకాదని నాకు ఏదో కిక్కి చెబుతున్నది. అటా వుండవలసి మొగాల్లోకి అందు అనబోయేవు నునూ నీవు- మీ అమ్మమ్మ సడక్కండా నే!

మన అబ్బాయిని ఎవరిలా జోగాడు తున్నారంటూంది మీ అమ్మమ్మ? కుర్రాళ్ళ తెలివి తేలుటని గురించి ఆమె అంచనా ఏమిటి? ఆ నడక లిద్దరూ చదవాల్సిన కోర్సులను గురించి సదరు అమ్మమ్మ అభిప్రాయం ఎటు వంటిది?

అక్కడికి రాడానికి నాకు నెలవిప్పించ మని నూ ఆఫీసరుగారితో మీ అమ్మమ్మ కాస్త 'రికమెండ్' చేస్తుండేమా కనుకొక్క- లోకనాథం.

8

బందరు,
16-2-55

...నూ అమ్మమ్మ అంటే మీకింత వేళా కోళ్ళనూ? ఆమె ఎంతో మంచిది. చాలా సాగువు. అతి తెలివితల వ్యక్తి. అసలు పక్కవారి సలహాలు తూచడం మొగాళ్ళ కేం తెలుసూ? అందులోనూ మీకు బాత్రిగా అది కూనయ్యింది. అదిగాక మీ రింతవరకూ ఆమె నొక్కసారికూడా మాడలేదాయెను అంచేత నేను మద్రాసునున్నప్పుడు ఆమెను కూడా తీసుకొస్తున్నా. ఆమెను చూచారంటే మీరు నామాట కాదనరు.

నూ అమ్మమ్మ లోగడ మాడుసార్లు కాకి పెళ్ళొచ్చింది. అంచేత రామేశ్వరం చూడా అని వున్నదట మద్రాసుకొచ్చి మనతో నాలుగు మాసాలుండి రామేశ్వరం వదలు తుంది. నూ అమ్మమ్మకి కూడా గోవింద నామాటా, మేలుకొలుపులూ అంటే పరమ ఇష్టం. అంచేత ఈమెవుంటే మీ అమ్మకి కాలక్షేపంకూడా అవుతుంది.

ఆమె వుంటే నాకు చేదోడు వాడోడుగా వుంటుంది - పిల్లల్ని, చూడుకోవడానికి. మీ అమ్మకి జవాబు లివ్వడానికి

లోకనాథం.

9

(ఎక్స్ ప్రెస్ డెలివరీ)

జార్జిటౌన్,
17-2-55.

.. కరణు కరణు ఏదో తెలిక చేశాను. ఏమిటేమిటో రాశాను. కానీ మీ అమ్మమ్మ రాక వంటి నారాయణాస్ట్రానికి తట్టుకో గల ధీమా లేదు కల్యాణి, లేదు.

మీ అమ్మమ్మను చూడకుండానే నీ వామెనుగురించి చెప్పిందంతా ఒక్క గంటకాదు. ఆమె మహామేధావి నుగుణాల

వుంజం. ఆమెలాటి మనిషి లేదు - ఉండ బోదుకూడా.

ఆమె రామేశ్వరం చూడాలంటున్నదా? అబ్బే! రామేశ్వరయాత్ర కిది 'సీజన్' కాదుగా. కావాలంటే బదరినాథ్ వెళ్ళి రమ్మను. మంచుకిరీటాలు ధరించిన మహా స్తుతికృంగరాజుల ప్రకారం వాతావరణం ఆమెకు నచ్చిపోయి, అంత్యకాలం ఆ భగవత్ సాన్నిధ్యంలోనే గడిచేయవచ్చున్న సంతకల్పం ఆమెకు కలగవచ్చుకూడా.

అదటంచి నేనుచేసిన చిన్న అపరాధం విన్నవించుకుంటున్నాను నేనీ! సావధాన చిత్రివై అవధరింపుము. నూ అమ్మ అంది, నూ అమ్మ అంటున్నది - అంటూ నేనురాసిన దంతా పచ్చి అబద్ధం! పాపం ఆమె ఏదో కృష్ణ రామా అనుకుంటావుంది, మరొకరి జోలికి రాకుండా.

నీవేం జవాబు రాస్తావోనన్న కుతూహలం కొద్దీ తమాషాగా ఏదో కల్పించి రాశాను. అంతేగానీ మరొకకాదు. మననకు వుట్టారని మరిసి మూడింతలయి ఎప్పుడెప్పుడు వాళ్ళని చూడమనా అని తపాలాకా లాడి బోజూంది మాఅమ్మ. అంతే కానీ, ఇంకో విషయమై పెదవికడిసినపాపాన బోలేదామె నేనూ అంతే! మీ ముగ్గుర్ని చూచేరోజు కోసం అవార్ని కాలా ఎదురుచూస్తున్నాను. అంచేత మీఅమ్మమ్మ నటు బదరినాథ్ కు బయలుదేరనిచ్చి, నీవు చిరంజీవులూ ఇటు బయలుదేరండి

మమ్మల్నిందరినీ సర్దిపెట్టడం నీ ఒక్క తెైకు చేతకానిపని కాదుగా! అంతే పాపం ముసలావిడను శ్రమ పెట్టకు.

ఈ ఉత్తరం నిన్ను అందుకునేలాగా నీవు మెయిలుసండుకుని వుండవన్న చిన్న అంతా వున్న నీ

లోకనాథం.

10

బందరు,
19-2-55.

..... నూ.. మీ ఎక్స్ ప్రెస్ డెలివరీ ఉత్తరం తలచుకుంటే ఇంకా నవ్వాగటం లేదు! ఇంకా నయం, తెలిగ్రాం ఇచ్చాడు కారు

ఎంతో మంచిదయిన నూ అత్తయ్యనంత చెప్పడానిగా చిలిందగలకల్పనాకీ మీశ వుండమకున్నార గామోను మన కిత్యా మేదో కాస్త సెమరుపేసుకోండి! అమ్మ, నూ అమ్మ అంటూ మీరు ఉత్తరాలు రాసి నపుడెల్లా, అందుకు కించిత్తయినా తీసికొ మ్మా 'నూ అమ్మమ్మ'ను సృష్టించుకుని మీకు జవాబులు రాశాను నేను అంతేగానీ నాకు ఈ భూమిపై అమ్మమ్మ అంటూ ఎవ్వరూ లేదు!

ఎల్లండి బుధవారం మెయిలుకు నూ తమ్ముణ్ణి తీసుకువస్తున్నా. తప్పక క్షేమము కండి.

కల్యాణి. ★

హకల్ బెరీవిన్
వెల:రు. 2-0-0 లు.

పోస్తుభుర్పులు అడవను.
అంగ్రగంధమాల మద్రాసు.

ఇప్పుడు లోడ్ బుడ్లకు నకలుకు వీలులేని సీల్పు

లాడ్

50 ఏండ్లకు పైగా పేరొందిన మద్రాసు గర్భాశయ రోగనివారికి

నీలు నీలు వేసినది

కేసరి కుటీరం లిమిటెడ్, రాయచోటి, మద్రాసు 14.

తొందరగా ప్రయోగమునకు ఏజెంట్లు: శ్రీతారాం జనరల్ షోర్స్ ఏజెన్సీస్, విజయవాడ.

(19-వ పేజీ తరువాయి)

ఉంటావని ఒక్కటే మాట అడగలా. ఒక చిన్న సంచి తీసుకుని అమ్మాయి ఇలు వదిలి వెళ్ళింది. ఏం చేయబోతోందో ఆమెకి అర్థంకాలేదు. సరాసరి మహారాష్ట్ర మండలికి వచ్చింది అక్కడికి వచ్చిందన్న మాట గానీ - అక్కడ ఉండటానికి, అన్నపానా మితి డబ్బు చెల్లించటమనేది ఆమెకు సాధ్యమైన పనిగాదు. నాకు ఉత్తరం వ్రాసింది నేనూ సమయానికి వచ్చాను. ఒకవేళ అమ్మాయి వ్రాసిన ఉత్తరం నాకు అందకపోతే, నేను రాకపోయినట్లైతే, అమ్మాయి సంగతి ఏమైయ్యింది? నన్ను చూచేప్పటికి ఆమె మనస్సు కొంచెం మృదులపడింది.

ధీకవంతుని దయవల్ల నాదగ్గరగూడ యిద్దరి క్కట్లకు కావలసిన డబ్బు ఉన్నది. అక్కడేకాకపోతే ఎవరిదగ్గరైనా చెయ్యి చావ వలసి వచ్చేది కాకపోతే ఉన్న సంగతి ఉన్నట్లు చెప్పి వేయవలసి వచ్చేది కనీసం కలకత్తాలోనైనా ఎవ్వరికి తన సంగతి తెలి పుండాఉంటు చాలని ఆమె అనుకుంటోంది అక్కడి మహారాష్ట్రులతో అమ్మాయికి స్వల్పంగా పరిచయం ఉన్నది. వాళ్ళ ఉల్లసన సమాహారాల్లో పాల్గొంటూండేది. ఉల్లసాలికి చేరికొద్దీ డబ్బు యిచ్చాండేది. ఇల్లు విడిచిపెట్టడం, తర్వాత వాళ్ళలో ఎవరినినా డబ్బు అడగటం ఆమె కొంత మాత్రం యిష్టంలేదు. అదృష్టవశాత్తు ఆ ప్రసక్తి తప్పిపోయింది.

ఆరోజు సాయంత్రం అమ్మాయితో కుంభ నేను బయల్దేరాను. రాత్రి, రైల్వే అమ్మాయి ఆ నిద్రలో మునిగిపోవటం చూస్తే నాకు చెప్పలేనంత ఆకర్షణం వేసింది. నే వెళ్ళేవరకు అమ్మాయి మనస్సు మనస్సులోలేదు. నే వెళ్ళాక కాస్త ధైర్యం తెచ్చుకుంది. కలకత్తా విడిచిపెట్టాక బహుశా ఆమె మనస్సులోని బరువు తేలిక పడి గాఢనిద్రలో మునిగిపోయిందేమో నని పించింది.

ఉదయం దక్షిణరేఖాకే నేడవ రాగానే మా పెట్టెలో ఉన్న ప్రయాణీకులంతా దిగి పోయారు. మేమిద్దరం మాత్రం మిగిలాము. మనం యిప్పుడు కాస్త మనస్సు విప్పి మాట్లాడుకోవచ్చు నటూనే ఉన్నది ఇంతలో ఒక ప్రాధ యువతి పెట్టెలో జొరబడి ఎదర చెంచీవిన వచ్చిపూర్వం. మనస్సు విప్పి మాట్లాడుకోవచ్చు ననుకొన్న అమ్మాయి అభిలాష నెలవేరిందికాదు.

బండి బయల్దేరినతరువాత ఆశ్రయమావంక చూడటం మొదలైంది. మనూని గూడ గానే ఒక్కసారి ఉలిక్కిపడి ఆవ

కుండా చూస్తూనే ఉన్నది. మహారాష్ట్రుల ఆమె అయితే వితింతువు. మనూమీకే ఆమె దృష్టి లగ్నమాటంచూస్తే నాకొక్కర్యం వేసింది. ఒక్క కుట్రం కూడా మాపు మరలించటంలా. కళ్ళనిండా నీళ్ళు పారి వచ్చేట్లున్నాయి. హృదయంలోనించి ఉచ్చాంగివచ్చే ఉత్సాగాన్ని ఆపుకోదానికి ఆమె శక్తివంధన లేకుండా ప్రభు పడుతోంది. కొని ఆఖరికి పట్టలేకపోయింది. లేచివచ్చి మనూదగ్గర కూర్చుండి దుఃఖాన్ని దిగమింగుతూ - నీ పెరమిటమ్మా? ఎవరమ్మాయిని నీవు? అన్నది. ఆమె ప్రశ్నలకి మనూ నివ్వరపోవటం చూచి, నేను తమ రెవరందీ? అన్నా నామెను. ఆమె నాకు సరిగా సమాధానం ఇవ్వలేదు. మనూ చెప్పమీద ఉన్న పుట్టుమచ్చవైపు దీర్ఘంగా చూస్తూ—ఇది మామూలు మచ్చగా లేదే? పుట్టుమచ్చా ఏమిటి? అన్నది. నేను కొనచేప్పటికి ఆమె కళ్ళవెంట జలజల నీళ్ళు చాలాయ్ ముఖం త్రిప్పి పమిల చెంపతో కళ్ళు కుడుచుకుని, ఒక్కసారి నాతోయామె లోకి వస్తావా అమ్మా అన్నది.

ఆమె అడగటానికి మనూ మరొక గాధరా పడింది. నేను ఆమెతో - చాలా విచిత్రంగా మాట్లాడుతున్నావే! మీ ఇద్దరికి మునుపటి పరిచయం ఏమాత్రం లేదు. ఆ అమ్మాయికి మీరెవరో తెలియ వాక్ రూమ్లోకి రమ్మంటూ రెండుకు? ఆమె కొంటి మీద నలుసంత బంగారమైనా లేదామో. అన్నాను.

ఆమె నా మాట పూర్తికాక మనూనే కుమించింది. పోతపోయింది అలాంటి మచ్చే—అమ్మాయి వంటిమీద యింకా ఎక్కడైనా ఉన్నవా లేవా తెలుసోనాలని, అలాంటి మచ్చే. .. నా..... అంటూ బావురుమున్నది.

మనూకి గూడ మనస్సులో తెలికుండా గండరగోళంగా ఏమైనా ఉంజో ఏమో తనుగూడ ఏడవటం మొదలైంది. వాక్ రూమ్లోకా వెళ్ళవలసిన అగత్య మేమీ లేదు. నా విచిత్రం ఎడమవైపున అలాంటికి యాపాయంత పుట్టుమచ్చ ఉన్నదని మనూ చెప్పేసింది.

మనూ మాట వివటంతోనే ఆమె మరొక వారయే తృప్తి నీతాలతో—జాంజాం యిలో గురువేపుని అనాధాశ్రమంలో ఎప్పుడైనా ఉన్నావా నువ్వు? అన్నది గాఢ కంగా. మనూ నోటివెంట మాట పెగలకపోవటం చూచి నేను - అవునండీ ఈమె అనాధాశ్రమంలో ఉండేది అన్నాను. నా మాట పూర్తిగా వివకుండానే ఆమె మనూని కాగిలించుకుని అయ్యి నా తల్లి అని అవుతు

మన్నది. ఏమిటో లోలోపల గొణుగున్నది.

మనూకి అప్పదొరికింది వాళ్ళిద్దరి ముఖాల్లో కొంచెంపోలికలున్నట్లు నేను ముదిలోనే కనిపెట్టాను ఇప్పుడే సంచితానికి తోవు లేదు. మనూ కొంతనేపటివరకూ నిశ్చేష్టగా ఉండిపోయింది గాయపడినట్లు (పాకాలన్నీ బిగవట్టి మనూ ఆమె త్రిపు చూస్తూ తెలిసిబాధ పడింది. అమ్మా అంటూ మెడ పెనవేసుకుని వెళ్ళి వెళ్ళి వచ్చింది. ఆఫుట్టం చాలహృదయనిదారకం గాఉన్నది. నే నేమిటో ప్రబువనై నిల్చుండిపోయాను.

కన్నతల్లి కరస్పర్శచేత ఆపిల్ల చలగా నిద్రపోయింది అదృష్టాన్ని ఏమనాలి? ఆమె అదృష్టవంతురాలా? గురదృష్టవంతురాలా? అనాధాశ్రమంలో పెరిగింది. అద్వైత్యర్యాలతో పెద్దదైంది. మరినుల కోడలైంది. తల్లి దండ్రీ పోయానా రనుకుంటుండగా - అటు ఆ త్రేపారిలుకూడా జారి పోయింది. నాధుడు బ్రతికిఉండగానే అనాధ అయింది మిమ్మ బరిగి మీదపడి వసుకుంటుండగా - పుట్టుకతోనే పొగొట్టుకున్న తల్లి కంటపడింది మహాకవుల కల్పనలకు అందని సుఖదుఃఖాల విచిత్రమైన సమృద్ధి. ఆమె తిల్లియొక్క ఎముకటిగాఢ నాకు తరవాత తెలిసింది. కొని ఆమె ఎవ్వరితో చెప్పనదని ఒట్టుపెట్టింది. ఏవనునైతే కావాలో అది దొరికింది మనూకి అమ్మ దొరికింది. గడిచిన కథతో ఏంపని?

వాళ్ళిద్దరూ నాగపూర్లో దిగారు వెళ్ళేటప్పుడు తల్లి మామూ నాకొక్కరు దిగిం పెట్టారు మామయ్య నాకు అమ్మని యిచ్చాడు. మొదటినుంచీగూడ... అంటూండగానే అమ్మాయివాసి, ఆ సంగతి అలా ఉంచు ఇది నీకు నాలుగోయిలు కాదు. మొదటియిలు ఒకసారి వెళ్ళిచూచు. తర్వాత నాకువ్రాయు వీలువింటే ఒకసారి వచ్చి చూస్తానన్నాను

మనూ ఏడుస్తూ - నన్ను మర్చిపోకం మామయ్య అన్నది నాకుగూడ విచారం వేసింది. గొంతు పెగలలా నోళ్ళించి మాట చాలా. బండి బయల్దేరింది. ఇంకా వాళ్ళిద్దరు కళ్ళు కుడుచుకుంటూ చెయ్యి ఉచ్చాహితే ఉన్నారు

అలాంటి విచిత్రమైన అదృష్టవంతురాలిని వాళ్ళ మామయ్యను ఆం ఎల్లా మర్చి పోగలడు?

సమస్త చర్యవ్యాధులకు చికిత్స!
కాల్చిలాను ఉచితం
జి.వి. రెడ్డి & కో. (రిజిస్టర్డ్)
"కాస్ట్రా శ్రీమం"
గోపాలపురం, తూర్పు గోదావరి జిల్లా.

వనితాలోకం

స్రీ జనోద్ధారకుడు



“నా భార్యను విద్యావతినిగా చేయక నేను స్త్రీవిద్యకై పోటుపడటములో అర్థములేదు” అని తాను ఇంటిని చక్కబెట్టుకుంటూ భార్యను పాఠశాలకు పంపాడు - చుమారు డెబ్బది సంవత్సరాలక్రిందట ఒక స్త్రీవిద్యాభిమాని స్త్రీజనోద్ధరణకై డెబ్బది సంవత్సరకాలము ఆయన చేసిన కృషికి భారత ప్రభుత్వము అభినందించి, ‘పద్మ విభూషణ’ బిరుదుతో సన్మానించింది. ఆ సత్కారమును పొందినది 97 సంవత్సరాల పండు ముడుసలిశ్రీ ధోండ్లకేశవ కార్యపండితుడు.

బొంబాయి రాష్ట్రములో, రత్నగిరి జిల్లాలోని ఒక చిన్న గ్రామములో ఆతి సామాన్య కుటుంబమున జన్మించిన ధోండ్లకేశవకార్యకేళిశ్రీమన అక్షరజ్ఞానము లేని స్త్రీ ఉండకూడదని ప్రతిజ్ఞచేస్తాడని ఎవరినుకొన్నారో? ఆ ప్రతిజ్ఞను అక్షరాలా నెరవేర్చగలుగుతాడని ఎవరు కలగన్నారో?

తండ్రికి సారీనా పాఠిక రూపాయల సంపాదన; సంసారము గడవటమే కష్టము; పైగా వారి పూర్వము పీఠాస్థరాజులకు గురువులు - కుటుంబ గౌరవము కాపాగోవారి.

కార్యపండితుడు తన-28వ ఏట ఆంగ్ల భాషాభ్యాసము నారంభించాడు-28వ ఏట

పట్టభద్రుడయినాడు. పట్టభద్రుడు కాక పూర్వముచిన్న ఉద్యోగముకొరకుపల్లిక పర్వము కమిషనుపరీక్షకనిపోగా, అధికారులాయనను అల్పవయస్కుడని తిరస్కరించారు. సన్నగా చాటిగా అర్హకునివలె కనబడుతున్న కార్య, తాను నియమిత వయః పరిమితిలోనే ఉన్నాడని చెప్పినా, వారు విశ్వసించలేదు. కాని అదికూడా ఒకండుకు

మంచిగా నీ పరిణమించింది మహాత్ముల జీవితాలలో సంఘటిల్లిన ఆకాశంగా అమహోత్సృష్టమగు కార్యదీక్షకు ప్రోద్బలం యిస్తాయి కార్యపండితుని జీవితానుభవము కూడా ఇటువంటిదే

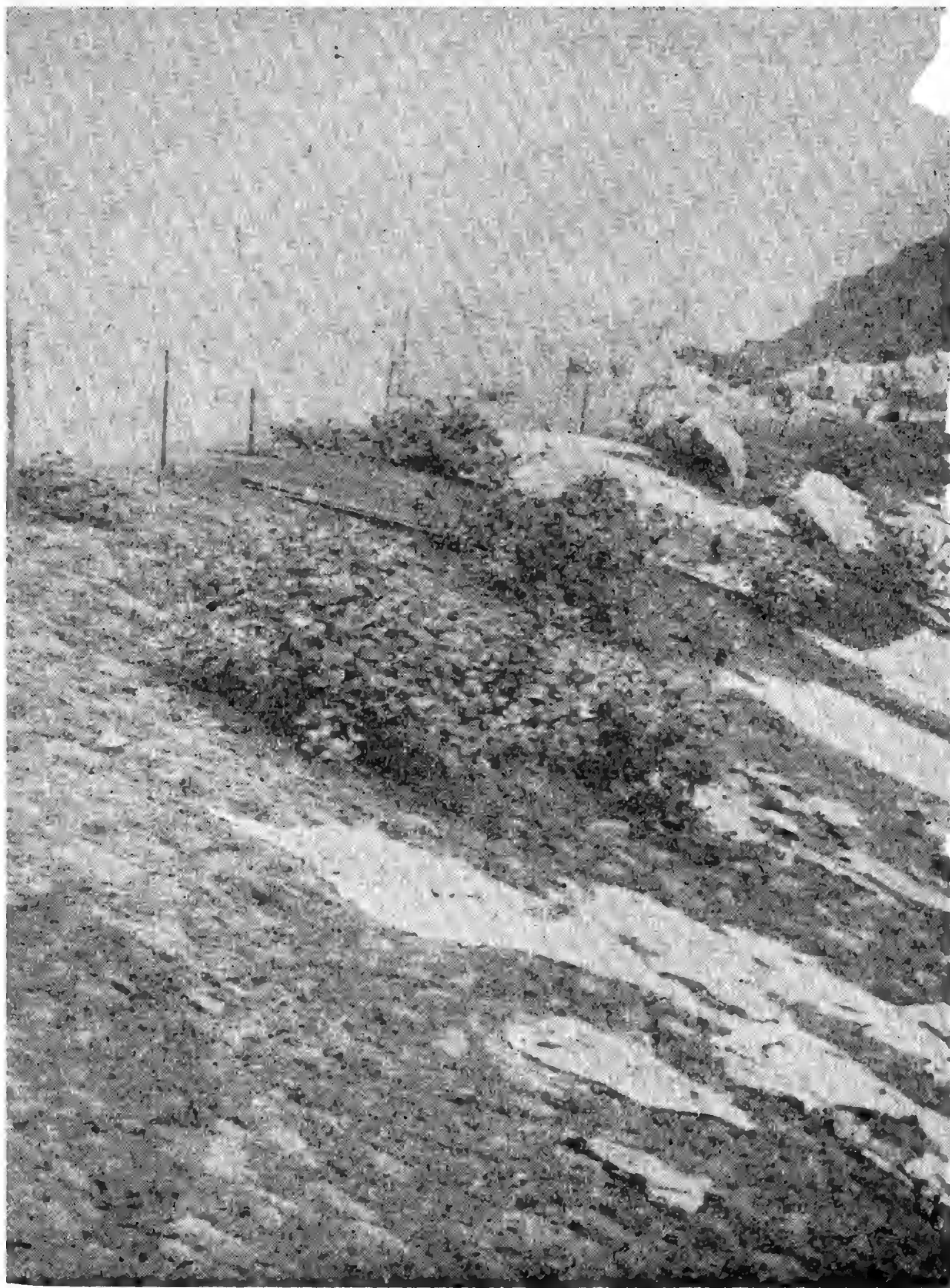
ఎవరైనా సంవత్సరాలక్రిందట స్త్రీవిద్యావశ్యకతను గురించి నోటితో అనుకోవటమే మహా పాపముగా పరిగణింపబడేది ఏ విషయముగాని మత సంప్రదాయానుసారము నడచుకోవటముతప్ప, సంస్కారమనునూట తలపెట్టకూడదు - అంగలో స్త్రీల విషయములో అసలే కూడదు. అటువంటి పరిస్థితులలో కార్య పండితుడికి పరిష్కారమయినా వచ్చింది - అకస్మాత్తుగా పత్నీవియోగము

తటస్థించింది ఆయనకు 14 సంవత్సరాల వయస్సున ఎనిమిదేళ్ళి పిల్లనిచ్చి వివాహము చేశారు. పక్షేళ్లతరువాత ఒక కుమారుని కని ఆమె అకాలమృత్యువు వాతబడది.

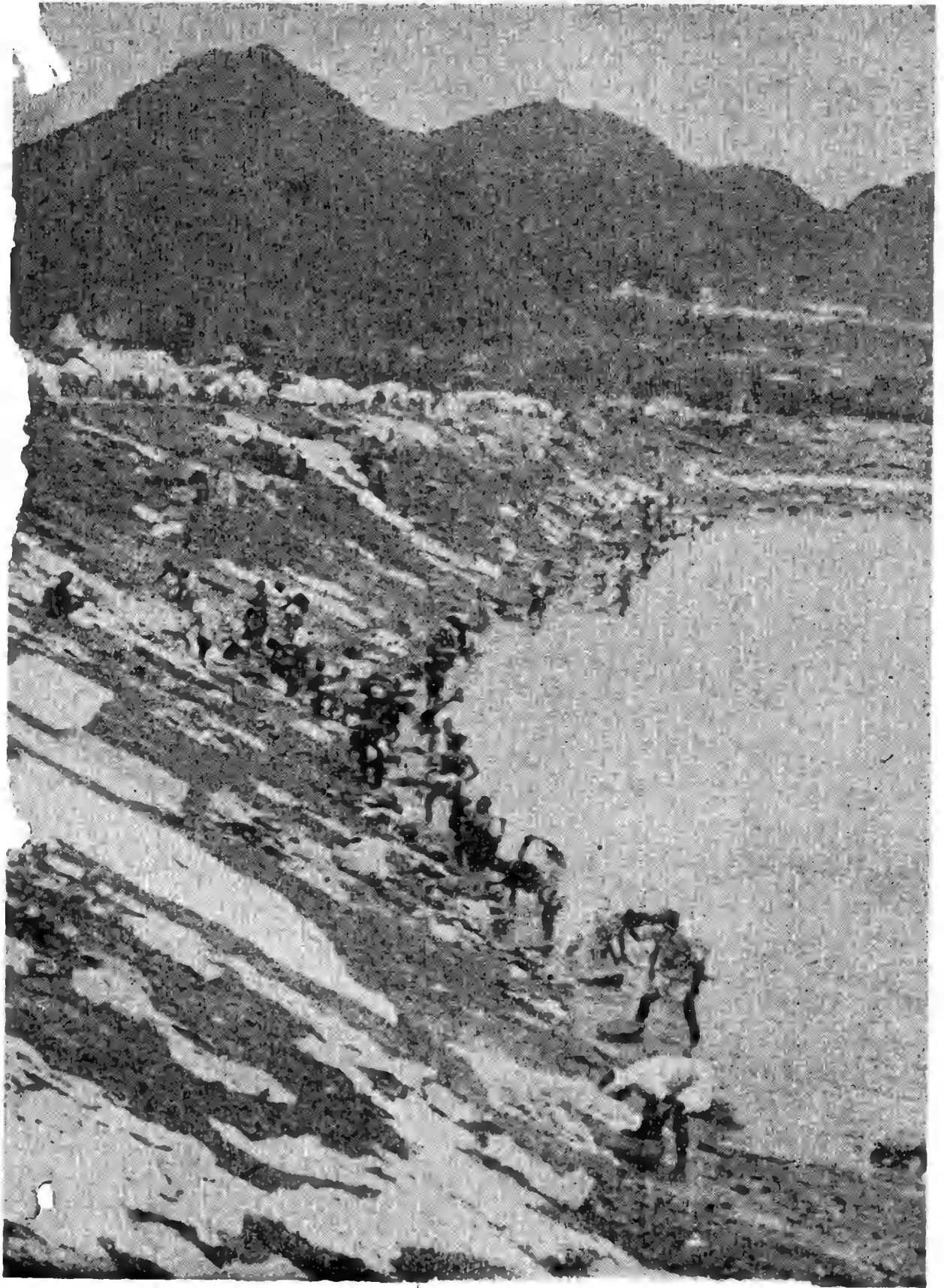
అప్పటికి ఆయనకు సరిగా 24 సంవత్సరాలవయసు బంధువులందరు పునర్వివాహము చేసుకొమ్మని బలవంతము చేశారు. ‘తిరిగి వివాహమాడదలచుకొంటే వితంతువునుతప్ప చేసుకోన’ని పట్టుబట్టాడు ‘తాను విధురుడు - తన కీర్తినది తలంతువు కాళికనగ్రామ’ ఇదే ఆయన వాదము.

కాలములో వితంతువులది అగతాల్ల మురి జీవితము. పుట్టింటగాని అల్లింటగానీ ఒంటిపూట భోజనముతో ఇంటిపెడుచాకిరి చేయవలసి వచ్చేది. ఒకకంట నీరుకారుస్తూ, వాయాదులిచ్చిన భరణముతో బ్రతికేవారు. ఎంతఉన్నత కుటుంబములో పుట్టిినా బండ బ్రతుకుగా ఉండేది. దీనికి వ్యతిరేకముగా ఎవరు ఏ చిన్న పని తలపెట్టినా సంఘ బహిష్కరణకూ, దూషణకూ గురి కావలసినదే. కార్య వితంతు వివాహము తలపెట్టగానే బంధువులందరూ విస్తవోయారు; నలుగురూ నడచినచాటనే ఆయననుకూడా నడవ మన్నారు; కొత్తదారి త్రొక్కవద్దన్నారు, బెడరించారు, బ్రతిమలాడారు. కాని ఆయన తన నిశ్చయాన్ని మార్చుకోనలేదు.

నకిగా ఈ సమయములోనే పూనాలోని (80-వ పేజీ చూడండి)



“చాకిరేవు” (విజయవాడ పీఠానికి కర్ణాటకానికి అనుబంధం)



—శ్రీ : డి. రామకృష్ణారావు, బందరు.

భువన కాలేజీలో అధ్యాపకవడలి ఖాళీ అయింది.

గోపాలకృష్ణ గోఖలేగారు కార్యపండితుని పిలువనంపారు. పండితుడు ఉద్యోగములో చేరటానికి పయనమయ్యాడు. 'ఉద్యోగపు సందడిలో మన మురక బోతుండా' అని బంధువర్గము తలపోసింది.

అప్పటికే పూనాలో పండితరమాబాయి, కారదా సదనమును పేరిట ఒక కరణాలయము స్థాపించినదంతటా ఉండేది. అనాథస్త్రీలు వితంతువులు దానిలో చేరుతూ ఉండేవారు. గోదాబాయి బాలవితంతువు, పోదరు, దామెను కరణాలయములో చేర్పించాడు. అవావివృత అని చెప్పి ఆమెకు తిరిగి వివాహము చేయ తలపెట్టాడు. అందుకామె సమ్మతించలేదు.

"వితంతువును వివాహము చేసుకొంటానని ధైర్యోత్సాహముతో వచ్చిన విశాల వృద్ధయునే చేసుకొంటాను - కాని నానగించి వివాహమాడన"ని గోదాబాయి పట్టుబట్టింది.

కల్పవృక్షమెరుగని గోదాబాయి కార్యబద్ధిరూ ఒకచోట తారస్థిలము జరిగింది. ప్రథమ పరిచయములోనే వారిద్దరూ జీవితాశయాలను పరస్పరము ఎరుకపరచుకొన్నారు. పదిమంది ఎదుట సంబంధము నిశ్చయమైనది. 1898లో మార్చి 11వ తేదీన మూడుముగింపుపడ్డాయి. ఆయన వృద్ధయును ఆనందముతో ఉప్పొంగింది - వివాహసంతరము జీవితమాధుర్యమును దవిచూడబోతున్నందుకు కాదు - ఒక వితంతువును వివాహమాడి ఉద్ధరించగలిగినందుకు పెండ్లి విడుదలము గలంతైనా బంధువర్గానికి తెలియదు.

ఆయన మనసులోని సంఘసంస్కరణాభివాషణ ఆమెగ్రహించింది. సంఘసంస్కరణాభిలాషగలవారు గృహ జీవితానికి ప్రాధాన్యతనివ్వరు. ఆయన అభిరుచులలో ఆమె తన మనసును జొరనిచ్చింది; చేతిలో చేయకలిపింది.

ఆయన తన జీవితములో స్త్రీజనోద్ధరణే ముఖ్య మనుకొన్నాడు. వితంతు వునర్వివాహ సమితినికొదానిని స్థాపించాడు. దేశముంతా తిరిగి ధనముప్రసూచాడు. పునర్వివాహాలను చేయగల ధైర్యసాహసములు కలవారు, కార్య పండితునితో పంక్తిభావమునకు సమ్మతించినవారు, ఆయన యొడ అభిమానము కలవారు సభ్యులుగా చేకూరు ప్రతిసభ్యుడు ఒకరోజు రాబడిని సంవత్సరముందాగా చెల్లించవలెనని కార్య నియమించాడు. కొంతకాలము తరువాత సభ్యులలో కట్టడి తగ్గిపోయింది. ద్రవ్యాధినికల ఆయన మరొకసాధనను వెదకవలసి వచ్చింది.

వితంతువులకు పునర్వివాహము చేయటమే ఆసంస్థ ప్రధానాశయము. కాని కొంతమంది వితంతువులకు బంధువర్గాన్ని ధైర్యముతో ఎదిరించగల సాహసములేక పోయింది. సమితిలో చేర్చుగానే వివాహము తప్పదని, తమ వితంతుకుమార్తెలను దానిలో చేర్చటానికి జంకేవారు కొందరు తల్లిదండ్రులు. ఆయనమిత్రులే కొందరు దుష్ప్రచారము చేయటానికి పూనుకొన్నారు. ఈ కారణాలవల్ల సమితి ఆశయాలులో కొంత మార్పుచేయటము కార్యకు అవసరమనిపించింది. 'పరిపూర్ణమైన మనో వికాసమునివ్వగలిగిన విద్యను స్త్రీలకు ప్రసాదించినట్లయితే, వారి సమస్యలను వారే పరిష్కరించుకొనగలుగుతారు. విద్యార్జితవలన స్త్రీలకు స్వయం పోషకత్వము కలుగుతుంది. పునర్వివాహము చేసుకొనదలచిన వితంతువు యధేచ్ఛగా వివాహ మాడవచ్చును' అని కార్య నిశ్చయించాడు. ఈ మార్పువలన వితంతువాద్యావసమితి స్త్రీవిద్యా శిక్షణాలయమయింది.

అదిలో ఈసంస్థ పూనాపట్టణములో ఒక పూరింట స్థాపింపబడ్డది. పేగువ్యాధి బ్రాహ్మ పట్టణముతో వ్యాపించి ప్రజలను కల్లోల పరిచినప్పుడు నాలుగుమైళి దూరమునఉన్న హింగ్లికి ఈ సంస్థను మార్చవలసివచ్చింది. అది హింగ్లి మహిళా శిక్షణాలయముగా రూపొందింది. క్రిమితి నా తూర్పు దామోదర్ థాకర్సే మహిళా విశ్వవిద్యాలయముగా వెలసి అనేకమంది స్త్రీలకు విద్యాప్రదానము చేస్తున్నది.

ఈ మహిళా విశ్వవిద్యాలయములో ఒక ప్రత్యేక ప్రణాళికను కార్య పండితుడు ప్రవేశపెట్టాడు. ఇతర ఉన్నత పాఠశాలలు కళాశాలలు అనుసరిస్తున్న విద్యా నిధానము స్త్రీజనానికంత ఉపయోగకరము కాదని ఆయన నమ్మకము. ఆకారణముచేత స్త్రీ జీవితము లో ఏ ఏ అంశాలు ప్రాధాన్యము కలవో వాటికే స్త్రీవిద్యా ప్రణాళికలో కూడా ప్రాధాన్యము నిచ్చాడు. శిశుపోషణ, గృహ యాజమాన్యము, పరిశుభ్రత, దుస్తులను తయారు చేయుట, గృహవైద్యము, ప్రథమ చికిత్స మొనలైన అంశాలతో ప్రణాళికను నిర్దయ చేశాడు - 'ఈ విద్యాబోధ అంతా మాతృభాషలో జరగాలి. ఆంగ్లభాషను పూర్తిగా విడచిపెట్టకూడదు. ఈ కాలములో ఆంగ్ల భాష నేర్వకపోతే విజానప్రదమైన నూతనాంశాలను తెలిసికొనలేము కనుక ఆభాష రెండవ భాషగా ఉండాలి' - ఈవిధముగా అక్షరాలా పాటించి స్త్రీలలో అనిద్యమ తొలగించవలెనని కృషి చేశాడు కార్య పండితుడు.

ఆయన తన తరీఫ వీట తా మహాత్మాగాన్ని సంకల్పించాడు. ఎడతెగని కృషి చేశాడు. స్త్రీవిద్యా వ్యాప్తికొరకు ఆయన వృద్ధయును ఆరాటపడిపోయేది. కనుకనే దేశములోని ఏ మూలయినా సరే - ఏ భాషలోనయినా సరే - తన ప్రణాళికననుసరించి విద్యాబోధ జరిగినట్లయితే తన విశ్వవిద్యాలయములో ఒక భాగముగా పరిగణించేవాడు, రికగ్నిషను ఇప్పించేవాడు.

మాతృభాషలలో విద్యాబోధ చేస్తూ ప్రభుత్వ మేర్పరచిన ప్రణాళికను మార్పు చేసినంగువల్ల అవిశ్వవిద్యాలయానికి ప్రభుత్వ ముద్ర పడలేదు. పట్టభద్రులయినవారికి ప్రభుత్వోద్యోగాలు లభించలేదు. ఈవిద్యాలయములో ఉద్యోగములకు మరే విశ్వవిద్యాలయములోనూ ప్రవేశము కలుగలేదు. కాని దీనికి ఆయన చినుకుట్టినంతైనా బాధపడలేదు. ఆ విశ్వవిద్యాలయములో పట్టభద్రులయినవారిని అవిద్యాలయములోనే ఉద్యోగాలలో నియమిస్తూ ఉండేవారు. ఇట్టివలననే మూడు నాలుగు సంవత్సరాల క్రిందట మహిళా విశ్వవిద్యాలయానికి ఇతర విశ్వవిద్యాలయాలకువలె సమానాధికారము కొంతవరకు లభించింది. ఆయనచేసిన కృషి కొంతవరకు గుర్తింపబడ్డది వచ్చినంతవరకే లాభముని ఆయనమనసు సంతుష్టిచెందింది.

కార్యపండితుని స్త్రీ విద్యానిపాస అంతటితో తీరలేదు. ఆయన తన 78 వ ఏట మహారాష్ట్ర దేశములోని పల్లియుల విద్యావ్యాప్తికొరకు ప్రాథమిక విద్యాసంఘ మొకటి నెలకొల్పాడు. దానికి తన 70 రూపాయల సింధునులోనుండి 15/ రూపాయల విరాళము అత్యుత్సాహముతో ఇస్తాడు.

ఇంతవరకూ కార్య పండితుని జీవితముంతా స్త్రీజనోద్ధరణతోనే గడచిపోయింది. మహిళా విశ్వవిద్యాలయము కార్య విశ్వవిద్యాలయముంటే గాని ఎవరికీ తెలియదు. ఆయనే విశ్వవిద్యాలయము - విశ్వవిద్యాలయమే ఆయన!

హింగ్లి వెళ్లినప్పుడు బృందావనమును దర్శించటము ఆయన కార్యక్రమములో ప్రధానమైనది. ప్రియపత్ని సమాధిమీద దోసెను మల్లెపూలు ఒక కన్నీటి బొట్టు విడుస్తాడు. 'ఈ సహృదయ సమాకారముతో నేకదా నా సంకల్పము నెరవేరినది!' అని మననము చేసుకొంటూ, మధురస్మృతులు

మెట్రోనగూడియో. ఫిలార్డు

అభివృద్ధి అభివృద్ధియన్ని
సులభమైనది - ఉపయోగము
కలగలగలగలమైనది
పొయ్యిలకు, మినిటోమెంటుకు
నేడే మీరాజ్ పరిచయం లభిస్తుంది



● వస్తు పుష్పం

భావం: నాకు కామేశ్వరరావు—కామేశ్వరి.

అ త ను - ఆ మె

పక్కంటివారమ్మాయి వీదో అడిగింది ఆవిడ వీదో సమాధానం ఇచ్చింది. ఉదయం ఎనిమిదిగంటల పేరే తేలిల ముంగు కూర్చొని పైళ్ళు వ్రాస్తూన్న అతిడి కా మాటలు వినబడాయనటానికి తగిన అస్కారంలేదు. కాని వినబడిన మాటల కల్ల మిగతాది తాను ఊహించుకున్నా డన తచ్చు.

ఆమె ఆ అమ్మాయిలో బహుశా ఇంతే శిష్యివుండాలి. 'బహుశా' అనడంకూడా యెందుకుగాని అక్షలారా అదే అంత కన్నా వేర సమాధానం చెప్పడానికి తానే అవకాశం ఇవ్వలేదనీ అతని వమృతం... కాకపోతే అందులో ఆవిడ వ్యక్తిత్వం కూడా కొంత యిమిడివుండవచ్చు.

"వాలా బాగుంది...మినర్వా...మాట్నీ...". ఇవీ అతనికి ప్రక్కంటివారమ్మాయి మాటలలో వినబడిన పొడిపలుకులు. దానికి సరిపోయిన నేపథ్యం అంతకుముందే వినికెడి కల్ల అతనిలో అమిరివుండడంవల మిగతా మాటల సారాంశం ఊహించుకోవడంలో అతని కాత్మే కష్టం కలుగలేదు.

ఇక ఈవిడ ఆ అమ్మాయికిచ్చిన సమాధానం సంగతి. అతని కందులో ఒక్క మాటకూడా వినిపించబడజరగలేదు అయినా ఆ సమాధానం పూర్వార్థాలు తనకు స్పష్టంగా తెలుసు కారణంవుంది. తన యిదివరకటి ప్రవర్తనా, ఆవిడ స్వతంత్ర ప్రాగల్భ్యమూ, ఇంకా అన్నిటికన్నా బలమైనది మనోటి—

ఆవిడ తలుపులుమూసి తిరిగి వస్తాంటే అతో సుందరస్వప్నాలతో గృహాన్ముఖుడవుతాడు.

|| త ఏస్రితోనాడు కాస్తే పండితుకు తన 98 వ జన్మదినోత్సవము జరుపుకొన్నాడు. ఆయన ఇంకా పదికొలాలపాటు జీవించి స్త్రీజను పుణ్యగమనాన్ని కన్నులకుండువుగా ఆనందించవలెనని మహిళా లోకము కాంక్షిస్తున్నది.

దేశమండంతటా స్త్రీలకొరకు అనేక పాఠశాలలు కళాశాలలు సాపింపబడుతూ వచ్చాయి—కాని మహా ధాండ్ల కేశవ కాస్తే సాపించిన సుహిళా విశ్వవిద్యాలయము వంటిది మరెక్కడా మనకు కనబడదు.

(వాస్తూన్న పైళ్ళమీదుగా అత డామె ముఖంవైపు ఓర గా చూశాడు...ఆ ముఖంలో ఏ భావంలేదు.

తనభర్తనడిగి లాభంలేదని, అడిగి లేదని పించుకునేకన్నా అడగకపోవటం ఉత్తమోత్తమమనీ, ఈ విడవక్కంటివారమ్మాయికి చెప్పివుంటుంది అది తథ్యం!...

వెన్ను మూసి తేలిలమీద వుంచి పైళ్ళను బొత్తుపెట్టి కట్టకడుతూంటే అతని బుర్ర ఆ విషయంమీద తీవ్రాలోచన ప్రారంభించింది.

ఆవిడ సినీమాకు వెళ్ళి మూడు అర్బులై వుంటుందంటే ఆశ్చర్యంలేదు.. ఈలోపున తాను నెలకు అగ్రముపతం రెంగు సినీమాలైనా సగటున చూసివుండాలి. కాని ఆవిడ తన నడకలేదు. తాను తీసుకెడతా ననలేదు.

వి. యస్. కల్యాణి

పాపం! మానీ ఆనందించాలని ఆవిడకు మాత్రం ఉండదా?...పోనీ స్వయంగా అడిగినంగువల్ల నష్టం ఏమిటి? అడుగులే డబ్బు ఖర్చవుతుందని వినుక్కుంటాడని అనుకుని వుండవచ్చు కర్మకాలి. నిజమే..... అవ్వడవ్వడీ వినుగ నేడి న్యాయాన్యాయాలు చూడనియ్యదు.

వరండాలో పిల్లలిద్దరూ చేనికోసమో కీచులాడుకుంటున్నారే వంటింట్లో పున్న ఆవిడ కేకలు చెయ్యలేదు.

'వినిపించటం లేదు? పిల్లల్ని పనుదాయిం నేపాటి తీరిక కూడా లేకుండా చేసే రాజకార్యం ఏమిటో?'

పైళ్ళు ఎత్తికట్టి చేతులు వెనక్కు కట్టుకుని గదిలో పచారుచెస్తూ భార్యభర్తల మ్యగమంతే అవకతవకల్ని గురించి తీవ్రంగా యోచిస్తూన్న అతిసే ఆమె అనటంలో దాదాపు అరిచింది పనిచేశాను!..

ఆవిడ వంటింట్లోనుంచి బయటికి వచ్చింది వెడభూమలు, రూపురేఖలు చాలా పనిమీదున్నట్టే వున్నాయి.

అది అతనికి తోచకపోలేదు.

ఆవిడ అతనివంక కోపంగా చూడలేదు! అసలు చూడనే లేదు. తిన్నగా వళ్ళి పిల్లలిద్దరికీ చెగో రెండేసి ముట్టికాయలు

వేసి రెండు చేతులతోనూ యిద్దరినీ రక్కలట్టుకుని లాక్కెల్పింది వంటింట్లోకి.

పిల్లలు ఏవి తినబెట్టినా ఏమివు మానారు కాని మొట్టకాయ లోనూదు నుచి చూపించాక ఓపళాన ఊరుకోరన్న విషయం ప్రతి తల్లి ఎరిగున్నది.

ఈసారి వాళ్ళరాగం వడ్డమంలోనుంచి సప్తమం, అష్టమం, యంకా యంకా ఎగువకివళ్ళి తారస్థాయి అందుకుంది.

"కొట్టడంతప్ప వేరేఉపాయం తెలిసేదూ లేగా మన బుర్రలకి. వట్టి చకట బుర్ర" తనమీద ఆవిడకున్న అభిప్రాయాలను గురించి, ఇండాకా పక్కంటివారమ్మాయి సినీమాకురమ్మం చే బహుశా యిచ్చివున్నటా తను ఊహించుకున్న సమాధానంగురించి, అటువంటి సమాధానం యిచ్చేందుకు తగిన కారణం తను కల్పించవలసి వచ్చినవిషయం గురించి తీవ్రంగా యోచిస్తూ తర్జన భర్జనలు చేస్తూ, ఇక ముందు తాను ప్రవర్తించవలసిన విధానంగురించి నిశ్చయాలు చేసుకుంటూ పచారు వేగం మరింత హెచ్చించిన అతడే తిరిగి ఆమె అనన్నది!..

'అబ్బబ్బ తల పగిలిపోతూంది రోదన భస్మలకి. ఆవిడ మాట్లాడలేదు!... అసలు తనంటూన్న మాటలు వింటూందా? విన్నా నిర్మత్త్యం చెసి ఊరుకోంటూందా? అది కాకపోతే ఓర్పు, సహనమూ కావాలి!...

తరతరాలుగా విఖ్యాతిగాంచిన భారత స్త్రీహృదయంలోని ఆ విశిష్టతలు తుణకొలం అతని మనస్సులో మెరిసింది.

నిర్మత్త్యమేనా అయివుండవచ్చు?... తననంటూన్నట్టు ఎరిగుండికూడా 'తనను కాదులే' అన్నట్టు ఏమిపోయిందన్నట్టు ఊరుకోవడంకూడా ఓ గొప్పతనమే! కాదా మరి?

సోదరులకుకుంటే వచ్చేలాభం ఎల్లాగూ లేదు ఆవిడ అంకిరంగం అతిగంభీరం. ఓమింగా తన వ్యక్తిత్వంమీద తిరుగులేని సనాత్ భవ్.

తనని ఓవంక నిర్మత్త్యం చెస్తూన్నదేమో నన్నకింక మీడిస్తూన్నా, అంతరాంతరాలలో ఏదో నిర్వచించరాని ఆనందిం, గర్వం, కడలాడుతూన్నట్టు అతనికి స్పష్టంగా తెలుసు.

అయినా తను చెస్తూన్నది లేదుకదా.. తను పల్లెల్ని సముదాయించవచ్చునే! తన మాటలతో ఆవిడను చిరాకుపరిచవలసి అవసరం ఎంతమాత్రం లేది!

తానెంగు కా నాయం చెయ్యలేదు?... తనకెంగుకా విషయం తోచలేదు?... తనకు తోచిందెల్లా ఒక్కటి. అది ఆవిడ బాధ్యత అని.

కాదు అది శుద్ధ.. శాశ్వతత్వం... న్యాయంలేదు.. పనిలోవున్నా ఆవిడ తన మాటలను



చిరాకు కలిగినా వల్లెత్తుమాటకూడా అనక పోవడం శోచనీయం

అదీ నిర్లక్ష్యంకాదు. ఓర్పు!.. తన అన్యాయానికి సూక్

ఈ భావవైరుధ్యాన్ని కర్థం ఏమిటి?... వీంలేదు. వ్యక్తి ఒకడుకాదు. రెండో మూడు వ్యక్తుల సమైక్యతరూపం మనిషిని పటాభోషం, అశాంతకారం, పరిస్థితులూ దూషించిస్తాయి.

అంత రాత్రికి తెలుసు న్యాయా న్యాయాలు ధా యిలా కాదు. ఇలా వుండగూడదు ఎరిగండి కూడా?.. మనిషి రూపు మారాలి ..

* * *

అవిడ వడ్డిస్తోంది అతడు తింటున్నాడు. మీరగా ఆమె ముఖం పరిశీల్చానే వున్నా డెత్తను. ఆ ముఖంలో కోపంలేదు సరికదా, ఏ భావం వ్యక్తం కావడంలేదు. కొసరి కొసరి వడ్డించింది, అతడేమైనా తక్కువ తింటున్నాడేమోనన్న భయం కాబోలు.. అతడికి విసుగు వచ్చింది

వదిసార్లు వడ్డిన్నది వేస్తాననడం గౌరవం, ప్రేమా, కాబోలు!.. అయినా అతడు ఏమీ అనలేదు

మాటలు చాలా మెత్తగా గునితీతంగా కూర్చుకుని అతనిన్నాడు— “మనస్థాలోకి మంచి సినిమా వచ్చిందట” అని.

పోస్తూన్న ముగ్ధాధారకు నూటిగా చెయ్యి పట్టి కళ్ళు వైకెత్తి ఆవిడ ముఖంలోకి చూశాడు అదే సమయంలో ఆవిడా అతని కళ్ళలోకి చూసింది. కాని. ...

అతడనుకున్నాడు— ఏమైనా అనకపో తుండా అని అతని అంచనా సరికాలేదు. కాని ఆవిడ మాట్లాడకపోనూ లేదు “కూర ముక్కలు పెయ్యమన్నారా నందుకుం బుకు?” సహజమైన ఆదరాభిమానాల కా కంఠంలో ఏ కొంతో కనిపించలేదు

అతడు వడ్డిని తిలపుతూ ఆవిడవంక చూశాడు. ఆవిడ మగోవైపు చూసింది

అతడు భోంచేసి లేస్తూంటే ఆవిడ తిరిగి అన్నది “వచ్చేటప్పుడు కాఫీ పాడరు పట్రావడం మరిచిపోకండి” అని.

అంతసేపూ ఒక విషయంగురించి అతడు ఆలోచిస్తున్నాడు, చెప్పాలూ వద్దా అని తనన్ను మాటలు విననట్టే దూరుకుండే? నిర్లక్ష్యం.. చెయ్యటం చాలాకానిపాటికి అంటేమాత్రం ఎంతని కాబోలు

ఆవిడ తనకేమని సమాధానం చెప్పారీ? తానడిగిందేమిటి? ‘మనస్థాలోకి మంచి సినిమా వచ్చిందని’ అది ప్రశ్నికాదు సమాధానం రావటానికి ‘ఏ సినిమా’ అని అడిగొచ్చుకదా అనుకుంటే అది ముందే తెలిసి వుండవచ్చు; అంచేత ఆవిడ మాట్లాడేందుకు తగిన సావకాశం కల్పించకపోవటం తన లోపమే.

ప్రశ్న అయితర్వాత నెక్కిల వీధిలో పెట్టి అతడు వనక్కు వచ్చాడు గుమ్మాల దగ్గరగా.

ఆవిడ ప్రశ్నార్థకంగా చూసింది.

అతడన్నాడు “సాయంత్రం అయిదు గంటలకి వస్తాను మొదటాట సినిమాకు వెళ్దాం. తయారుగా వుండాలి” అని.

అతడవిడ కళ్ళవైపు రెప్పవల్చుకుండా చూశాడు.

ఆవిడ రెండడుగులు ముందుకు వేసింది.

ఆవిడకళ్ళలో తూణకాలం వెలిగిన అపూర్వ కాంతిని అతడు స్పష్టంగా చూశాడు. లోలోపల ఆనందించాడు.

భోజనసమయంలో అతడన్నమాట విన్నప్పటినుండీ, ఆవిడ వినగోరిన మరొకమాటను విన్నానుగదా అనే అనుభూతి ఆవిడ పెడవులబంపుల్లో తొంగిలింపింది

“అట ఆరుగంటలకి... తయారుగా వుండాలి అప్పుడదియిడి అంటూ ఆలస్యం చేస్తేకుదరు”

మగజాతి సహజదర్పం... అడవాళ్ళదగ్గర ప్రతిమాటలోనూ విదో తను అధికారం చూపించాలన్న వాంఛ తెలియకుండాకూడా అప్పుడప్పుడు బయటపడిపోతూ వుంటుంది.

అయినా ఆవిడ కోపగించలేదు చిరు నవ్వుతో తలవూపింది అతని ‘అడవం’వల్ల కలిగిన ఆనందం ఆవిడకళ్ళలో తిరిగి తిరిగి వెలుగుతూనే వుంది

నెక్కిల స్టార్ చేసి ఎక్కడోకూన్నా అతనికి ఆకస్మాత్తుగా స్ఫురించింది, చివర కొదిగా బయట పడిపోయినట్టు. చప్పన నాలుక కరుచుకున్నాడు.

ప్రేక్షివీధిలో అప్పుడోతూణం అప్పుడోతూణం కలిగే అల్పసంతోషాలే చాలా, ఎప్పుడైనా తలుచుకుందుకూ పాత అనుభూతుల్ని నిత్యనూతనంగా అనుభవించేందుకూ.

సాయంత్రం అతను వచ్చేముందు ఆవిడ సిద్ధం అయింది పిల్లల్ని చిలకల్లా తయారు చేసింది

అతనూ వచ్చాడు ముచ్చటగా తయారైన భార్య పిల్లల్ని చూడక సంతోషించ వలసిన అతని అంతరంగంలో ఏదో అపస్వరం పలికింది. ఏమిటి అంటే అది అతనికి అనిరవ్యచనియం, ఓవిధంగా అశాంతియం కూడా.

సంతోషంగా?!

తెచ్చిన కాఫీ పాడదూ, మల్లెపూలూ - అతడు అనుకున్నంత మృదువుగా అందింక లేకపోయాడు!

ఆవిడ అతనికి టిఫిన్ కాఫీ లిచ్చేవాడా వుడిలోవుంది. అతడమెవైపు రెప్ప వల్చుకుండా చూశాడు.

ఆరెంజ్ కలర్ నీలి అండు జరీ బుగ్గ చీర, వైస నల్లరేఖ చోలీ.. ఈ రెండూ

ఒకానొక రోజున డబ్బున్నప్పుడు ప్రీతిగా తను కొనిచ్చినవే ఆడస్సులో ఆవిడ చాలా ‘గ్రాండ్’గా నెసింది.

“కోర్” కతలు న్యాయంగా సంతోషించాలి. కాని అది అతనిలో ఎక్కడో అణగివున్న ‘ఇన్ ఫీయారిటీ కాంప్లెక్స్’ని కదిలించింది

ప్రతిరోజూ అతి సామాన్యంగావుంటూ, నూటికో కోటికో ఓరోజున, అందులోనూ ఓ సినిమాకి ఇంత ‘గ్రాండ్’గా మస్తాబవటంకూడా తక్కువతనాని కొక ప్రత్యక్ష చిహ్నం అని అతడు భావించాడు.

అతడి దృష్టిపథంలో ఆఫీసులో వనిచేసే లేడీ టైప్స్టు గోదరించింది

కోజుకొక రకం చీరలో ఇంద్ర ధనుస్సులా మెరిసే లేడీ టైప్స్టు! ఆవిడ దగ్గరకి పని కల్పించుకుని తిరిగే బాచిలర్యా...

కోజూలేని గొప్పతనం ఓరోజున కొన్ని గంటలకోసం అరుపు తెచ్చుకుంటేమాత్రం సహజంగా వుంటుందా? ఉన్న ఒకటి రెండు ‘గొప్పల్ని’ ఘనంగా చూపెట్టుకుంటే గొప్పవాళ్ళయిపోగలరా?...ఎందుకీ పటాభోషం...ఆడంబరం?!

ఇప్పుడూ సామాన్యంగా ఎంగు కుండ కూడగు?.. అతడికి తెలుసు బహుశా ఏ తెల్ల చీరో సామాన్యంగా కట్టుకుంటే కూడా తనకీ ‘తక్కువ తనం’ ఫలవటం తప్పదేమోనన్న అనుమానం కలుగ వచ్చునని!..

అయినా ప్రతి చిన్నవిషయంమీదా యింత భావసంఘర్షణ ఎంగుకు?

మనిషి మనస్సులోని తెలిసినా తెలియని రహస్యమే అది మనస్తత్వానికి ‘లాజిక్’ తెలియదు. అందుకే ఈ ఎంగునా పొందని పీసులాట.

‘చాలా గ్రాండ్ గా తయారయ్యావో’

అతడనుకున్నది కంతానికి మృదువైన నేడం కష్టి సామాన్యంగా అందామని. కాని...

అందులో విదో వేళాకోళం, ఎత్తి పొడులూ స్ఫురించనే స్ఫురించాయి! ఆవిడ అతనివైపు తీక్షణంగా చూసింది. అతని కీసారి ఆ మాపుల్లో భావం చెంపదెబ్బకొట్టి నట్టు స్ఫురించింది.

గడచిపోయిన కాలంలో ఓ దుర్బుధా రావ తనే అన్నట్టు జ్ఞాపకం.. ‘ఎక్కడి కెళ్ళినా ఈలేఅవతారం తప్పదేమిటి? అని కర్కం!

అప్పుడు తనెందుకున్నాడలా?...ఆఫీసరు యింటికి విందుకు వెళితేమాత్రం... తనస్వగు నేషాడంబరం కొరిసమాట వాస్తవం! గొప్పవాళ్ళ ముంగు ఆత్మకీ విరుద్ధంగా తక్కువతనాన్ని కప్పుకోవాలని ..

అవును .. తన మనస్సన్న దావిసంగా
యోచించినది తిక్కనం...

తలుచుకున్నప్పుడల్లా ఎందుకు తను చెప్ప
తాని బిడియంతో కుంచించుకుపోతాడు?
ఎందుకు వెనుకబడినంతో, చుట్టూ
వంతో నూటిగా సాగిపోవడం లేకుండా ..
మనస్సులో ఈ 'ఇన్ ఫీరియారిటీ' అందరికీ
తప్పదా? లేక తనకక్కడికేనా?...

ఎంతటి ఆత్మవంచన?!...ఎంతటి స్వ
దన వ్యాపారం?!

ఒకసారి తలచినది మరోసారి పనికిరాదు.
తనలోని ఈ భావసంఘర్షణకి భార్యని గురి
చేస్తున్నాడు కాబోలు...

రెంపలేకుకోమంది మృదయం లో
ఓమూల అజ్ఞాతంగా పడివుండి అప్పుడప్పుడు
కదిలాడే అంతరాత్మ

అతిథుల తలవంచుకుని టిఫిన్ పూర్తిచేసి
కాఫీ త్రాగడం ప్రారంభించాడు...

బోర్టిగా స్వయంపాకం వ్యవహారం
అయిపోయింది! ఆవిడడిగింది; 'బానీ చీర
మార్పెయ్యమన్నారా' అని. ఆవిడ నొచ్చు
కుంది అవును తన మనస్సు చివుక్కు
మంది...కాని...

సాగ్యమైనంతవార్యం కంతలో నింపా
లని ప్రయత్నిస్తూ, "గ్రాండ్ గా వున్నా
వంటే చీర మార్పెయ్యమని ఏ డిక్షనరీ
లోనూ లేదు". అన్నాడు.

ఎందుకీ అన్యాయం? .. చెప్పేది
నూటిగా చెప్పకూడదు. ? పురుష
సహజమైన దర్పం.. ఆవిడ మాట్లాడకండా
డోరుకుంది...

* * *

నీనిమాహాల్ లో అప్పటికే చాలామంది
వున్నారు. ఓలైన చివరగా ఆవిడని కూర్చో
మని పక్కన కూర్చున్నాడు అతను వచ్చే
వాళ్ళూ - పోయేవాళ్ళూ, గ్రామఫోను రికా
ర్డుల గందరగోళం, మధ్యమధ్య మనుష్యుల
మీడినంచే వచ్చిపోయే ప్రక్రియ వానా
రధిసగానూ వుంది .. చాలంతా ఓమూల
కలయజాకాడు.

ముందుసిట్టాల్లు వెనక్కు తిరిగి తిరిగి
ఏంచూస్తారు?.. వెధవలు .. రాడీమూకలు
.....

ఆవిడవైపు చూశాడతను. ప్రకాంతంగా
కూర్చోని ఎటో చూస్తోంది. అటునుంచే
కొంద రామెవైపు చూస్తూన్నట్టు కనిపిం
అతనికి కనిపించింది...

ఆవిడకు తెలియదా ఆసంగతి?!

అక్షణంలో ఆ మె ఏ మాలోచిస్తూండ
వచ్చు?!

అబ్బ...బెగద గొడవ . గందరగోళం. .

తొందరగా నీ నీ మా అయినా ప్లాట్
చెయ్యలేం చెప్పా?!

బహుశా ఆ సినిమావాడుకూడా హాల్లో
ఆడవాళ్ళని పరీక్షిస్తూ పరధ్యాసంగా
వున్నాడు కాబోలు కర్తం

బిస్కట్ల కుర్రవాడు దగ్గరకొచ్చాడు.
అతడు మాట్లాడలేదు. పాప ఆవిడ చెవి
కొరికింది. జాలిమాపులు చూసింది ఆవిడ
వద్దని ఆ కుర్రాణ్ణి పంపించి పాపని సముదా
యించటం అతడు ఓరకంట మాశాడు

అక్కడికి తనాపాటి చెయ్యలేకపోయి
వట్టు?!. ..లేచి రెండంగల్లో ఆ కుర్రాణ్ణి
పట్టుకుని బిస్కట్లు కొనితెచ్చి పాపకిస్తూ
ఆవిడవంక చూశాడు.

విజయగర్వం కాబోలు!..ఆవిడ లోలో
పల నవ్వుకుంది. తనమీద అతనికి విజ
యమా!.. తను కాదంటేకద .. అహం
కాగం.. తను చెయ్యలేని పని చేసి ఏదో
వెద్దరికం సాధించినట్టు.

పాప నవ్వుతూ బిస్కట్లు చప్పరిస్తోంది.
చంటివాడు అక్కచేతిలో బిస్కట్టు లాగి
తానూ కొరికాడు...

ఒక్కసారిగా హాల్లో లైట్రాబోయాయి
తెరవాడ బొమ్మ వెయ్యదిగా ప్రక్కకి జరి
గింది...

గడచిన జీవితాన్ని జీర్ణించుకున్నవారి
మృదగులమీద ఏదో తెర జరిగినట్టు,
ఎట్టయెదుట ఒక నూతన ప్రపంచంలాకి
అడుగు పెట్టబోతున్నట్టు, అందులోని
ప్రజలలో తానూ ఒకరు కాబోతున్నట్టు
నవ్యానుభూతులేవో కళ్ళమీద ముసురుకు
న్నాయి ..

ఆట వడుస్తోంది. పాత్రధారులందరూ
చక్కనివాళ్లే నాయికా నాయకులు ఒకరి
మృదమూల నొకరు తెలుసుకుని ప్రవర్తి
స్తారు ..ఆ ప్రపంచంలోనూ కష్టసుఖా
లున్నాయి కాని సాధారణ జీవితపు
నిత్యానుభూతులకీ వాటికీ ఏదో తేడా కని
పిస్తుంది. మరో లోకం నీనిమా చూస్తూ
న్నంతసేపూ అదొక స్వప్న కుఖం ..

హీరోయిన్ అంగంగి సౌందర్యం అత
డిని ముగ్ధుణ్ణిచేసింది. ఆమె నవ్వుల్లో
చూపులో నడకలో, నడకలలో అణువణు
వునా మూర్తిభవించిన అమరసౌందర్యం
అతణ్ణి పరవసుణ్ణి చేసింది. ఆమె నృత్యం
చేస్తూంటే అతని మృదయం లయ కలిపింది.

హీరో పలుకులో వెలువలై ప్రవహించిన
ప్రేమ, మృదం అజ్ఞాతస్థితిలో నిద్రాణంగా
ఉండిపోయిన ఆమె మృదయతంత్రులను
మోయించాయి. 'అతని'లోని మృదుత్వం
ఆవిడ మృదయం కరిగించింది.

పాప మంచినీళ్ళడిగింది. చంటివాడు
ఒక్క నిద్రపోతున్నాడు. ఆవిడ అతనికి
చెప్పింది. తన గుండరవ్వపై వెదరిపోయి

నయగా ఫీలయ్యాడతను. కసురుకున్నాడు
'ఇంబర్వల్ కానీ' అంటూ.

కాని ఈ అనుభవాలు పాపకి దూరం
. మంచినీళ్ళు కావాలి పాప ఆగనియ్యదు.
హాటలుకుర్రాడు కనిపిస్తే వెప్పి తెప్పించి
పాపకిప్పించింది. అతడావిషయం బహుశా
ఎరిగిఉండదు.

ఇంబర్వల్ లో వద్దంటున్నా వినకుండా
లైమ్ జ్యూస్ లు ఇప్పించాడతను పిక్చరులో
మురిగినప్పటి పరిపూరానందానుభవం అతణ్ణి
వేరే ఆలోచించనియ్యలేదు కాని ఆవిడకు
తెలుసు అందులో చిక్క అంగుతు నే
కాబోలు ఆ ఆనందం సందుకుందుకు సందే
హించిందావిడ

ఆట్రైబోయింది. విగ్గుద్దీపాల వెలుగు
వెలుగు హాటును ముంచెత్తింది.

ప్రేక్షకుల కళ్ళమీద కాంతుల పారలు
చెదరిపోయాయి తిరిగి ఈ ప్రపంచం, ఈ
వెలుగుచీకట్లూ, అవక తవకలూ, అంతర్య
ద్వాలూ, కంకాసం కేహలూ కళ్ళు విప్పేయి
హాల్లోంచి బయటికి వస్తూ అన్నా పతన
"ట్రక్కటు పెబ్బలు ఆ హీరోయిన్ వేమాని
కివ్వవచ్చు" నని ..

ఆవిడ ఈమారుకులేదు. తన ఆనం
దాన్ని తాను వెలిబుచ్చింది. "ఆ 'ఫలానా'
యాక్టర్ మాత్రం? .. ఎంత చక్కగా
మాట్లాడేవండీ" ఆవిడకు కలిగిన ఆ ఆనందం
ప్రతి అక్షరంలోనూ వ్యక్తమయింది.

రోసులో నడుస్తూ అతీ నమకున్నాడు.
తను హీరోయిన్ ను మెచ్చుకున్నంగుకు
ఆవిడ హీరోను మెచ్చుకుంటోదా? .
హార్ష!...

తిరిగి అతనికి చెప్పపెట్టుగా తట్టింది
మరోవిషయం. తనలాగ ఆవిడ ఆనందిం
ఎందుకు వెలిబుచ్చుకూడదు ? .. ఆమాటలకి
తన మన స్పందకు తట్టిబులు తడుము
కోవాలి? సుమ్యిడితాయలదొంగ తను కన
కనా?!

అయినా పెద్దమెచ్చుకోతగ్గది ఆహీరోలో
అతనికేం కనిపించలేదు ..

"ఆ హీరోమాటకేలే ... బొంగురుముద్ద
గొంతుకా, వాడూ .." -

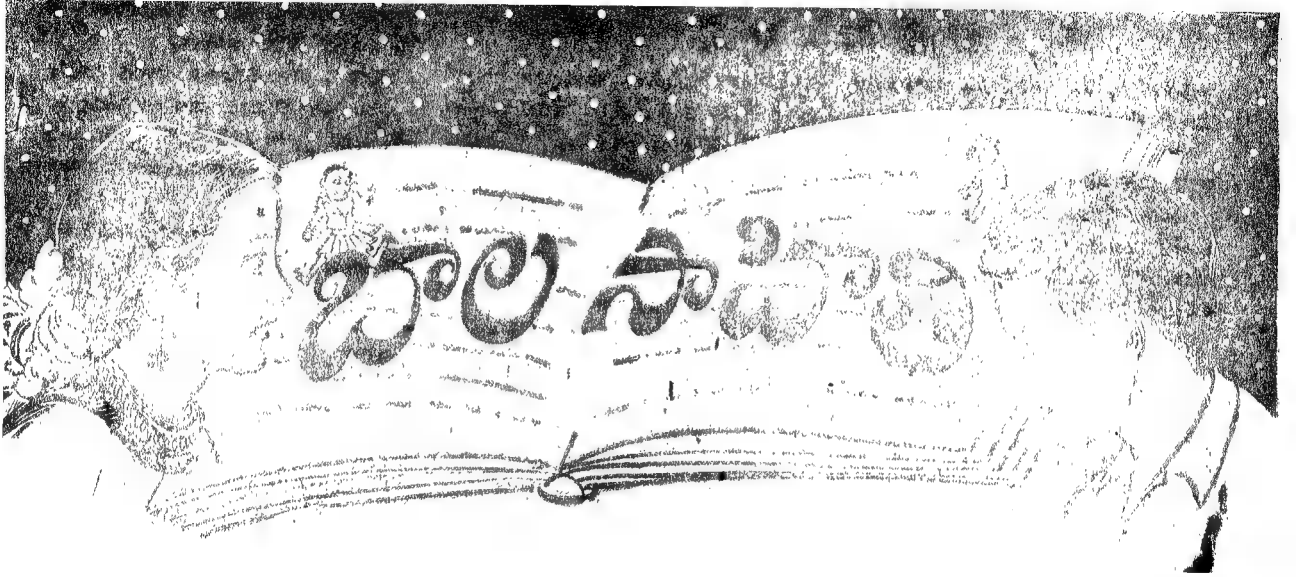
హీరోయిన్ నటనాకాళిలాన్ని మరో
రెండుసార్లైనా అతడు పొలుపొకుండా
పొగిడివుంటాడు.

ఆవిడ మాట్లాడలేదు ఆడదాని అందం
మరో ఆడది మెచ్చుకోలేదు చిలనీ!...

అనుకున్నాడతను

ఆవిడ లోలోపల నిక్కయించుకున్నదల్లా
ఒకటి - ఆడవాళ్ళ సౌందర్యం మగవాళ్ళకీ,
మగవాళ్ళ అందం ఆడవాళ్ళకీ 'అప్రీటో'
చెయ్యడంలో అసహజం ఏమీ లేదు. అది
ప్రకృతినేదం. అడ్డమైన ఆడవాళ్ళనీ మగ
వాడు వర్ణించి, అందులోనూ భార్యల

(49-వ పేజీ చూడండి)



చిలిపి కృష్ణుడు

కాసుభేల సోమేశ్వరరావు

చిలిపిచేష్టల చిన్నికృష్ణుడు
చిరుతగజ్జలు చిందులాడుచు
ఘల్లుఘల్లురనంగ మెల్లగ
తల్లిఒడిలో వచ్చి పడియెను.
పెన్నదిని తెలుపెక్కిపోయిన
పాలబుగ్గల తడిమి నీటగు
నెమిలిసింఘము నిమిరి, చెడరిన
ముంగురులనూ సర్ది, మురిసీ
యశోదమ్మా అడిగ కృష్ణుని
“చిట్టితండ్రి ఏమికావలె,
ఇప్పుడేగద పెన్నయిచ్చితి
ఇంతలోనే ఆకలటరా?”
ఉట్టిపూసీ కృష్ణుడనియెను;
“గిన్నె కావలెనమ్మ ఇప్పుడు

నీ వొనంగిన పెన్నముద్దా
నగము బలరామన్న తినియెను.”

“నేను కొట్టెడలెమ్ము రాముని;
పోయి కాసే పాడుకొనుమూ
పాలగిన్నెను ఇపుడుతీయను
చాల యెత్తుననుంది అందడు.”

“ఎపుడు ఇచ్చెదవమ్మ అయితే?”

“రాత్రిఒక్క ఇత్తుతండ్రి”

“రాత్రిరనగా నెటులయుండును?”

“లోకమున చీకట్లు కమ్మును.”

కొంటెకృష్ణుడు పెంటనె తన
కళ్లురెండుమూసి యడిగెను:

“పోయి త్వరగా పాలుదేవే

రాత్రిఒక్కెను చీకటాయెను.”



ఈసవ్ కథ

నండూరి రామమోహనరావు

గ్రీనుదేశమందు కలడు
ఈసవ్ అను బానిసీడు
వీనుక్రిస్తువలెనె వెన్న
పూనవంటి మనసువాడు.

వీమకేని హానిచేయ
చేతులూనట్టివాడు
చిలురలతో, ఎలుకలతో
చెలిమిచేయునట్టివాడు.

వీచినందు నడచుచుండు
మేగలియుని జనులెల్లరు
పేభంగుల చేధింతురు
చేతుకకై బాధింతురు.

పిల్లలకక డెదురుపడిన
పిలుతురతని తాతా యని;
పిలుకథలు చెప్పుమనుచు
పిరించును తిందురని.

డిరిననుచు వెట్టునీడ
జేరిచెప్పు నడకు కథలు.
చారిబోవు జనులుగూడ
కూరుచుండి వినుచుందురు.

పిట్టలపై పిల్లలపై
లొట్టెలపై నక్కలపై
పెట్టి యతడు సీతిగఱపు
కట్టుకథలు చెప్పుచుండు.

దై సందిన జీవితమున
మానవులకు పనికివచ్చు
జ్ఞానమతని కఫల పూల
దేనెలట్లు దాగియుండు

సమరాల స్థితి గతులను,
సంఘ దురాచారములను,
సంకోచములేక వ్యంగ్య
సరణి విమర్శించునతడు.

అన్యాయ ప్రవర్తకుల
నధికారమచోన్నతుల
సనిధారా నిశితకఫల
నవహాస జేయునతడు.

వీనుక్రిస్తు, సోక్రటీసు
ఏగతి ముఖిజెందిరతి

ఎవరిచేతులందొ కడకు
ఈసవ్ కడతేరినాడు.

మంచి చెడ్డలందు దక్క
మనుజులంద రొకటేయని
మదిన్నమ్మిన నేరమునకు
మరణశిక్ష పొందినాడు.

సామాజ్యము లంతరించి
సమాప్తులు సమసిపోయి
శతాబ్దాలు గడచెగాని
సమసిపోవ దతనికి ర్తి

వారవార మీపుటలో
ధారావాహిక రితిని
నా రవించు గీతుల కా
ధారమతని పిట్టరథం.

కలకల లే నగవు లొలుక
కదలిరండు పిల్లలార;
తై కొనుడిది మీ కొరకే
కథాగేయ సుధానిధి.



జరిగిన కథ:

ఫ్రాన్స్ దేశంలో విప్లవం ఉధృళింగా ఉన్న రోజులు - చాలామంది ప్రభువంశీకులకు శిరచ్ఛేదం విధించబడింది. ఉన్నట్టుండి ఇలాశిక్షలు విధించబడినవారితోపాటు, చాలామంది ప్రభువంశీకులు తప్పించుకు పారిపోవటం మొదలుపెట్టారు. కొంతమంది ఇంగ్లీషువారు సంఘంగా ఏర్పడి వారిని తప్పిస్తున్నారని వదంతులు బయలుదేరినాయి. వారి నాయకుడు ఎవరో ఎవరికి తెలియదు స్కార్లెట్ పింపర్నల్ అనే మారుపేరుతో వ్యవహరిస్తుంటాడు ఈ స్కార్లెట్ పింపర్నల్ చివట్ అనే ద్వారా రక్షకుని కళ్లలో దుమ్ముకొట్టి, కాంటెన్ గిటూర్ను ఆమె పిల్లలు మజేన్, వైకాంటులను తప్పిస్తాడు. వారు ఛానెల్ దాటి ఇంగ్లాండ్ చేరుకుంటారు మార్గరెట్ అనే ధైర్యవీరుణుని, సర్ పెర్సీ అనే ఇంగ్లీషువారిని పెళ్లిచేసుకొని లండన్ వచ్చేస్తుంది ఈమెకు కూడా పెళ్లికొడుకులు ఒక సారి ఒక ప్రభువుకు మరణశిక్ష వెయిస్తుంది ఇంగ్లాండులో ఉండగా ఆమెను ఎన్నడూ కలుసుకోవటం తలపెట్టిన రాదని కాంటెన్ కోరుకుంటుంది. కాని కాంటెన్ ఇంగ్లాండు చేరి కొద్దిగంటల్లోనే ఆమెను హోటలుకే మార్గరెట్ వస్తంది. ఆమెపై తనకున్న భవంకాన్ని కాంటెన్ మార్గరెట్ ను నలుగురిలో అవమానిస్తుంది తరువాత సర్ పెర్సీ కూడా బోపలికివస్తాడు సర్ పెర్సీ వట్టిమందనూతి, బద్ధకుడు వైకాంట సర్ పెర్సీతో కలహానికి తలపడతాడు. కాని పెర్సీ వేలాకోశంగా మాట్లాడి కలహం తప్పిస్తాడు మార్గరెట్ ఫ్రాన్స్ పోతున్న తన సోదరుడు ఆర్మండ్ ను సాగనంపటానికి బయలుదేరుతుంది.

4

అల్పాహార శాలలోనుండి ఇవతలికివచ్చి, వరండాలో, మనక వెలుతురులో నిలబడి, మార్గరెట్ భారంగా నిట్టూర్పు విడిచింది ఇందాకటినుండి పైకి ఎంతవలుషాడుగా కన్పించినా ఆమె లోలోపల కించ కడుతూనే ఉన్నది నలుగురిలోనుండి బయటపడి, ఒంటరిగా నిలబడిన తరువాత ఆమెకు దుఃఖం ఆగలేదు. కన్నులలో నీరు సుడులు తిరిగింది.

వర్షం ఆగిపోయింది. పల్లగావ్వున్న గాలికి మబ్బులు తేలిపోతున్నాయి. దూరాన పశ్చిమంగా సూర్యుడు మబ్బుతెరలు చీల్చుకొని భూమికి అవతరిస్తున్నాడు. ఇంతగాలివాన వెలిసిసిదనం, మబ్బుల గుండా చొచ్చుకొనివస్తున్న సూర్యకిరణాల వెలుగులో ప్రకృతి మనోజ్ఞంగా ఉన్నది.

ముందుకు నాలుగు అడుగులు వేసి దూరాన కనిపిస్తున్న సముద్రం వంకచూసింది మార్గరెట్. నీలి సముద్రములో, బూడిదరంగు ఆకాశం తెగముందు, రేఖామాత్రంగా ఉన్నట్లు తోచేనావ కనిపించింది. ఆ నావ సర్ పెర్సీ బ్లాకేసింది. గాలిపోసుకుంటున్న తెర చాపలతో ఏయాణానికి సిద్ధంగా ఉన్నది. ఈ డ్రేడిమ్ లోనే మార్గరెట్ సోదరుడు ఆర్మండ్ ఇప్పుడు ఫ్రాన్స్ పోవలసిఉంది.

డ్రేడిమ్ నడిపే నావికునితో కలిసి ఆర్మండ్ ఫిమర్ మన్స్ రెస్టేనమీపించాడు. సోదరుని చూడగానే మార్గరెట్ ముఖానికి కళవచ్చింది. "ఆర్మండ్!" అని ఆప్యాయంగా పిలుస్తూ ఎదురువెళ్లింది. నావికుడు బ్రిగ్స్ విప్రముడై దూరంగా నిలబడ్డాడు.

"ఎంత సేపటిలో బయలుదేరాలి? బ్రిగ్స్!" అని అడిగింది మార్గరెట్.

“అరగంటలో అంగరెత్తాలి ఆమ్మా!” అని బదులు చెప్పాడు బ్రిగ్స్.

చేయి చేయి పట్టుకొని ఆర్మండ్, మార్గరెట్ బయలుదేరారు. మార్గరెట్ సంభాషణ ప్రారంభించింది.

“నాకేమీ దిగులుగాడింది. నువ్వు ఇప్పుడు ఫ్రాన్స్ పోవటం నాకు బాత్రిగా ఇష్టంలేదు.”

“దిగులు దేనికి మార్గరెట్? నేనేమి ఖండంతరం పోతున్నానా ఏమన్నానా? జానెడుబెత్తెడు ఛానెల్ దాటి, అలాపారిస్ పోయి మల్లీపదిరోజుల్లో వచ్చేస్తుంటిని.”

“నిజమే! కాని ఫ్రాన్స్ లో పరిస్థితులేమి బాగా లేవు. నాకు మాతృదేశాభిమానం లేకకాదు. కాని అక్కడి వ్యవహారాలు శ్రుతిమించి రాగాన పడుతున్నాయి. కాదూ?”

ఆర్మండ్ లోటుపడి “ఇశ్!” అంటూ ఆమెను పారించాడు. “అలామాట్లాడకు. ప్రమాదం! ఫ్రాన్సుకు దూరంగా ఇక్కడ ఇంగ్లాండులో ఉన్నంత మాత్రాన అలామాట్లాడ వచ్చుననుకుంటున్నావేమో!”

మార్గరెట్ కు ఆమాటలు చెవి కెక్కలేదు. “ఆర్మండ్! నువ్వుపోవద్దు. నామాటవిను. పోబోకు.” అని మల్లీమల్లీ ప్రాధేయపడసాగింది. మార్గరెట్ గొంతువణికిపోతున్నది.

“ఇలా అయితే ఎట్లామార్గరెట్! ధైర్యంగా ఉండాలికాని! మాతృదేశం ప్రమాదస్థితిలో ఉన్నప్పుడు, ఎవరిమటుకువారు ఊహకుంటే కుదురుతుందా చెప్ప!”

“అదికాదు ఆర్మండ్! ప్రపంచంలో నా అన్నవారెవరైనా ఉంటే నీ వొక్కడివేనాకు.”

“అదేంమాట? పెర్సీలేడూ? నీవంటే పెర్సీకి ఎంతప్రేమ! ఎంతఇష్టం!”

“ఒకప్పటిమాట.”

“ఇప్పుడు ఏంవచ్చింది?”

“పోనిదూ! ఆగొడవంతా చెప్పి నిన్ను కూడా ఇబ్బందిపెట్టటం దేనికి?”

“మార్గరెట్! అదేనా నువ్వనవలసిన మాట? నాకునీవు, నీకునేను ఆపులము. నాదగ్గర దాచటం ఎందుకు చెప్ప!”

మార్గరెట్ ఏమీ మాట్లాడలేదు. ఏదోగుర్తు వచ్చినవాడిలాగా ఆర్మండ్ మార్గరెట్ వంకచూసి ఇలాఅడిగాడు. “నేనోమాటఅడుగుతాను. చెప్తావా? నీకిష్టంలేకపోతే చెప్పక్కర్లేదు.”

“ఏమిటది ?”

“మార్క్విస్ డి సెంటికర్ మరణశిక్షనంగతి అంటే నీవలన ఆ శిక్ష పడిందన్ననంగతి నర్ పెర్సీకి తెలిసిందా?”

మార్గరెట్ బెగటుగా, విషాదంగానవ్వింది. “తెలుసు. పెర్సీ అయినతరువాత నేనే చెప్పాను.”

“ఏపరిస్థితులలో అదిజరిగిందో, ఎలాఅది సంభవించిందో అంతా చెప్పావా?”

“అదంతా వివరంగా చెప్పటానికి అప్పట్లో వీలులేకపోయింది. ఏమిజరిగిందో నేను. చెప్పకముందే ఇతరులవల్ల ఆయనవిన్నారు. ఆతరువాతకూడా నేను ఆయనతోనంగతిఅంతా చెప్పలేకపోయాను ఎలా చెప్పను ఆర్మండ్? ఒకచెంప ఆయన నన్ను అలా అనహించుకుంటుంటే, ఎదుటికివెళ్లి మాట్లాడటం ఎట్లా?”

మేము ఎప్పుడు మాట్లాడుకున్నా స్కార్లెట్ పింపర్నల్ గురించే.

చెల్లెలితత్వం బాగా తెలిసిఉండటంచేత ఆర్మండ్ ఆవిషయం ఇంకా చర్చించకుండా ముఖావంగా ఊరుకున్నాడు. ఆర్మండ్, మార్గరెట్ చిన్న వృత్తినంది అన్యోన్యంగా పెరిగారు. మార్గరెట్ ఇంకా చిన్న పిల్లగా ఉండగానే, ఆర్మండ్ యవ్వనంలో అడుగు పెడుతున్న తొలిరోజులలోనే తల్లితండ్రుల ఇద్దరూ చనిపోయినారు. మార్గరెట్ పెళ్లి చేసుకొని ఇంగ్లాండు వచ్చేసినతరువాతనే అన్ననివిడిచి మొట్టమొదటి సారిగా కొంతకాలంపాటు ఉడటం. మార్గరెట్ పెళ్లి అయినతరువాత ఆర్మండ్ ఇంగ్లాండురావటంకూడా ఇదే మొదటిసారి.

ఇప్పుడు మళ్ళీ ఆర్మండ్ తనను విడిచిపెట్టు న్నాడు. పారిస్ లో పరిస్థితులు కల్లోలంగా ఉండటం చేత మార్గరెట్ కు అతడు ప్రాన్సు వెళ్లటం బాత్రిగా ఇష్టంలేదు. కాని ఆర్మండ్ ప్రయాణం మానుకోవడానికి ఇష్టపడలేదు.

ఆర్మండ్ బయలుదేరవలసిన సమయం ఆసన్నమైంది. అన్న చెయ్యిపట్టుకొని మార్గరెట్ సముద్రం వొడ్డుదాకా వెళ్లింది. ఆర్మండ్ జేడీమ్ లోకి ఎక్కి చెల్లెలివంకచూచి చేయిఊపాడు. నావ కదిలింది. తరంగాలమీద నాట్యంచేస్తూ, అనుక్షణం దూరమై పోతున్న జేడీమ్ కంటికి కనిపిస్తున్నంత వరకు మార్గరెట్ అక్కడే నిలబడింది.

సముద్రం మీదినుంచి వస్తున్న పిల్లగాలికి నోక్కులు తిరిగిఉన్న విసిలీరోజాలు ఎగిరి ముఖం మీదపడుతున్నాయి. పెనకదూరాన పెలుగుచీకట్ల కలయికలో కనుపించే కనుపించకుండా ఉన్న ఫిషర్ మన్స్ రెస్టోరిటికీలగుండా ఎట్టటి దీపాలకాంతి వస్తున్నది. మార్గరెట్ పెనుదిరిగి హోటలు వైపు నడక సాగించింది.

హోటలు సమీపించినకొద్దీ, అందులో ఇష్టాగోష్ఠి కబుర్లు చెప్పుకుంటూ, మధ్య మధ్య విరగబడి నవ్వుతున్న మిత్రబృందంవారికంరధ్వనులు వినిపిస్తున్నాయి.

ఇంతలో ఒకవిదేశీయుడు మార్గరెట్ కు ఎదురుపడ్డాడు. ఆలోచనలలో తలమునిగి తాటి ప్రమాణంగా ఉన్న మార్గరెట్ ఎదురువస్తున్న విదేశీయుని గమనించలేదు. ఆవిదేశీయుని ప్రక్కనుండి దాటిపోతున్న సమయంలో, అతడు మెల్లిగాపిలిచాడు.

“మార్గరెట్ సెంట జస్ట్!”

మార్గరెట్ ఉలిక్కిపడింది. పెండ్లి కాకముందు ఆమెకు మార్గరెట్ సెంట జస్ట్, ఇక్కడ అందరూ ఆమెని మార్గరెట్ బ్లాకనీ అనే పిలుస్తారు. ఆశ్చర్యంతో ప్రక్కకు తిరిగిచూసింది.

“షావలీన్!”

వినయంగా తలవంచుతూ, “అహ! సాక్షాత్తు.....” అన్నాడు విదేశీయుడు.

ఒకటి రెండు నిమిషాలసేపు మార్గరెట్ ఏమీ మాట్లాడలేకపోయింది. నంతోవంతో, వినయంతో, పైనుండి క్రిందిదాకా అతనిని తేరిపార చూసింది.

షావలీన్ పల్లికిలించుతూ ఒక్కపట్టు నవ్వించేసుకొని, చేతులురెండూ శుభ్రంగా దులుపుకొని, నలుపుకుంటూ నిలబడ్డాడు.

షావలీన్ ను చూస్తుంటే పారిస్ లో గడిపిన పెనకటి రోజులన్నీ గుర్తవచ్చినాయి మార్గరెట్ కు. ఇన్నాల్ల తరువాత ఒక పాతమిత్రుడు అనుకోకుండా కనిపించినందుకు మార్గరెట్ చాలా సంతోషపడింది.

“నరేగాని, నువ్వు ప్రాన్సు నుండి ఎప్పుడు ఊడిపడ్డావు ఇక్కడికి? ఇక్కడే ఉన్నావు? చెప్పు, చెప్పు కథంతా!” అని ఉల్లాసంగా అడుగుతూ, నడక సాగించింది. షావలీన్ పెనుకకుతిరిగి, మార్గరెట్ వెంట నడిచాడు.

“ఊ! నీవే ఉన్నావు ముందు చెప్పు.” అని అడిగాడు షావలీన్:

“చేసేటందుకేముంది? ఏమిలేదు”

“అదే అదే! నీవంటిదానికి ఇంగ్లాండులో పొద్దు పోవటం చాలాకష్టం. ఏంచేస్తా? నీకు ఇంగ్లాండుమీద మోజుపుట్టింది!”

మార్గరెట్ నన్నగా నవ్వింది. “బాత్రిగా ఏమీతోచదు ఒక్కొక్కసారి. మహా వినుగు పుడుతుందనుకో.”

“పోనీ అలా ఊరికే చిరాకుపడుతూ కూర్చోకపోతే జన్మభూమి కేమయినా నేవచేయరాదా?”

ఈమాటలు అన్నతరువాత, షావలీన్ మార్గరెట్ సమాధానం చెప్పకముందే, మాట్లాడుతున్న ధోరణి, కంరస్వరంమార్చి ప్రాధేయ పడుతున్నట్లు, ఉద్యోగిస్తున్నట్లు చెప్పటం మొదలుపెట్టాడు.

“ప్రాన్స్ దేశం ఇప్పుడు అనేక కష్టాల పాలయింది మార్గరెట్: నీవు అమోఘమైన తెలివితేటలు



స్కార్లెట్ పింపర్నల్



గలదానిని. నీవంటివారంతా ఎవరిబిడ్డో లెమ్మన్నట్లు ఊరుకుంటే, ఈ విభత్సమయంలో మాతృదేశాన్ని ఆదుకోకపోతే, పూనుకొని వడుముకట్టి కార్యభారం నిర్వహించకపోతే, జాతికి భవిష్యత్తు ఉండదు. మన దేశానికి నష్టపడకుండా ఉన్నతి ఉండదు. మార్గరెట్! నీ మాతృదేశం నిన్ను అర్థిస్తున్నది. ఒక్క చిన్న సహాయం చేసిపెట్టరాదా?”

ఉన్నట్టుండి యింత వింతగా మూట్లాడటం ప్రారంభించిన మావలిన్ వంక మార్గరెట్ ఆశ్చర్యంగా చూసింది. మావలిన్ ముఖం మహా తమాషాగా ఉంటుంది. వలచనిగడ్డం, పెదవులు - లోతైనకళ్లు - అతడు ఒక్కొక్కసారిచూస్తుంటే అచ్చగా ఒక గుంట నక్కచూసినట్లే ఉంటుంది. అరచేతులు వలుపుకుంటూ, నక్కవినయం ప్రదర్శిస్తూ అతడుపెట్టిన ముఖభంగిమ చూసి, నిర్లక్ష్యంగా నవ్వుతూ, మారాముచేసే చిన్న పిల్లలాగా ముఖంపెట్టి, మార్గరెట్ అడిగింది, “ఏమిటి? ఏమిటిసంగతి? ఉన్నట్టుండి యిలా మారిపోయినావు! ముందు విషయమేమిటో చెప్పు మాతృదేశానికే సహాయం చెయ్యాలో, నీకేచెయ్యాలో తరువాత చూద్దాం!”

మొదలు, తుది, సందర్భం, లేకుండా మావలిన్ “నువ్వెప్పుడయినా స్కార్లెట్ పింపర్నల్ అనే పేరు విన్నావా?” అని అడిగాడు.

“స్కార్లెట్ పింపర్నల్?” చక చక నవ్వింది మార్గరెట్. “భలేప్రశ్న అడిగావులే! మేము ఎప్పుడూ మాట్లాడుకున్నా స్కార్లెట్ పింపర్నల్ గురించే స్కార్లెట్ పింపర్నల్ పేరులేనిదే ఒక్కఫావన్ ఉండదీవ్వడం అందనో. తెలుసా? మాగుడ్డలున్నాయి వాటిని స్కార్లెట్ పింపర్నల్ గుడ్డలు అంటారు. మార్కెటుకుపో! స్కార్లెట్ పింపర్నల్ మార్కు టోపీలు, చొక్కాలు... ఒకటేమిటి అన్నీఅవే! మొన్ననే నేను ఒక కొత్తఫావన్ గౌను కుట్టించాను బహుశా దానినికూడా స్కార్లెట్ పింపర్నల్ ఫావన్ అనే అంటారేమో?”

చిన్నపిల్లలాగా చిలిపిగానవ్వుతూ మార్గరెట్ వేశాకోళంగా మాట్లాడుతూంటే, మావలిన్ ఆమెమాటలకు అడ్డురాకుండా నిశ్చబ్దంగా నడుస్తున్నాడు. ఆమె చెప్పేదంతా అయినతరువాత మావలిన్ ఇలా అన్నాడు.

“సరే. ఇంకే? స్కార్లెట్ పింపర్నల్ సంగతి తెలుసునన్నమాట! ఆపేరుతో మన మాతృభూమికి

24 Persons are awarded prizes in our Competition No 38 1st prize 5, 3rd prize 16 and 4th prize 3 persons. Full particulars against 0-4-0 annas stamps.

గెలవండి
రిజిస్టర్ నెం 028.

25,000

గెలవండి
పోటీ నెం 40

RAISING COMPETITIONS

REV 8 MD 38 No 71 to 72-358

82	79	91	86
88	89	77	84
85	92	80	81
83	78	90	87

We hereby certify that the above is the original deposited with us by Raising Competitions No 38 on 11/4/55 in a sealed cover which was opened in our presence to-day and that a copy of the above entries has been lodged with the Bank.

For The Premier Bank of India Ltd.

(Signature)
District Agent, Madras

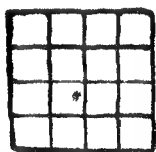
ఆఖరు తేది 27-5-55

పలితములు 12-6-55

ప్రవేశ రుసుము ఒక అంట్రికు రు 1/-, 6 అంట్రికు రు 5/-; 14 అంట్రికు రు 10/-

474

సాల్వ చేయవలసిన విధానము :- ఈ పదిరములో 111 నుండి 126 వరకు గల అంకెలు నిలుపువా అయినవారిని



అడ్డుగా ఎటు కూడినా 474 కచ్చేట్లు వేయాలి ఒక అంకె ఒకమార్చే వాడాలి సాదాకాగితముమీద ఎన్ని అంట్రి లేనా పంపవచ్చును ప్రతి అంట్రికినీ, పోటీ పంపువారు తమ పేరు అడ్డును స్పష్టంగా పెట్టి అక్షరాలతోను, అంకెలతోను ఇంగ్లీషులో వ్రాయాలి సామ్మిక్రాఫ్ చేసిన ఇండియన్ పోస్ట్ ఆర్డరుగానాని, మనియార్డరుగానాని పంపవచ్చును మనియార్డరులైనవో మనియార్డరు రకీగులు పోటీ యెంట్రిల వెంట పంపవలెను ప్రతి మనియార్డరు ఫారము 5కు జతపరుచు కూపనులోసామ్మిక్రాఫ్ పంపువారు తమ పేరు, అడ్డును ఇంగ్లీషులో వ్రాయవలెను. “వరూలనుబట్టి బహు

మతు: సామ్మిక్రాఫ్ మారుచుండును” ఈ పోటీలో మే నేషను తీర్మానము ఆఖరు, చట్టబద్ధమైనది 0-4-0 స్టాంపులు పంపినవో పోస్టులో ఫోలిములరిన్సు పంపవలెను మా ప్రత్యేకసూచ్య, కరతులు బాగా తెలిసినవారే పోటీలో పాల్గొనవలెను.

THE RAISING COMPETITIONS No. 40, 28 (3), Thandavaraya Gramani St., MADRAS-21.

వ్యతిరేకంగా పనిచేస్తున్న ఒకానొక ప్రజలకేత్రపును గురించికూడా విశేషంకూడా. నేను శ్రేణి ప్రభుత్వ రాయబారిగా ఇక్కడికివచ్చాను ఆహూదాలోనే రేపు బిటిషు ప్రధానమంత్రిని కలుసుకొని అధికార వివరాలు సమర్పించబోతున్నాను. అయితే ఇది పై మాటలనుకో! ■ పింపర్నల్ ఎవరో ఆహూకీ తియటమే నా రహస్యవిధి. అందుకే నేనువచ్చాను.”

“మంచిదే! అయితే గన్ను ఏమిచెయ్యటం టావు?”

“ఛెల్లన్నా. తొందరపడకు ఆపింపర్నల్ నహాయంతో తప్పించుకువస్తున్న ప్రభువంశీకులు, మన దేశంలో మనం జరుపుతున్న పవిత్ర ఉద్యమానికి వ్యతిరేకంగా ఇక్కడ ప్రచారంచేస్తారు. అందువలన మనకు ఎంతైనా ప్రమాదంఉన్నది. అందుచేత ముందు ఆ స్కాల్లెట్ పింపర్నల్ ను పట్టుకోవటం ఎంతో అవసరం ఆపని మరొకరివల్ల కాదు. నీవే చెయ్యాలి. మన దేశమాతకోసం, నీవీపని చెయ్యకతప్పదు.”

షావలిన్ ఉపన్యాసంఅంతా మార్గరెట్ సావధానంగా విన్నది. స్కాల్లెట్ పింపర్నల్ అనే మారుమేరుతో ఈ అజ్ఞాత సాహసికుడు చేస్తున్న మహత్కార్యాలు ఆమె ఇదివరకే చాలావిన్నది. కేరుకోసం ఆశపడకుండా, వ్యయప్రయాసలకోర్పి, ప్రాణా అను పందెంగాపెట్టి అతడు ఆడుతున్న ఈ ఆట, ఈ ■ త్కార్యం ■ మెకునచ్చింది. నిజంచెప్తే, ఫ్రాన్సులో సాగుతున్న విప్లవోద్యమంపట్ల ఆమెకు ఈషణ్మాత్రం సానుభూతిలేకుండాపోయింది. స్కాల్లెట్ పింపర్నల్ గురించి తెలుసుకున్నకొద్ది ఆమెకు అతనిపైగల అభిమానం ఇనుమడించింది.

షావలిన్ చెప్తున్నమాటలు వింటుదన్నమాటే కాని, మనస్సులో ఆ పింపర్నల్ ఎలాఉంటాడో, ఆ ట్రాణాన ఏంచేస్తుంటాడో అన్న ఊహలు ఒకదానిపై ఒకటి వస్తున్నాయి.

షావలిన్ పిలుపుతో ఆమె మళ్లా ప్రపంచంలోకి వచ్చింది. అప్పటికే తారా ఫిషర్ మన్స్ ట్రెస్ట్ దావుకు వచ్చేశారు.

మనస్సు ఆలోచనలనుండి జయటపడగానే, ఆమెకు మొదటగా వినిపించింది— ఇంగ్లాండులోకల్లా పెద్ద ధనవంతుడు— మందమతిఅయిన నర్ పెర్సె పెట్టి నవ్వు. మార్గరెట్ దీర్ఘంగా నిట్టూర్చింది. తన మన

స్థును అభిమానాన్ని చూరగొన్న ఆ పింపర్నల్ - చూరగొనవలసిన నర్ పెర్సె - ఎంత వ్యత్యాసం?

మనసులో ఆలోచనలేవీ జయటపడనీకుండా ఆమె నిర్లక్ష్యంగా చిరాకుగా అన్నది. “ఓగుంది. అయితే ■ పింపర్నల్ ఎక్కడఉన్నాడని తెతకమం టావు నన్ను?”

“నీకు ఇంగ్లాండులో అడ్డేముంది మార్గరెట్? నీవు తలుచుకుంటే ఏమిచెయ్యలేవు?”

“ఆకబుర్లన్నీ కట్టిపెట్టు. నేనేమీ న్యతంత్రురాలినికాను. భర్త, సంసారంకలదాన్ని. నరేగాని ఆ పింపర్నల్ ఎవరోతెలిస్తేమాత్రం నీవేమి చెయ్యగలవు? అతడు ఇంగ్లీషువాడు నీఅధికారం, కానసాలు అతనికి వర్తించవు. తెలుసా?”

షావలిన్ కసిగా, వ్యంగ్యంగా ఇకిలించాడు. “నిజంనిజం. నాఅధికారం ■ ఇంగ్లీషువాడిమీద ఇక్కడేమీ చెల్లదు. కాని ■ ఇంగ్లీషువాడు ఫ్రాన్సురాడా? దొరకడా? ■ శుభముకూర్తం, ■ ఆనందనమయం, ఆ జాతీయపర్వదినం ఎప్పుడా అనే చూస్తున్నాము.”

మార్గరెట్ అయిష్టంగా ముఖం చిట్లించింది. “అంత మరీ పరవశం కాబోకు. మీరే అంత మొనగాళ్లం, అతనివంటిమీద చెయ్యివేస్తే, ఇంగ్లాండు ప్రజలు, ప్రభుత్వం చచ్చుదద్దమ్మలలాగా ఊరుకుంటారని నీఉద్దేశ్యమా?”

“అది ఒక తెక్కలోదికాను మార్గరెట్! ముందు స్కాల్లెట్ పింపర్నల్ తల ఎగిరిపోతుంది. ఆతరువాత అంతగా ముంచుకొస్తే శ్రేంచినప్రభుత్వం బిటిష్ ప్రభుత్వానికి విచారం, తుమార్యణ చెప్పకుంటుంది. అదంతానేను చూసుకుంటానులే కాని నీవు. .”

“షావలిన్! అంతకంటే దుర్మార్గం ఇంకొకటి లేదు. నేను నాచేతులతో అటువంటిపని చెయ్యలేను. ముమ్మాటికి ఛెల్లన్నాను. ఈ ఛండాలపుపనిలో నీకు సహాయంచెయ్యను, చెయ్యను, చెయ్యను.”

మార్గరెట్ తనను, తన మాటను ఇంత తేలికగా కొట్టిపారేసినా షావలిన్ ఏమీ తొట్రుపడలేదు.

“పోవీలే! ఇంగ్లాండుకు పారిపోయివచ్చిన ప్రతి ద్రోహి చేసేఅవమానం భరిస్తూ వడిఉండు.” అన్నాడు వ్యంగ్యంగా.

మార్గరెట్ చిన్నబుచ్చుకున్నది. “నానంగతి

మనిషి-దేయ్యం

పూర్వం ఒక గ్రామంలో రామయ్య అనే వాడు ఉండేవాడు. అతనికి ఒక ముగ్గురి తల్లి, భార్య, వదేళ్లది చక్కని కూతురు ఉన్నారు.

రామయ్యకు ఒకనాడు తన ఇంటి లుపు అయిన భద్రాద్రిరాముని వర్పించి రావానినందింది. తల్లి తోను, భార్యతోను “బ్రాత్రుగా ఉండండి. తొందరగా వస్తానులే.” అని చెప్పి రామయ్య భద్రాద్రి పోతున్న భక్తులతో కలిసి యాత్రకు బయలుదేరి వెళ్లాడు.

రామయ్య ఇంటి వెనుక ఒక వయ్యం ఉన్నది. రామయ్య తీర్థ యాత్రలకు వెళ్లటం ఆ దయ్యం చూసింది.

ఆ దయ్యం మనస్సులో ఒక మరలోనన పుట్టింది. నెంటనే అది రామయ్య ఆకారం తాల్చింది.

వయ్యం అప్పుగా రామయ్య! మల్లనే ఉన్నది.

ఆ నాటి కాలానికి ఒకటి వాగా వట్టంగా ఉన్నది. రామయ్య ఆకారంలో ఉన్నదయ్యం ఇంటికి వెళ్లి తలుపుతట్టింది. రామయ్య భార్య తలుపుతీసి తనభర్త తిరిగిరావటం చూసి ఆశ్చర్యపోయింది. “మీరు

చావలి జయలక్ష్మి

భద్రాద్రి వెళ్లలేదే?” అని ప్రశ్నించింది.

“భద్రాద్రి వెళ్లే దారిలో దొంగలబాధ విపరీతంగా ఉన్నదిట. అందరమూ కలిసిఉంటే భర వారేదు కాని తక్కినవారు నరా నరి భద్రాద్రివెళ్లటం మానేశారు. ఇంకా తక్కిన వుణ్యజ్జీతాలు కూడా నందరించి, ఆ తరువాత

భద్రాద్రి వెళ్తారుట. ఎంతకాలం నడుతుందో ఏమానని నేను తిరిగి వచ్చేకాను. నుదుట కాసిపెట్టిఉంటే మరెప్పుడయినా ఆ రామయ్య తండ్రి దర్శనం చేసుకుంటాను” అన్నది దయ్యం.

రామయ్య తల్లి, భార్య ఆ మాటలు నమ్మారు. ఆ దయ్యం ఇంట బయట రామయ్యగా చలా మణి అవుతున్నది. ఎవరికి ఏ అనుమానం తగలలేదు.

సంతృప్తిరంగిరైన తిరిగివచ్చింది. భద్రాద్రి వెళ్లినరామయ్య అక్కడి నుండి ఇంకా కొన్ని తీర్థాలుకూడా నేవించి ఇంటికిచేరుకున్నాడు. “తల్లి భార్య, కూతురు ఎట్లా ఉన్నారో” అనుకుంటూ రామయ్య ఇంటి గుమ్మంలో కాలుపెట్టాడు.

ఇంతలో రామయ్య వేషంలో ఉన్న ఆ దయ్యం అక్కడికి వచ్చి, “ఎవరు నువ్వు? నీకేం కావాలి?” అని



స్కార్లెట్ వింపర్స్



నేను గుఱుకుంటానులే. నీవలతో అక్కడేదు. కాని నామీద ఏమీఆశపెట్టుకోవద్దు నువ్వు—నీప్రాన్ను దేశము.” అంటూ వెనుకకు తిరిగిచూడకుండా మార్గ రోడ్ హోటలు తలుపు దగ్గరదాకాపోయింది.

పావలిన్ అక్కడే నిలబడి “తొందరపడినిశ్చయం చెయ్యకు. మల్లానేను లండన్ లో కనిపిస్తాను” అన్నాడు.

“లండన్ లో కాకపోతే మరోగిండన్ లో కనబడు. కాని ఈవిషయంమాత్రం ఇంతే. ఇంకొకమాటలేదు.”

అని బయటచెప్పి మార్గరెట్ లోపలకువెళ్లి పోయింది.

తాను అనుకున్న పని ఇలా ఎదురుతిరిగినా పావలిన్ కొంచెంకూడా నిరుత్సాహపడలేదు. మార్గరెట్ తనను నిరసించి, ‘నీ’ అన్నంతపని చేసినా చిన్నబుచ్చుకోలేదు. తాపీగానిలబడి, చేతులు నలుపు కొని, నవ్వు ఒక్కవట్టు నా సికాపుటాలలోకి ఎక్కించి సంతృప్తిగా ఇకిలించుకుంటూ వెళ్లిపోయినాడు.

(ఇంకాఉంది)

అడిగింది. ఇది విన్న రామయ్యకి బలే కోపం వచ్చింది “నాకేం కావాలా? భేష్! భేష్!” అని అరిచాడు. “ఇది నా యిల్లు—నేను యాత్రలకి వెళ్లి తిరిగి వచ్చాను. నేనీ యింటికి యజమానిని—తెలుసా? నువ్వు ఎవరు? ఇక్కడ ఎందుకున్నావ్? నీ కిక్కడేం పని?” అన్నాడు రామయ్య కోపంతో. దయ్యం వికటంగా నవ్వి, “హా! హా! బలే వాడివే! ఇది నా యిల్లు. ఈవిడ నా తల్లి. ఇది నా భార్య. ఇది నా కూతురు. నువ్వెవరో మోసకారివి. ఫోఫో! తక్షణం గయటికి నడు!” అన్నది నిర్లక్ష్యంగా. రామయ్య గత్యంతరం లేక బయటికి వచ్చేశాడు.

రామయ్య గ్రామాధికారి వద్దకు వెళ్ళి, జరిగిన వృత్తాంతమంతా ఆయనకు విన్నవించి, తనకు న్యాయం కలుగజేయవలసిందిగా కోరాడు. గ్రామాధికారి ఆ దయ్యన్ని కూడా పిలిపించాడు.

ఈ యిద్దరు మనుష్యుల్లో ఎవరు నిజమైన రామయ్య? ఇద్దరూ ఒకే

విధంగా కనబడుతున్నారు; ఒకే విధంగా మాట్లాడుతున్నారు, ఒకే విధంగా ప్రవర్తిస్తున్నారు. వాళ్లని పరిశీలించి పరిశీలించి గ్రామాధికారి విసుగెత్తిపోయినాడు. “అయ్యా, నేను నిజమైన రామయ్యనండి. ఆ యిల్లు నాదేనండి ఈ మనిషి మోసకారి అండీ!” అని యిద్దరూ చెబుతున్నారు. ఇక ఎట్లా తీర్పు చెప్పటం? పిల్లిద్దరిలో నిజమైన రామయ్య ఎవరు? ఎంత ఆలోచించినా, గ్రామాధికారికి ఏమీ తోచింది కాదు. ఏరోజు కారోజు “రేపు తీర్పు చెబుతాను” అని వాయిదా వేస్తున్నాడు.

ప్రతిరోజు నిజమైన రామయ్య ఆ గ్రామాధికారి వద్దకు వస్తున్నాడు. నిరాశతో, నిస్సహాయతగా తిరిగి వెళ్లిపోతున్నాడు. ఒకనాడు ఒక ముసలిగొల్లవాడు “రామయ్యా! నీకు తీర్పు చెప్పారా?” అని అడిగాడు. “లే గయ్యా, ఇంకా యేం చెప్పలేదు.” అని జవాబిచ్చాడు రామయ్య విచారంతో.

“మరే, మా గొల్లవాళ్ళ పిల్లవాడు ఒకడున్నాడు. వాడిపేరు గోపన్న. వాడు ఈ చిక్కునమస్య విడదీయగలడు. గ్రామాధికారి తో



టవర్ మార్క్, అధికమైన అయిదగు మివస్తువులు మెత్తిగాను, గట్టిగాను పుండవలెనంత టవర్ మార్క్ ఉత్తమ శ్రేణి నూలు దారి ఉత్తయి కమేనదవి నిర్మించబడినది ఇది కలలుగాను, పిడుగుగాను అపొలును

జె. కె. కాటన్ మాస్టర్ ఫ్యాక్టరీ, టి. కమలాటవర్ కాస్టర్.

★ మ ని పి - ద య్యం ★

చెప్ప. ఆయన ఒప్పుకుంటే, రేపు కాదు అక్కడికివస్తాడు" అన్నాడు ముసలిగొల్లవాడు. అట్లా నైతే గ్రామాధికారిలో చెపుతాను" అన్నాడు రామయ్య.

మరునాడు గ్రామాధికారి గోపన్నని పిలిపించాడు. "అయ్యా, నేను తిరుచెప్పగలను. కాని నాకు మీకు

కాస్త సహాయపడాలి. బోలుగా ఉన్న ఒక చిన్న వెదురు కర్ర, మూడు వీశల మైనమూ నాకు మీరు దయచేసి యిప్పించండి." అన్నాడు గోపన్న వినయంగా చేతులు కట్టుకుని నిలబడి. గ్రామాధికారిగోపన్నకు కావలసిన మైనమూ, వెదురు కర్ర, యిప్పించాడు.



బి పు ను డు !

—ఫోటో : డి. వెంకటేశ్వరరావు, ఏలూరు.

గోపన్న రామయ్యనీ, దయ్యానీ పరీక్షగా తేరిపార చూశాడు. "మీ యిద్దరిలో నిజమైన రామయ్య ఎవరో నిర్ణయించటం చాలా కష్టం. కాని మీలో ఎవరో ఒకరు మోసకారి అయి ఉండాలి. సరే, నేనొక చిన్న పరీక్ష పెడతాను. దానితో ఎవడు నిజమైన వాడో తేలిపోతుంది." అన్నాడు.

రామయ్యవైపు తిరిగి "నువ్వు ఈ వెదురు బొంగులో గూర గలవా?" అని అడిగాడు గోపన్న. "నీకేమైనా పిచ్చి ఎక్కిందా? పమిటి? నేనా చిన్నబొంగులో ఎట్లా దూర గలను?" అని కోపంగా అరిచాడు రామయ్య.

గోపన్న దయ్యంవేపు తిరిగి, "నరే, ఎవడు నిజమైన రామయ్య అయితే, వాడే ఈ వెదురుబొంగులో దూరగలడు. కాబట్టి నీవు దాంట్లో, దూరగలవేమో చెప్పు!" అన్నాడు. "నేను దూరగలను" అన్నది దయ్యం. "నరే, కానీ" అన్నాడు గోపన్న, మోసవాకారంలో ఉన్న దయ్యం నిమిషంలో నన్నుగా పొగగా మారి పోయి, మెల్లగా వెదురుబొంగులో దూరింది. వెంటనే గోపన్న వెదురు బొంగు రెండు చివరల్లోనూ బాగా మైనం దట్టించి, రెండు నేపులా గట్టిగా మూసివేశాడు. "ఎవరైనా ఈ వెదురుకర్రను తీసికెళ్లి సముద్రంలో పారవేయండి. ఇక ఈ పెద్దపదయ్యం వీడా వదిలిపోతుంది" అన్నాడు గోపన్న విజయోత్సాహంతో. అక్కడున్న వారంతా ఆశ్చర్యపోయినారు. దయ్యానికితగిన శాస్తి జరిగినందుకు సంతోషించారు రామయ్య సంతోషంగా ఇంట్లోకి వెళ్లాడు.

★

గోపాలం పాలకొలత

గోపాలం అమ్మ గారు నాలుగుసేర్ల పాలు తెచ్చిపెట్టమని గొల్లదానికి కబురుచేశారు. గొల్లది ఎనిమిదిసేర్లుపట్టే ఒక పాత్రనిండ పాలుతెచ్చింది. నేరుకొలపాత్ర మరిచిపోయింది. అ ఎనిమిదిసేర్ల పాలనుండి నాలుగుసేర్లుతీయటం ఎలాగో కుదరలేదు. అయితే గోపాలం అమ్మ గారూ వేరే రెండు పాత్రలు ఇంట్లో ఉంటే తెచ్చారు అందులో పెద్దది అయిదుసేర్లు పడుతుంది, స్పెషల్ మూడు సేర్లు పడుతుంది ఇంతలో గోపాలం అక్కడికి వచ్చాడు



సంగతి, సంవత్సరాలు అడిగితెలుసుకున్నాడు.

“ఇదుగో మాడండి. ఈ మూడు పాత్రలతోనే, మరొక పాత్ర అక్కరలేకుండా నాలుగు సేర్ల పాలు కరెక్టుగా కొలిచి యిస్తాను” అన్నాడు గోపాలం

గోపాలం ఏమిచెస్తాడా అని యిద్దరూ ఆశ్చర్యపోయి మాన్తున్నారు. దీనిలో పాలు దానిలో, దానిలో పాలు దీనిలో పోస్తూ ఏమేమిటో కొలిచాడు. చివరికి నాలుగుసేర్ల పాలు కరెక్టుగాతీసి, అయిదుసేర్లు పట్టే పాత్రలోపోసి, అమ్మ చేతికి ఇచ్చాడు.

గోపాలం ఎలాకనుక్కున్నాడో ఆకొలత ఏమిటో మీరుకనిపెట్టండి చూద్దాం! లేకపోతే వచ్చేవారందాకా ఆగండి. గోపాలాన్నే అడుగుదాం.

గడియారం గంటలు

“ఏమిరా చంద్ర! జరిగిందా? లేదా?”



“తెలియలేదు అక్కయ్యా!”

“ఎను గడియారం ఆరుగంటలు కొట్టందా? అలా కొట్టటానికి ఎంత సేపు పట్టింది?”

“మూవైసెకండ్లు.”

“ఒకగంట కొట్టటానికి మరొక గంట కొట్టటానికి మధ్య కాలం ఎంతపట్టింది?”

“మూవైసి ఆరుపెట్టి భాగిస్తే అయిదు. అయిదుసెకండ్లుపట్టింది.”

“అహాహా! ఏం తెలివి? ఆరు పెట్టి ఎందుకుభాగించాలి? మొదటి గంటకి రెండవగంటకి మధ్యఉండే కాలం కొంత పట్టిందనుకో. అటువంటి మధ్యకాలాలున్నా?”

మొదటిగంటకి, రెండవగంటకి మధ్యఒకటి, రెండవదానికి మూడవ గంట మధ్య రెండు మూడుగంటలు

కొడితే మధ్య కాలాలు రెండు ఉన్నాయి. అలాగ నాలుగు గంటలయితే మూడు మధ్యకాలాలు. ఆరయితేనో...?”

“అయిదు.”

“అప్పుడు ఆ మధ్య కాలం ఎంతవుతుంది? మూవైసి అయిదుతో భాగిస్తే, ఆరు అరు సెకండ్లు.”

“అవునా? మరి వచ్చేందు గంటలుకొడితే ఎన్ని మధ్యకాలాలుంటాయి?”

“పదకొండు.. ఆ! తెలిసింది. పదకొండుఆరు అరవై ఆరు సెకండ్లు పడుతుంది అంతే కాదు అక్కయ్యా!”

“ఇంకా అనుమానమే? కనుక్కున్నావులే ఎంతకే కదా!”

అల్లరి పిల్లలు



4. గొప్పలు చెప్పకుండా

నాకు ఉన్నన్ని మంచి జాకెట్లు, పరికిణీలు, మూతాసులో ఎవ్వరికీలేవు తెలుసా?

నానంట మాటిచరుకి ఎంతో ఇష్టం. తక్కిన వాళ్లందరికంటే నన్ను ఎక్కువగా చూస్తుంది. ఏమనుకున్నావా?

నాకు ఎన్నో మంచిబొమ్మలున్నాయి. నేను ఎప్పుడు ఏది కావాలంటే అది కొనిఇస్తారు. నేను తెలివైనదానినని మా నాన్నగారికి నేనంటే ఎంతోముద్దు.

రాణితో ఎంత సేతునా మాట్లాడు - ఇదేధోరణి. అన్ని విషయాలలోను తానే అందరి కంటే గొప్పయిపోయినట్లు ఎప్పుడూ గొప్పలు చెప్పుకుంటూ ఉంటుంది. అందుకనే రాణితో సావాసంచెయ్యాలన్నా, మాట్లాడా లన్నా అందరికీ అనహ్యం.

ఒకనాడు రాణి క్లాసులోనే

చదువుతున్న కమల సిల్కుపరికిణీ కట్టుకువచ్చింది. కమల చాలా మంచి నలుగురూ కమల దగ్గికి వెళ్ళి, “పరికిణీ చాలా బాగుండే!” అని పిల్ల. మెచ్చుకున్నారు. ఇదిచూసి రాణి ఓర్చలేకపోయింది. “పెద్ద! మహా ఒకనాడు సిల్కుపరికిణీకట్టుకు వచ్చిందిలేదూ. నాకుమంచి పట్టు పరికిణీలు నాలుగున్నాయి. ఈసిల్కు దానిముందు ఎందుకు పనికివస్తుంది?”

అని ఈనడిచింది. పాపం! కమల చిన్నబోయింది. ఇదంతాచూస్తున్న పద్మ రాణి దగ్గరికివచ్చి “అల్లా అవచ్చుటే తప్పకదూ?” అనిఇంకా ఏదో చెప్పబోతుంటే, రాణిమూతి ముడుచుకొని వినకుండా వెళ్లిపోయింది. రాణి అన్నమాటలు బాగుండలేదని, అది మంచిది కాదని, దానితో ఎవ్వరూ మాట్లాడకూడదని క్లాసులోవాళ్లందరూ అనుకున్నారు.

ఆనాడు రాత్రి రాణికి ఒక తమాషా కలవచ్చింది. ఆకలలో ఒక వింత మరుగుజ్జుమనిషి కనిపించాడు. అతడు పనుపువచ్చరంగుగా ఉన్నాడు. నెత్తిన ఆకుపచ్చటిటోపీ పెట్టుకున్నాడు. నీలిరంగు గుడ్డలు వేసుకున్నాడు. పొడుగైన గడ్డం ఉన్నది. ఆగడ్డం రాగిరంగుగా ఉన్నది. అతన్ని చూడగానే రాణి ఘక్కున నవ్వింది.

“ఎందుకు నవ్వుతున్నావు?” అని

అడిగాడు అతడు.

“ఏమీలేదు. నిన్ను చూస్తేనే నవ్వువచ్చింది.” అన్నది రాణి.

వెంటనే మరుగుజ్జు పకపక నవ్వుటం మొదలుపెట్టాడు.

“నువ్వెందుకు నవ్వుతున్నావు?” అని అడిగింది రాణి.

“నిన్ను చూస్తే నాకు నవ్వు వస్తున్నది”

“ఏం? ఎందుచేత?”

“ఎందుకా? పొద్దున నువ్వు చేసినపనికి.”

“ఏంచేశాను?”

“కమల సిల్కుపరికిణీ కట్టుకొస్తే, నీవాక్కదానివే గొప్పదానివైనట్లు, నాలుగు పట్టుపరికిణీలున్నాయని గొప్పలు చెప్పుకుంటేచే!”

“గొప్పేముంది. లేవాయేమిటి? మాలమ్మ బీరువాలోదాచింది.”

“నిజంగా? నాలుగున్నాయా?”

“నాలుగు లేకపోలే మాత్రం రెండులేవాయేమిటి?”

“మరినాలుగని ఎందుకుగొప్పలు చెప్పుకున్నావు?”

రాణి మాట్లాడలేదు.

“అలా గొప్పలు చెప్పుకోకు ఎప్పుడూ. సరేగాని మాలబ్యాబి ఒకడున్నాడు: నీకుమల్లేనే గొప్పలు చెప్తాడు. చూపిస్తాను. వస్తావా?”

“ఎక్కడికిపోవాలి? అమ్మానేను

రాను. నాకుభయం.”

“ఎక్కడికోకాదులే. మీరెవరడు లోనే.” అని అంటూ మరుగుజ్జు రాణిచెయ్యిపట్టుకొని తీసుకుపోయి నాడు. ఇద్దరూ అలా పెరడులోకి వెళ్లారు. అక్కడ ఒక పెద్ద వేప చెట్టుఉన్నది. ఆ మరుగుజ్జు ఆ చెట్టుకు ఒక ప్రక్కన ఒక మీట లాగా నొక్కి తలుపుతెరిచాడు. ఆశ్చర్యం! చెట్టుకి మీటఉన్న దని, తలుపు తెరవవచ్చునని, ఆచెట్టు మొదటిలో దారిఉన్నదని రాణికి ఎప్పుడూ తెలియనేతెలియదు.

అలా వెళ్లి వాల్లిద్దరూ ఒక యిల్లు చేరుకున్నారు. అక్కడ వాల్లికి ఒకలబ్బాయి కనిపించాడు. వాడు నుంచున్నదోట కూర్చోక, కూర్చున్నచోటనిలబడక, గంతులు వేస్తున్నాడు. “ఈ అమ్మాయేనా, నాన్నా! నాకు చెప్పింది?” అని అడిగాడు.

“అవును”న్నాడు మరుగుజ్జు.

“నీవు మీక్కానులో అంతరి కంట ఎక్కువ తెలివిగలదానివిట. నిజమేనా?” అని అడిగాడు వాడు.

“ఎవరుచెప్పారు?” అన్నదిరాణి.

“నువ్వే చెప్పకుంటున్నావుగా! మీటీచరు నిన్ను ఎక్కువగా చూస్తుందనికూడా చెప్పతున్నావు కదూ!”

“నేనేం అబద్ధంచెప్పా? నిజం కాబట్టే అన్నాను”

“అవునులే! అబద్ధమని నేను మాత్రం అన్నానుగనుకనా? ఊరికే అడిగాను. అయితే నీకు దేంట్లో ఫర్లుమార్కువచ్చింది. చెప్పు”

“లెక్కలు ఒక్కలెక్కలేమిటి? ఇంకాచాలావాటిల్లో వచ్చింది.

“నరేలయితే ఈ లెక్కలు చెప్పమార్దాం. 47 ని 59 పెట్టి గుణిస్తే ఎంతవస్తుంది?”

“బాగుంది. ఎవరైనా ఇలాంటి లెక్క నోటితో చెప్పగలరా? కాగితంమీదయితేవేసిచెప్తాను.”

“ఇంతేనా నీతెలివి! రెండువేల ఏడువందల డబ్బెముాడు.”

“నువ్వుముందుగా వేసి పెట్టుకున్నావు.”

“పోనీ, ఇంకోటి నువ్వుఅడుగు.”

రాణికి కచ్చవేసింది అందుకని వాడు చెప్పలేని పెద్దలెక్క అడగా లనుకున్నది. “నాలుగువేల మూడు వందల తొంభైయారును ఏడువందల యాభైమూడుపెట్టి హెచ్చవేస్తే ఎంతవస్తుంది?” అని అడిగింది.

వాడు తడుముకోకుండా “ముప్పైమూడులక్షల, వదిలేల నూటఎనభైఏనిమిది” అని చెప్పేశాడు. రాణికి నమ్మకంలేక కాగితం అడిగితినుకొని వేసి చూసింది. సరిపోయింది.

వాడు గంతులువేస్తూ వక వక నవ్వుతూ “ఇంతేనా నీ తెలివి? ఇంతోసిదానికేనా ఇంతగొప్పలు చెప్పుకుంటున్నావు!” అని గేలి చేశాడు. రాణి ఏడుపు మొహం పెట్టింది.

వాడు అక్కడితో ఊరుకోక “నరేగాని నీకు పట్టు రికిణిలు “నాలుగున్నాయిటగా!” అన్నాడు.

రాణి ఉక్రోశంపట్టలేక నాలుగుకాదు ఏనిమిది ఉన్నాయి.” అన్నది. వాడు వల్లయికి లించి “ఏనిమిది ఉన్నాయో? మీ యింటికి వస్తానుగాని చూపిస్తావా?” అన్నాడు. రాణి బిక్కమొహంతో “ఇప్పుడుగాదు. రేపురాచూపిస్తా” అని చెప్పింది. “ఏం? ఈ లోగా కుట్టించుకుంటావా? అయితే మూసెలె. నాకు ఎన్ని సిల్కు చొక్కాలున్నాయో తెలుసా?

నాలుగు, ఏనిమిది కాదు నాలు గని ముదులు ముప్పయి రెండు. నీకు మల్లేకాదు. నేను ఇప్పుడే చూపిస్తానురా!” అని అంటూ వాడు పెట్టెతీసి చూడమన్నాడు. ఎలాగైనా వాణ్ణి ఏడిపించాలని రాణి జాగ్రత్తగా లెక్క పెట్టింది. అందులో ముప్పయి మూడు చొక్కాలున్నాయి. వాడు నవ్వుతూ “ఓకే అదా! అది కొనరు చొక్కాలే! అందుకని లెక్కలో పెయ్యలేదు.” అన్నాడు.

“ఇంటికిపెళ్లి, నేనూ కుట్టించుకుంటాను నలభై తొమ్మిది.” అన్నది రాణి.

“గొప్పదానివేలే! కుట్టించమని అమ్మనీ నాన్నని ఏడిపిస్తావా? నేను ఎప్పుడూ అలాచెయ్యను. కానీ అంటేచూడు. మళ్ళీ మూట్లాడితే నాకు 64 చొక్కాలున్నాయి.”

“ఏమి?”

“అందులో నేడున్నాయి చూడు.” అన్నాడు వాడు

రాణి ఓపికగా మళ్ళీ లెక్క పెట్టింది. ఈసారిఅందులో అరవై నాలుగు ఉన్నాయి. ఓజిపోయిన దానిలాగా మొహం పెట్టి రాణి “నువ్వేదోమాయ చేస్తున్నావు. నాకు మాయలెవ్వీ తెలియవు గనుక ఆ సాగ్రియం చేస్తున్నావు.” అన్నది

అంతదాకా ఇదంతా చూస్తూ నిలబడ్డ మరుగుజ్జు అన్నాడు. “ఓపిచ్చి అమ్మాయి! మాయో, మోస మో అటుంచు. నీకన్న గొప్పవాల్లింకా ఉన్నారని ఇప్పటికైనా తెలిసిందాలేదా?”

“ఉండవచ్చు మార్గానులో నేను గొప్పదాన్ని కనుక నేను



చెప్పకున్నాను. అందులో తప్పే మిగిలిందా?

"చెప్పనా? నీకంటే మావాడు గొప్పవాడుకదా! వాడు తన గొప్ప తనం చూపిస్తుంటే నీకెలా ఉన్నది? తక్కువయిపోయినానని ఏడుపు వచ్చిందాలేదా?"

"నేనేమీ ఏడవటంలేదు."

"అలా అనకు పోనీ మనస్సుకు కష్టంగా ఉన్నదాలేదా? అలాగే నీవు ఊరికే గొప్పలు చెప్పకొని తక్కినవాళ్ళని తక్కువగా చూస్తూ ఉంటే వాళ్ళ మనస్సుకు కష్టం గా ఉంటుందా ఉండదా?"

రాణీకి ఇష్టపడ్డమైంది ప్రొద్దుట కమల ఎంత బాధపడిఉంటుందో. కళ్ళ వెంబడి నీళ్లుతిరిగాయి. అనలేక, అనలేక "నిజమే" అంటూ తల ఊపింది అప్పుడు ఆ మరుగుజ్జు చిరు నవ్వు నవ్వుతూ, "నువ్వు నిజంగా మంచిదానివేనమ్మా రాణీ! కాని ఎప్పుడూ తక్కిన వాళ్ళతోకలిసి

తిరుగుతూ, వాళ్ళతోనూ మంచిగా ఉండాలి" అనిచెప్పి మాయమై నాడు. వాళ్ళ అబ్బాయి కూడా నవ్వుతూ కేరిం తలుకొడుతూ మాయమై పోయినాడు. రాణీకి అక్కడినుంచి ఇంటికి ఎలా వెళ్ళటమా అని భయంవేసింది. కాని కళ్ళుతెరిచిచూస్తే తన పక్కమీదే ఉన్నది.

ప్రొద్దున్నే లేవగానే రాణీ గబ గబ వేపచెట్టు దగ్గరికివెళ్లి రాత్రి కనిపించినమీట ఉన్నదేమోనని వెతికింది కాని ఏమీ కనిపించలేదు.

ఆనాడు బడికివెళ్లగానే రాణీ కమలవద్దకివెళ్లి తమిం చ మని బ్రతిమిలాడింది. రాణీ అలా మారి పోయినందుకు అంతా ఆశ్చర్య పోయినారు. సంతోషపడ్డారు. మళ్ళీ ఎప్పుడూ రాణీ గొప్పలు చెప్పకోలేదు.

—మువీ

"ఏవీ లేదు. ఈ బహుమతులు యిచ్చే ముందు మాకంపెనీవాళ్ళు బహుమతిదారను గురించి వాళ్ళ అభిప్రాయాల్నిగురించి పేపర్ లలో అచ్చు వేయిస్తారు ఫోటోతో సహా ఆ వివరాలు తెలుసుకుపోదామని వచ్చాను" అన్నాడు ఆ నూలువాణ్ణి పెన్ను మాత్రం తెచ్చిస్తూ

"అడుగు బాబూ. మరయితే నాకు యేమి చెప్పాలో తెలియనే"

"ఏవీ లేదు బామ్మగారూ మీరెన్నా పూర్వకాలంవారు. ఎంతవరకూ చదువు వున్నారో?"

"చదువుకోలేదే నా తండ్రి బాలం వ్యవహారాలు చూసుకోవాలిగదా అని ఆ మారాజు జాటిపోయిం తరువాత సంతకం పెట్టటం మాత్రం నేర్చుకున్నాను తెలుగు పుస్తకాలైతే ధాటిగా చదివగలను మరి పోతే చెప్పకుంటే అతిథియం అంటారు గాని - అయినా నీదగ్గర దాపరికం నేనికేలే బాబూ లంకాయాగం, సీతసమర్థ, లక్ష్మణస్వామి నిద్ర, లక్ష్మణచెవి నవ్వు యివన్నీ తడుముకోకుండా పాడి గలను బాబూ" అన్నది కోటమ్మ

ఆ నూలువాణ్ణి నిండా ఆశ్చర్యపోయాడు. ఇటువంటి కోటమ్మకు తమయిం తెలిజెంట్ లెన్ వర్సు కాంసిలేషన్స్ లో ఫఫ్టుప్రయజ్.

"మీకు యంగ్లీషు రాగుగదా మాకంపెనీ సమస్యలు ఎవరు చెప్పారు మీకు?" అని అడిగాడు అతగాడు

"ఒకళ్ళు చెప్పానా నాయనా ఒకటో రెండో వేయటానికి. సూర్యనారాయణ మూర్తి తండ్రి మొహంనూనీ ఏది వయ్యాలి అని బుద్ధివుడిలే అది వేశాను" అన్నది కోటమ్మ

మహాభారత యుద్ధంలో అర్జునుడు కేవలం నిమిత్తమాత్రుడేనట. ముంగు రథంమీద కూర్చున్న కృష్ణస్వామివారే శత్రునాశనం చేశారుట ఇది గీతావాక్యం అల్లాగా దాస్యవరం తరువాతి వచ్చిన యీ పచ్చి కలికాలంలో కూడా కోటమ్మ కేవలం నిమిత్త మాత్రంగా నిలబడింది!

"ఏవీ ఏవీ అద్భుతం - అయితే యీ వరలో ఎప్పుడైనా మీ సలహాకు కట్టారా మీరు"

"అట్లే లేదే యిదే తొలిసారి బాబూ" అన్నది కోటమ్మ

"హా తొలిసారిలో నే తొలిప్రయజ్?"

ఎందరో మహానుభావులు ఆ కృష్ణార్థు, ఛాంబర్లు డిక్టేరింగు తరగతీ తలలు బద్దలు కొట్టుకొని కూడా కడతేరలేని పరిస్థితుల్లో యీ తలచెడ్డ ముసలవ్వ యింత సొమ్మా యిట్టే సంపాదించటం అతగాడికి అమిశ్రితమైన ఆశ్చర్యం కలిగించింది.

"అవుతే బామ్మగారూ తెలియక అడుగు



కోటమ్మ గెలిచిన లాటరీ



(10 వ పేజీ తరువాయి)

ఆమె ఆమె దృష్టిలో యీరోజున పీఠం తన కాలిగోటికి పోలని అబ్బలు. వాళ్ళ నూలులు ఖాతరుచేసి మనస్సు పాడుచేసుకోటానికి ఆమెకు అవుసరమా లేదు తిరిక్కేలేదు.

కోటమ్మ తనకు రాబోయే డబ్బుల యేమి చేయాలా అని ఆలోచించుకుంటూ వుండగానే హాయిధరించిన నొక నూలు వాలా నీటుగా వాకిటినుండు ప్రత్యిక్ష నుయి

"కోటమ్మగారి యిల్లు యిడేనా" అని అడిగాడు.

కోటమ్మ తత్తరబి త్తరపడి నిలుచుంది

"ఏం బాబూ యేమి పనిమీద వచ్చారా"

అని యెంతో మర్యాదతో పలకరించింది.

"కోటమ్మగారంటే మీరేనా"

"నేనేమీ—ఆ కోటమ్మని యేమి పని వాతో."

"మీకు పజిలులో (సమజా వచ్చింది గదా. ఆకంపెనీ తరపు మనిషిని" అన్నాడు ఆ నూలువాణ్ణి

"ఆ మాతంజే—రా నాయనా రా... అయ్యో నా తెలివి తెల్లారినట్టే వుంది పెద్ద మనిషి యింటికి వస్తే నిలబెట్టే మర్యాద చేస్తున్నాను - కూర్చో బాబూ కూర్చో" అంది కోటమ్మ ఒక చాపటిక అరుగుమీద పారేసి

ఆ నూలువాణ్ణి చతికిలపడి పోయి తీస్తూ అన్నాడు

"పది రోజుల్లో మీకు డబ్బు వస్తుంది"

"అల్లాగా నాయనా—అంతా నీదయ"

"బామ్మగారూ మీరు మరోలా అనుకోకపోతే రెండు మాడు మాటలు మీతో చెప్పిపోదామని వచ్చాను."

"అయ్యో నా తండ్రి నాకు కొడుకులాటి వాడిని - చెప్ప నాయనా చెప్ప" అన్నది కోటమ్మ ఆప్యాయత వలకపోసుకుంటూ

తాను - మొత్తం ఎంత డబ్బు కట్టారు మీరు?

“అంతా ఆరురూపాయలు అవుతుంది”

అన్నది కోటమ్మ పెళ్ళిమీద గుణించుకొని

“మీదగిరి - అహం మరేపేలేదూ - మీరు

నిలవకోనే వున్నారనుకుంటాను” అన్నాడు

ఆ పెద్దమనిషి మాటల్లో తడవకుతూ.

అయితే యిక్కడే పప్పుకో కాలు

వేసింది కోటమ్మ కొన్ని పొరపాట్లు మనం

లోపంబు చేసేవేకాక భగవత్ప్రేరణమీద

జరిగేవికూడా వుండటం కద్దు. కుంభకర్ణుడు

ఘోరమైన తపస్సుచేసిన్నా, బ్రహ్మ

దేవుడు ప్రత్యక్షంకాగానే “నిర్భయ” అని

కోరుకోటానికి బగులు పొరపాటున “నిద్ర”

అని కోరుకొని తన తపఃఫలం తిభావకు

చెసుకున్నాడనే పురాణగాథ మనకు తెలి

సిందేగదా. అదేతరుగా - కోటమ్మ నిజానికి

యెంతో జాగ్రత్త చేసుకొని అయినప్పటికీ

కర్మలలా తోసుకురావట్టి అన్నది

“యేనో నాయనా - ఏ ఆమరాజుసంపా

దించిపోయాడు. ఎటాప్సీ నేను మరీ అన్న

తిరునాతి కాకులకీ గద్దల, పెట్టేనేకదా”

“అయితే యీసామ్మ యేచేస్తారా”

కోటమ్మ కులాసాగా నవ్వింది -

“ఇదమిత్రమని యింకా తేల్చుకోలేదు

బాబూ - కాశీ, బ్రహ్మ కపాళం ఒకసారి

చూసిరావాలని యెప్పుట్నుంచో ఆశవున్నది.

మా తమ్ముడు మాతొక్కతే గజలగుట్టలూ

పెల్లికి ఎదిగి కూర్చుంది. అయినా పెద్దవలతు

యిచ్చే మరాయించుకుపోదూ.”

“ఇగుగో బామ్మగారూ. . . పెద్దవారు

మిమ్మల్ని చాలాకష్టపెట్టాను మీరుచెప్పిన

విషయాలన్నీ యీకొయితం మీద

రాసుకున్నాను ఒక్కసంతకం కనక గిసి

పాశేశారా మీపేరు ‘పేపర్లో పడటమూ...

మీడబ్బుమీ గుమ్మందగ్గరికి రావటమూ ఒక్క

సారే జరుగుతాయి’ అన్నాడు నూటువాలా

లేచి నిలబడి

దొర్చాగ్గురాలు కోటమ్మ కలం గ్రహించింది

సంతకం చేసేనిమిత్రం -

ఇది జరిగిన వారంరోజులకి కోటమ్మ

భాటో పేపర్లో పడ్డది.

“భాటో దిగువన “ముసలమ్మ యిచ్చే

సలహా” అనే ముద్దుపైస హెడ్డింగునో

ఆ పత్రికలోపడ్డ విషయం క్లుప్తంగా వ్రాయా

లంటే యిల్లావుంది.

“పజిలు కంపెనీలు యంతనమ్మకంగా

వుంటాయని నేను కలలోకూడా అనుకో

లేదు” - అని దర్శిలా నాగాయలంక గ్రామం

లోని ముసలమ్మ కోటమ్మగారు మా విజ్ఞం

కుతో యింకా యిల్లా అన్నది -

“ప్రభుత్వం యీ పజిల్స్ ను నిషేధించ

టానికి పూనుకుంటోందన్న విషయం మీరు

చెప్పగా విని నేను చాలా బాధపడ్డాను.

కుంత్రాంగంలో మోసం కృత్రిమమూ వుండ

వచ్చుగాక - కాని అదే యితరులతోకూడా వుండనుకోటం నాగరికప్రపంచానికి సిగ్గు చెటు”

తిరునాతి అనేక వ్యక్తిగత విషయాలు మాటాడి కోటమ్మగారు కాంపటిబల్ కోక దక్కటి సలహా యిచ్చారు

“పొట్టిగార్లకు సలహా యిచ్చున్నారూ -

ఏని సలహాయవ్వను - పట్టుదల, ఓపిక, విద

క్షణా జ్ఞానం యివన్నీ సమన్వయించుకొని

సమస్యలు పూరించండి ఆపజయం కలిగినా

విచారపడకండి నాకు తెలిసిన పదిమంది

సలహాపొంది యింగ్లీషు సమస్యలు తెలుగు

చెసుకొని తెలివి తేటలతో సమస్యలు పూరిం

చాను. మీరూ అద్భుతవంతులే నేమో ప్రయ

త్నించి చూడండి

* * *

లక్షీనారాయణ దావా దాఖలుచేశాడు.

కోటమ్మకు లక్షరూపాయలకు చెక్కు

వచ్చింది. అయితే కోటమ్మ చెక్కు

మాట్టుకోకుండా కోర్టువారి వుత్తరువుల

కోసం లక్షీనారాయణ పిటిషను దాఖలు

చేశాడు.

కోటమ్మ గనుక యిప్పుడు యీ డబ్బు

తీసుకుంటే వుత్తరోత్తరా తన దానలో

గలుపొందినా ప్రయోజనం వుండదు

గనుక దావా పర్వవసానం తేలేవరకూ

జప్తు యివ్వవలసిందిగా కోరాడు లక్షీం

నారాయణ

అయితే అతగాడి పిటిషను కోర్టు అంగీక

రించిటానికి ముఖ్యకారణం ఆ కోజాన

కోటమ్మ ఆ నూటువాలాతో పొరపాటున

అన్నమాటలే. కోటమ్మగుండె చెరువు

అయేలా విలపించింది - ఆ వ్యాయం

యీగా అడంకి లేకుండా చెలరేగుతూవుంటే

ఆపే నాధుడు లేదా అని విచారించింది -

ఆ అసహాయురాలు

దావా విచారణకు వచ్చింది. వోసులో

నిలబడిన తరువాత కోటమ్మకు యీ

వ్యూహం అంతా అర్థమయింది పంతులు

గాడి ఆలోచనతో ఆ నూటువాలా

కోటమ్మ యింటికి వచ్చి ఆ రోజున తను

పజిలు కట్టిన డబ్బు యెవరిదో వచ్చిన

ప్రయజ్ఞ యేవిధంగా ఖర్చు పెడుతుందో

ఆరాగా కనుక్కుపోయింది యీ రోజున

తన గొంతు నులమటానికే అని తెలుసు

కొంది కోటమ్మ

లక్షీనారాయణ తరపు పీఠరు చేతులు

తిప్పకుంటూ ఘాటుగా చెప్పాడు ఆర్డరు

మెంటు. ఆ మొత్తం భర్త సొమ్మే అని

కోటమ్మ వస్సుకుంది. ఆ డబ్బు తన

క్లయింటుకు రాకుండా ఆ రేపుస్తాననీ

చెప్పింది అందుకల్ల తన క్లయింటు కోశ

పరిహారాలన్నీ రావలసిందే అని నిక్క

చ్చిగా చెప్పేశాడు. కోటమ్మకు యేపిపాలు

పోలేదు. ఇంత ప్రయాసపడగా చేతికి

యేపిఁ అందనేమాననే అనుమానం కలగానే రాజీ కోసం ప్రయత్నించింది.

అయితే లక్షీనారాయణ పీఠరుతో ఆలో

చించి యీ పరిస్థితుల్లో రాజీకి తాను సుత

రామూ వప్పుకోసనీ, ఆ సి అంతా తన పేర

హక్కు విడుదల దస్తావేజా వ్రాసి యిస్తే

ఖర్చులు మాత్రం తగ్గించగలననీ నిమ్మర్నగా

చెప్పేశాడు

అంతలో రాజీమీద ఆశ కూడా వగులు

కుంది కోటమ్మ తీర్పు చెప్పే రోజున కోర్టు

ముందర నిలబడి రెండు చేతులూ జోడించి

పరమేశ్వరుడితో మొరబెట్టుకుంది—యీ

దావాలో నేటిట్లయితే సరాసరి కనక

దుర్గను దర్శించి, వారం తిరక్కముండే

వెంటితోడా వేయిస్తానని.

తీర్పు చెప్పారు కోటమ్మ గలిచింది

కనకదుర్గ కరుణించింది. వారసుడికి వివ

స్థిలో ప్రస్తుతం యెట్టి హక్కు లేదనీ,

అతనికి వున్న హక్కులు వివరమరణానంత

రమే స్థిరపడగలవనీ తీర్పు వ్రాశారు జడ్జి

గారు.

తీర్పు సంగతి తెలియగానే కోటమ్మ

సంతోషంతో అరిచింది—

“సత్యం గలిచింది—కనకదుర్గ కరుణిం

చింది జయా కనకదుర్గా”

కోటమ్మను చూసి తిట్టుకుంటూ బయట

పడ్డాడు నాలుగువేల రూపాయలు ఖర్చు

చేసిన లక్షీనారాయణ

కోటమ్మ మాటతప్పలేదు. సరాసరి కనక

దుర్గను దర్శించింది.

“తల్లీ లోకమాతా నీ దయవల బయట

పడ్డాను. శుక్రవారం మళ్ళీ యీ రోజుకి నా

మాట నిలబెట్టుకుంటాను.” అని సాష్టాంగ

పడింది కోటమ్మ.

సరిగ్గా వారంరోజులకి కోటమ్మ కనక

దుర్గను దర్శించి తనమాట తప్పకుండా నిల

బెట్టుకొంది

ఆపైన కోటమ్మ నేరుగా కృష్ణవొడ్డుకి

వచ్చింది. త్రిప్లిగా నూర్యభగవానుడికి నమ

స్కరించి కృష్ణలో దిగింది కోటమ్మ స్నాన

మాడేంగుకు.

నీటిలో దిగిన కోటమ్మ బయటికిరాలేదు.

ఆమె దిగినచోట సుడిగుండం వుందనే

విషయం పాపం కోటమ్మకు తెలియకు

తరువాత రెండుగంటలకి ఆమె శివం

పల్లెవాళ్ళు పట్టుకొని వడ్డుకు చేర్చాగా

కోటమ్మ లాటరీ గలిచింది - దావా

గలిచింది కనకదుర్గ కరుణావల్ల - అయితే ఆ

సాష్టాంథాలక్షీనారాయణకే దక్కింది ★

అ త ను - ఆ మె

(34-వ పేజీ తరువాయి)

ముంగు తెగవ్వించి రొట్టలు వేయడంలో

తప్పలేదు. అడవి పరాయిమగవాడిలో ఏ

అతను - ఆమె

ఒకప్పుడొక యిద్దరు గాని కాస్త మెచ్చుకున్నట్లు కనపడతినా మిగతావారి సహించుకు...

అది గ్రహస్థుని రివల్యూషన్ అతనిని పోషించి వచ్చింది "అకలి దహిలోంది అన్నం తగలేనదండా ఇంకేనా?" అని అన్నా డినేకంటే అరిచాడంటే సరి

అది డి హ్యూనివుండా? ఓవంక పిల్లలు నిద్రలు మామూలు. తీసి అన్నం పెట్టాలి. అంత తొందరెందుకూ యింత లోకే. అక్క బిత్రిం ఏ నమయాని కే మాటవచ్చి అది అసెంగానేవుండే ముగ వాళ్ళ ధిమా

అదే జనం లో కొందరు ఉంటుంటే అతనిని గురించి

"అనవసరం గా ముందు దూషాయల గురించి తెలియాలి. ఆ వారిని కూరలభింపు కోరేటట్లు."

సామాన్యంగా మానవజాతులలో అవిదకు మాత్రం అయిపోయి కష్టం కలిగించేయి

"అవలంబం ఏమిటండీ? ఇళ్ళాలనుకున్నామే నల్లదల అనడం రుచుకు, అర మాత్రం భింపులు" అని బంగారుకు

అదే జనం లో కొందరు ఉంటుంటే అతనిని గురించి

"అవును అకలితో నిన్ను నీమూకు తీయగలిగినా అతనిని అప్పుడే నంపించి దేవాదేవతా అనుకుంటాను అక్కడ గుర్రాలని కల్లా తెలుస్తాయి"

"ఇప్పుడు భూ అన్నవి ఎప్పుడూ వున్నావేగా ఏదో మెహంరాఫీగా నీమూకు తీసి కలిపి తింటుంటే మెచ్చుకు ఆ సంతోషం కూడా వుండకండానా?" అని అతనిని నిజంగా కోపం వచ్చింది

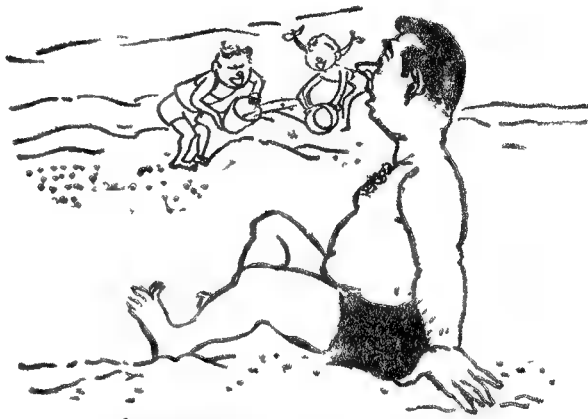
"అన్నింటికన్నా ముఖ్యమైనది నా రోజుపు సేన" యేడుస్తూన్నాననుకో నీ నీమూకులుగా యిక నీ కంఠంకో అవసరం కల్గు బాధ"

అని అన్నీ ఊంటూనేవున్నా అనవసరం గనుక బాధపడవద్దని! తాను పడవద్దంటే తన నోరు ఊరుకొందా? సినిమాలో హీరో సవాదయం, మృగవ్యభావం అవి కళ్ళకి కట్టాయి వెళ్ళి అభిగ్రు సంతోషించి

అతనికి హీరోయిన్ నృత్యం యికమీద గుర్రం తీసి తన మేధావ్యు మాత్రం ఒకరేమీయిం నాటకం నీ గుర్తుకున్నట్లు తిలకిస్తుంటే పడింది

యిద్దరు గాని ముం తీచినదగ్గరనుకొని సంతోషం గుర్తు అయి, పాలనా, విషయాలలో అవిడ గానన శ్రద్ధాధర్మం ఆఫీసులో సినిమాలో ముచ్చటైనట్లు ఓ మారు తిలకించి ఆ రోజు తన మూలకి తానే

కాస్తేపు నాచుకుని మరో కాస్తేపు సమ కానీ అటుపై ప్రకాశించగా శైశ్వ చాత డిండుకుని, తనకుతానే తనమాట చెప్పి ముగ్ధమించాడతను... ★



మీరు ఒక్కరే కూర్చున్నప్పుడు కూడ

మీ శక్తి వ్యయమవుతునే ఉంది.

గ్లూకోవిటా వ్యయమైన శక్తిని మరల చేకూర్చుకుని ఎలా వహించండి

మీకు యిరుతుకనము, ఉత్సాహముల విచ్ఛిన్నం

రోజులంతా క్రోడీకరణ, మీరు విశ్రాంతి తీసుకోకుండా మీ శక్తి వ్యయమవుతునే ఉంది. మీ విశ్రాంతి తీసుకోకుండా మీ శక్తి వ్యయమవుతునే ఉంది. మీ విశ్రాంతి తీసుకోకుండా మీ శక్తి వ్యయమవుతునే ఉంది.

ఈ సభ్యత్వంలో ఎంత శక్తి మీరు ఎంతో గెలుస్తారో దూరం. (క్రీడ విధి కావాలి శక్తి వ్యయమవుతున్నంత శక్తిని కలిగించుకుని కావలసిన గ్లూకోవిటా వహించుకో కొలవలసింది)



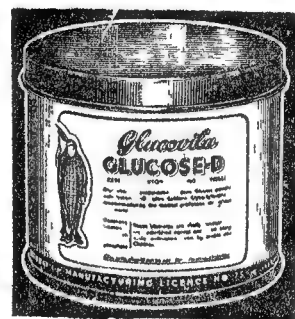
సమస్తమే ఒక్కడే కూర్చున్నప్పుడు ఒక గంటకు 2 బోన్సులు



ఉత్తరము వైపు చేస్తున్నప్పుడు ఒక గంటకు 2 బోన్సులు



తమకున్నప్పుడు ఒక గంటకు 2 బోన్సులు



గ్లూకోవిటా మీకు అవశ్యకము

నేడే ఒక బోన్సును కొనండి!

కార్న ప్రొడక్ట్స్ కంపెనీ (ఇండియా) లిమిటెడ్ బొంబాయి 1

కలకత్తా 1 GPG 1468



విరల్ ప్రొడక్షన్స్‌వారి “కన్యదానం”లో సురభి బాలనరస్వతి.



గోయల్ సిని ప్రొడక్షన్స్ వారి "నచన్" హిందీ చిత్రంలో కొత్త నటి నలిమా.

చిత్రనిర్మాత కావటంతో ఎన్.కె. పాటిల్ గార్ని ఐ. ఎమ్. పి. పి. ఎ. అధ్యక్షులుగా ఎన్నుకోవడం నీనిమా దర్శి త్రలో ముఖ్యమైన సంఘటన. బొంబాయి కాంగ్రెసు అధినేత, ఫిలిం విచారణసంఘ మాజీ అధ్యక్షుడు, మాజీ మేయరు అయిన పాటిల్ గారు బొంబాయి ఫిలిం పరిశ్రమకు వాయకుడు కావడం చాలా ఆశాజనకంగా ఉన్నది. ప్రస్తుతం పరిశ్రమలో ప్రజా మ్యూలు, విభేదాలు, నిర్మాతల, తరల శాస్త్రప్రవర్తనము ఎక్కువగా ఉన్నాయి. ప్రొడ్యూసర్స్ గిల్డ్ లో 9 మంది సభ్యులున్నారు. శాంతరాం (రాజ్ కమల్), తులారాం జలాన్ (ఫిల్మిస్టాన్), సాహుజ్ మోడీ (మినర్వా), బి. ఎన్. సర్కార్ (న్యూథియేటర్స్), రాజ్ కలూర్ (ఆర్.కె. స్టూడియో), మెహబూబ్, ఎ. ఆర్. కర్కార్, విజయధట్ (ఎక్స్), మరి ముగ్గురు చిన్న నిర్మాతలు ఈ సంఘంలో సభ్యులు. పబ్లిసిటీ ఖర్చును బాగా తగ్గించడం, తమ చిత్రాలకు థియేటర్లను సంపాదించడం, ప్రభుత్వం నకు సుముఖమైన ఆశయాలతో వ్యవహరించి ప్రభుత్వ సహాయాన్ని పొందడం గిల్డ్ లక్ష్యాలు. ఇదివరకు

వీరు ఐ. ఎమ్. పి. పి. ఎ. లోనే ఉండే వారు కాని ఆ సంఘం దాక్షిణాత్య నిర్మాతలైన ఎన్. ఎస్. వాసని గార్ని ప్ర మొగ్గుచూపడంతో, ప్రముఖ నిర్మాతలు కొందరు తమ స్థితి బాగాలేదని భావించి ప్రొడ్యూసర్స్ గిల్డ్ విర్రురచుకొన్నారు. ఈగిల్డ్ ఫిలింపరిశ్రమకు ప్రాతినిధ్యం వహించగల సంఘం కాకకాను కాని మహారాష్ట్ర డైన శాంతరాం గిల్డ్ నాయకుడు కావడం వల్ల, యూనియన్ మంత్రి డా॥ కేన్కార్ కూడా మహారాష్ట్రలో కావడంవల గిల్డ్ చాలా సాధించగలదని కొందరు భావిస్తున్నారు.

ఇటీవల మరొక ఆరుగురో, ఏడుగురో కలిసి ఐ. ఎమ్. పి. పి. ఎ. లోంచి బయటికి వచ్చేవారు ఆ సంఘానికి ఏటేటా జరిగే ఎన్నికల ఫలితాలు తమకు వ్యతిరేకంగా ఉండడం గమనించి, అంతిమంగా ఎంతో శ్రద్ధగా పనిచేస్తున్న ఈ నిర్మాతలు కొద్దిమంది రాజీనామాచి బయటికి వచ్చేవారు.

వీరు "స్వతంత్ర చిత్రనిర్మాతల సంఘం" అని ఒక సంఘాన్ని స్థాపించనున్నారు. వీరు ప్రాముఖ్యులగలవారు కాదు సాధారణంగా వీరు చిత్రనిర్మాతానికి ఉబ్బులేక ఇబ్బంది పడుతూ ఉంటారు వీరిలో ఎమ్. ఎన్.

అహువాటియా (ఈయన తినిన ఫిల్మ్ నే, మహాత్మా కబీర్ రెండూ నష్టపోయినవి), జైమనీదీవాన్, కె. ఎమ్. ముల్లానీ మున్నగు వారున్నారు.

ఇన్ని చిక్కులున్నప్పటికీ ఎన్. కె. పాటిల్ గారు వికమత్యంకోసం విశ్వప్రయత్నాలు చేస్తున్నారు అంధ్ర ఎన్నికలలో తన ధీశక్తిని కనబరచిన పాటిల్ గారి నాయకత్వం ఐ. ఎమ్. పి. పి. ఎ. విజయాలు సాధించగలదనే అందరూ నమ్ముతున్నారు. ఈ సంఘపు కార్యక్రమాలకు సభ్యులందరూ మంచి కౌశల్యం గులు విడు కెకోర్ సాహసూ (సినియర్ ఉపాధ్యక్షుడు), కె. ఎమ్. మోడీ (ఉపాధ్యక్షుడు), శారీ కంకర్ (కోశాధికారి), జయంత్ దేశాయ్, జె. ప. తివారీ, ఎ. ఎన్. ఆరోరా, లియల్ రాయ్ ఆర్. పండ్రి, ఎమ్. ఎ. మిషిన్, డి. ఎమ్. పంచోలీ, గూపి కె. ఛోరీ.

జులై 31 వ తేదీన పోలింగ్ రాజధాని వార్డులలో ప్రారంభమయ్యి యువజనోత్సవంగా పాల్గొనడానికి బొంబాయి ఫిలిం వ్యక్తులు కొందరు ఆయత్తులొత్తున్నారు. భారతీయ ప్రతినిధిసంఘంలో సంగీతరాశి లతామంగేష్కర్, గాయకుడు హేమంత్ కుమార్, సంగీత దర్శకుడు సలిల్ చౌధురి, నటులు బల్లాజీ పానీ, శశికళ, జైరాజ్, మీనాహరీ, అచలా సచిన్ మున్నగువారుంటారు ఉత్సవం 15 రోజుల వాటూ జరుగుతుంది.

అమర గాయకుడు కె. ఎల్. డైగల్ శీవిత కథాచిత్రానికి అన్ని సాహసాలూ లాగి సాయి కలకత్త, న్యూఢియేటర్స్ స్టూడియో లోనే బి. ఎన్. సర్కార్ ఈ చిత్రం నిర్మిస్తారు ఐండియాన్, కవచాసు, కెసి డెంట్, జండగీ, లగని, గుప్తాన్ మున్నగు డైరెక్టర్లు ఈ స్టూడియోలోనుంచే బయటికి వచ్చినవి - ప్రసిద్ధి దర్శకుడు నితీష్ బోస్ ఈ చిత్రాన్ని డైరెక్టు చేస్తారు. డైగల్ మొదటి సారిగా నాయకపాత్ర వహించిన టీం చిన "ఐండియాన్" ను నితీష్ బోస్ డైరెక్టు చేశాడు.

న్యూథియేటర్స్ వారు తీయబోయే మరొక పెద్దచిత్రం "అమర్ బాజీ". అసురూపాకేవివాసిన నవల ఈ చిత్రానికి ఆధారం దీనిలో ప్రదీప్ కుమార్, మోతీ లాల్, డేవిడ్, అచలా సచిన్ నటిస్తారు. హేమంత్ దర్ డైరెక్టు చేస్తారు.

మద్రాసు, జె. మి. సి. స్టూడియోస్ లో "ఇస్కానియత్" చిత్రం ప్రారంభమైంది. డిలిప్ కుమార్, శివ్ అనంద్, వీనారాయ్,

ఓంప్రకాష్ మొదలైన ప్రసిద్ధ హిందీతారలు నటిస్తున్నారు. సి. రామచంద్ర సంగీత దర్శకుడు.

* * *

కెంజేళ్ళ నుంచి ఆగిపోయిన పి. ఎల్. ంత్ పే చిత్రం "పాగల్ ఖానా" ఈ నెలలో తిరిగి నెట్ వర్క్ మీదకు వెళ్తున్నది దానిని అల్లాద్ చిత్రవాడు తీసుకొని ఖానా, డిక్టన్ స్టూడియోలో నిర్మించ నున్నారు ఇక నాలుగో వంతు మాత్రమే మిగిలివున్నదనగా, ఈ చిత్రం ధనాభావం వల్ల ఆపివేయబడింది భారత్ భూషణ్, గురయ్య, మురాద్, రామ్ సింగ్, రంజిత్ కుమారి, రాధాకిషన్, మంతాజ్ అలీ, నిషీ, నాస్ మున్నగువారు నటనలో రగ యిత్ర సంతోషి. సంగీత దర్శకుడు వసంత్ దేవాయి.

నటి, గాయకి గురయ్యకు ప్రస్తుతం ఉన్న చిత్రం యిదొక్కటే "మీరా గాలిజ్" విజయవంతం అయినప్పటికీ గడి చిన నెలల్లో గురయ్యను ఎవరూ బుక్ చేయ్యలేదు. ఇది చాలమందికి ఆశ్చర్యకరంగా ఉండవచ్చును. ఆమెను

ఇంతవరకూ కాపాడు తూ వచ్చిన గాన కాలం కూడా ఇప్పు డామెను కాపాడ లేకపోతోంది. మరొక కారణం ఆమె స్థలం.

* * *

విమల్ రాయ్ ఇప్పటివరకూ తమఉ చిత్రాలు తీయడానికి పేరుపడివున్నాడు. ఈసారి ఆయన బాక్సాఫీన్ విజయంకూడా పొందగల చిత్రం నిర్మించేట్లు కనిపిస్తు న్నాడు. "దేవదాసు" తారాగణం దీనికి నిదర్శనం చిలీవకుమార్, సుచిత్రాసేన్, వైజయంతీసుల, మోతీలాల్ లలో అందరూ బాక్సాఫీన్ తారలే.

విమల్ నిర్మిస్తున్న మరొక చిత్రం "అమానత్"లో భారత్ భూషణ్, చాంద్ ఉస్మానీ నటిస్తున్నారు. ఛాటింగ్ వరు ధగా జరుగుతోంది.

* * *

ఇండో అమెరికన్ చిత్రం "జోతే ఫైట్ నం. 418" దర్శకుడు రవీంద్రి బొంబాయి వచ్చాడు. ఫిల్మిస్టాన్ వారు ఈ చిత్రం నిర్మిస్తున్నారు. డి ఆర్ సి, లోడర్, అశోక్ కుమార్ మున్నగువారు నటిస్తారు.

నగ్గర్ యీ చిత్రంలో నటించ నిరాకరిం చించని తెలుస్తోంది. ఈ చిత్రానికి అడ్డంకు లేమీలేవు. కానీ ఇ ది వ రలో జేబిడీ లీన్, అలెగాంజర్ కోర్డా, ఫ్రాంక కా ప్రా మొదలైనవారు తీయదలచిన చిత్రాలవలెనే ఇదికూడా ఆగినా ఆగవచ్చు. కానీ నూటికి 90 పాళ్లు ఆగదు. ఫిల్మిస్టాన్ కంపెనీవారు గడిచిన సంవత్సరాలలో విపరీతంగా డబ్బు ఆర్జించారు. వారి అనార్క్లీ, నా సిక్, నాగిన, బాగ్యులి చిత్రాలు బాక్సాఫీన్ చిత్రాలై నాయి. డిస్ట్రిబ్యూషన్ కూడా నిర్మాతలచే కనుక కమిషన్ కూడా వారికే వస్తుంది. ఫిల్మిస్టాన్ ఈ కోజున బొంబాయి లోకల్లా, అమటకోస్తే ఇండియాలోకలా ధనవంతమైన సంస్థ అని చెప్పాలి. అందుచేత ప్రస్తుతపు ఇండో అమెరికన్ చిత్రం ధనా భావంవల్ల ఆగిపోయే అవకాశం ఏమీలేదు.



శ్రీ వత్స వారి

శ్రీ కాఫ్

దగ్గ, ఉబ్బసములకు దివ్యవృక్షము

వే సంగి కానుక: గ్యారంటీ బహుమతులు.

రు. 3200 - 500

రు. 1700 - 300

(ప్రతి ఆర్ కర్నెట్ ★ సరియైన ప్రతి మొదటి రెండు వరసలు)

ప్రతి సరియైన మొదటి అడ్డ వరుస: రు. 50/- 4-6 పోటీ
ప్రతి సరియైన అడ్డవరుసలోని రెండు అంకాలు రు. 5/- ఫలితము

ఇప్పటి నున్న చదరములో
8 (ఆరు) నుండి 21 (ఇరువది ఒకటి) వరకు గల అంకాలను
వాడి నిలుపు గాను అడ్డముగాను,
అయి మూలలు గాను యెటు

18	9	7	16
15	8	10	17
6	18	19	12
11	20	14	5

కూడినా 54 (యాభై నాలుగు) మొత్తము రాగలట్లు చేయవలెను. ఒక సంఖ్య ఒకమార్తే వాడవలెను.

ప్రవేశ రుసుము: 1 ఎంట్రి రు. 1/-; 4 ఎంట్రిలు రు. 8/-;
16 ఎంట్రిలు రు. 10/-; 84 ఎంట్రిలు రు. 88/-;
96 ఎంట్రిలు రు. 86/-.

పోటీ ఆఖరు తేదీ (పై రెండు కాంపిటేషన్లు):- (యేర్ మెయిల్ ద్వారా) 30-5-55 ఫలితము తేదీ 11-6-55 (11-00 A.M.)

పై రెండు పోటీలకు నిబంధనలు:- ఒక పోటీదారు పైరెండు పోటీలలో యేదని ఒక పోటీలో పాల్గొనవచ్చును. లేదా రెంటిలో పాల్గొనవచ్చును. ప్రవేశించు పోటీల నమనరించి పోటీ సొమ్ము పైన వివరించినట్లు చెల్లించవలెను సాదా కాగితము మీద యెన్ని యెంట్రిలైనా పంపవచ్చును రెండు పోటీలకు ఎంట్రిలున్న, ఫీజులున్న ఒకటిగా చేర్చి పంపవచ్చును. ఐ 11 ఒ లేక క్యాంపి డ్రాఫ్ట్, లేక ఎం. ఓ రకీదులు - ఈస్టర్న్ ప్రీడ్ & ప్రెస్ నాన్న, న్యూఢిల్లీ-6. వారికి చెల్లింపగలట్లు- ఎంట్రిలతో పంపవలెను M. O. కూపన్ మీద, ఎంట్రి షీట్ మీద మీ పేరు, అడ్డము తేటగా వ్రాయండి.

సౌల్యాక్షులో ఇంగ్లీషు అంకెలే వాడాలి. ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలు ఇంగ్లీషులోనే చేయాలి. ఒక పోటీదారు రెండు పోటీలలోనూ ఆర్ కర్నెట్ ప్రధమ బహుమతి పొందినట్లు తీర్మానింపబడినచో, అట్టి వ్యక్తి అదనముగా రు. 1000/- ప్రత్యేక ఒహుమతి క్రింద పొంద గలడు సైన్ తెల్పిన తేదీన, ఆ పైముకు, కాంపిటిటర్ సమక్షమున మా కార్యాలయమునందు తెలుపబడే సీలుచేసిన సౌల్యాక్షు సమితి ఏకీభవించే కర్నెట్ సౌల్యాక్షునులుగాను, అందులోని వరుసలతో ఏకీభవించే కర్నెట్ వరుసలుగాను భావించబడును. రెండు ఆశాల స్థాంతులు అదనముగా పంపినచో, ఫలితముల వివరములు, ఒహుమతులు పొందిన వారి పట్టియు ఫలితము ప్రకటించబడిన ఒక వారము లోగా పంపబడును. ప్రమోటర్ల తీర్మానము ఆఖరు, చట్టబద్ధమైనది. ఇందుకు లోబడియుండుట యీ పోటీలో ప్రవేశించుటకు విధిగా అంగీకరింపవలసిన వరత్తు.

మీ పోటీలు పంపవలసిన అడ్డము :-

(ప్రతి ఆర్ కర్నెట్ ★ ప్రతి ఒక సరియైన అడ్డ వరుసకు)

ప్రతి మొదటి సరియైన అంకము రు. 5/-

1 (ఒకటి) నుండి 107 (మాటవీడు) వరకు గల అంకాల ప్రక్క నున్న కదరములో వాటిని నిలుపుగా, అడ్డముగా, అయి మూలలా ఎటుగూడినా

94	51	80
19	58	87
46	101	12

మొత్తము 162 రాగలట్లు చేయాలి. ఒక అంక ఒకమార్తే వాడాలి. చదురుపు నడుమ నున్న 54 అంక మాత్రము మార్చు, మార్చుటకు.

ప్రవేశ రుసుము: 1 ఎంట్రి రు. 1 లేక 8 ఎంట్రిలు రు. 8/-;
11 ఎంట్రిలు రు. 22/-; 80 ఎంట్రిలు రు. 84/-

పోటీ ఆఖరు తేదీ (పై రెండు కాంపిటేషన్లు):- (యేర్ మెయిల్ ద్వారా) 30-5-55 ఫలితము తేదీ 11-6-55 (11-00 A.M.)

పై రెండు పోటీలకు నిబంధనలు:- ఒక పోటీదారు పైరెండు పోటీలలో యేదని ఒక పోటీలో పాల్గొనవచ్చును. లేదా రెంటిలో పాల్గొనవచ్చును. ప్రవేశించు పోటీల నమనరించి పోటీ సొమ్ము పైన వివరించినట్లు చెల్లించవలెను సాదా కాగితము మీద యెన్ని యెంట్రిలైనా పంపవచ్చును రెండు పోటీలకు ఎంట్రిలున్న, ఫీజులున్న ఒకటిగా చేర్చి పంపవచ్చును. ఐ 11 ఒ లేక క్యాంపి డ్రాఫ్ట్, లేక ఎం. ఓ రకీదులు - ఈస్టర్న్ ప్రీడ్ & ప్రెస్ నాన్న, న్యూఢిల్లీ-6. వారికి చెల్లింపగలట్లు- ఎంట్రిలతో పంపవలెను M. O. కూపన్ మీద, ఎంట్రి షీట్ మీద మీ పేరు, అడ్డము తేటగా వ్రాయండి.

సౌల్యాక్షులో ఇంగ్లీషు అంకెలే వాడాలి. ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలు ఇంగ్లీషులోనే చేయాలి. ఒక పోటీదారు రెండు పోటీలలోనూ ఆర్ కర్నెట్ ప్రధమ బహుమతి పొందినట్లు తీర్మానింపబడినచో, అట్టి వ్యక్తి అదనముగా రు. 1000/- ప్రత్యేక ఒహుమతి క్రింద పొంద గలడు సైన్ తెల్పిన తేదీన, ఆ పైముకు, కాంపిటిటర్ సమక్షమున మా కార్యాలయమునందు తెలుపబడే సీలుచేసిన సౌల్యాక్షు సమితి ఏకీభవించే కర్నెట్ సౌల్యాక్షునులుగాను, అందులోని వరుసలతో ఏకీభవించే కర్నెట్ వరుసలుగాను భావించబడును. రెండు ఆశాల స్థాంతులు అదనముగా పంపినచో, ఫలితముల వివరములు, ఒహుమతులు పొందిన వారి పట్టియు ఫలితము ప్రకటించబడిన ఒక వారము లోగా పంపబడును. ప్రమోటర్ల తీర్మానము ఆఖరు, చట్టబద్ధమైనది. ఇందుకు లోబడియుండుట యీ పోటీలో ప్రవేశించుటకు విధిగా అంగీకరింపవలసిన వరత్తు.

మీ పోటీలు పంపవలసిన అడ్డము :-

చెరిసి అన్న పాట ఇంపుగా ఉంది. రావు వయ్యగారి దర్శకత్వం బాగుంది. అంజలి పిక్చర్సువారు 'అనార్కలి' వంటి ఉత్తమ చిత్రాలను తీసి ప్రజాభిమానములు చూరగొంటారని నేను అభిప్రాయపడ్డాను.

జి. సూర్యప్రకాశరావు.
విశాఖపట్నం

* * *
అనార్కలి చిత్రం అద్భుతంగా ఉంది. అనార్కలిగా అంజలి నటన మెరుగుతెచ్చి నది నాశక్త్యరావు, రంగారావు, కన్నంబ, నాగయ్యగారు చిత్రానికి జీవం పోశారు. మేకప్ చాలా బాగుంది. కానీ బాలసరస్వతి నటన రాణించలేదు. ఆమెకు మేకప్ బాగులేదు. చిత్రంలో 11 పాటలకి 6 పాటలు బాగా ఉన్నాయి జీవ సహజింద పాడిన పాట ఏమియు బాగులేదు

అంట్యాకుల జోగారావు
—విజయనగరం.

* * *
అన్ని విధాలా దృష్టిని చిత్రాలశ్రేణికి దీనిని ఒక నూతన కానుకగా భావించవచ్చును. సలీం అనార్కలి ప్రేమ సన్నివేశాలు చాలా కృత్రిమంగా గోచరించి రెలా మజ్నా చిత్రాన్ని జ్ఞాపకానికి తెస్తాయి. ఈ చిత్రానికి జీవమున్నదేమన్నా ఉంటే అది కాస్తా సముద్రాలవారి సంభాషణలనే నని దృఢంగా చెప్పవచ్చు.

అక్కరగా రంగారావు చాలా చక్కగా ఒప్పించగలిగాడు. సలీంగా నాశక్త్యరావు, అనార్కలిగా అంజలి కూడా బాగా నటించారు. ఎటాచ్చి నాగయ్యగారు మాత్రం తన పాత్రని సమర్థతతో పోషించలేకపోయారు. ఇక, పేకేటి శివరామ్ పాత్ర కేవలం అనవ

యు. వి. నత్యనారాయణ
—విశాఖపట్నం.

* * *
'అనార్కలి' ప్రేక్షకులకు ఆకాశం గాన్ని కల్పించింది ఇందుకు ముఖ్యకారణం సంగీతం. ఆదిత్యారావుగారు కూర్చిన సంగీతం చాలా పేలవంగా ఉంది. అనార్కలి సలీముగా అంజలి, నాశక్త్యరావులు తృప్తికరంగా లేరు. నాగయ్య, రంగారావు, కన్నంబ ప్రతిభావంతంగా నటించారు. సముద్రాల మాటల, పాటల రచన మనోహరం గాను, భావగర్భితంగాను ఉన్నది అట్లు చాలా బాగుంది. వేదాంత రాఘవయ్యగారి దర్శకత్వంలో ఆ నేక లోపాలున్నాయి. ఉదా॥ సలీమ్, తండ్రి

పై తిరుగుబాటు చేసినప్పుడు, జోధ్ బాయి యుద్ధరంగానికి రావడం పెద్ద పొరబాటు!

హెచ్. శ్రీనివాసరావు
—నెల్లూరు.

* * *
అనార్కలిగా అంజలిదేవి, సలీంగా నాశక్త్యరావు ప్రశంసనీయంగా నటించారు అక్బర్ పాదుషాగా రంగారావు, జోధ్ బాయిగా కన్నంబ, మానసింగ్ గా నాగయ్య ఉత్తమంగా నటించారు సలీం తండ్రిమీదికి కత్తిదూసే సమయానికి తల్లి అడ్డుపడుతుంది. ఆ సన్నివేశము, చివరకు సలీం తల తీసివేయు సమయమున తలియగు జోధ్ బాయి ప్రసంగించిన సన్నివేశము ప్రేక్షకులకు మజ్జురానిది.

డి. ఎల్. నరసింహారావు,
—తాడేపల్లి గూడెం.

విజ్ఞానవిధులు

(11 వ పేజీ తరువాయి)

"జ్యోతిషము విజ్ఞానకాస్త్ర దృష్ట్యా కాస్త్రముకాదు. దానిని అతిండ్రియ శక్తులు నిర్మించి యుండునన్నది నిరూపించగల అభిప్రాయముకాదు" అని నూచింపబడినది. కాకినాడ 'సత్యం' గారు "జ్యోతిషానికి

దేవుడిమీది నమ్మకానికి నమోదయినా కుదరదనీ గ్రహశాంతులకే జ్యోతిష ఫల కాస్త్రంలో చోటులేద"నీ నూచించారు. దీనిని వైముఖ్యమునట న్యాయమూలకవిమర్శ వల్ల జ్యోతిషముమీద అవజ్ఞకలిగితే కలగవచ్చును గాక. అది సహజముకాదా?

మేముగాని ఇతర విశ్వులుగా గానీ జ్యోతిషఫల నూచనలలోనూ, గ్రహఫల నిరయములోనూ, రాశిప్రభావ గణితము లోనూ ప్రవేశించ నేలేదు. మే మూరితిగా ప్రవేశించి (ఉదాహరణానికి) "పూటో గ్రహమునకు ఈ ఫలములున్నవి అవితేవు" అన్నవిమర్శచేసి యుండినట్లైతే, నుత్ర మృణ్మిశ్రకర్మగారు గాని ఇంకొకరుగాని "మీరు అవిషయమై పరిశోధనచెయ్యాలి" అని ఆదేశించుటసబబు. మేము జ్యోతిషము యొక్క పునాదులనే ప్రశ్ని చేస్తున్నప్పుడు "పరిశోధించ గుండా జ్యోతిషము ను విమర్శించకూడదు" అని ఎవరైనా మాకు ఎందుకు నూచించవలెనో బోధపడుటలేదు. పరిశోధనఅన్నది మాకు తెలిసినంతముట్టకు కార్యకారణ సంబంధముగల జైజ్ఞానిక వస్తువులోనే కాని ఆధారములే తెలియరాని 'శాస్త్రాల'లో పిలులేదు. మమ్ములను చదువరులు 'జ్యోతిషము నిజమా' అని అడిగినారు. "జైజ్ఞానిక దృష్ట్యాకాదు" అంటిమి. అక్కడితో మాపనిపూర్తి అయినది. "జ్యోతిషానికి పునాదులు గట్టివేలవు" అనే

my
Coffee

15 సం॥ నుండి
నేను మైకాఫీనే
ఎన్నుకొనుచున్నాను



1 కే 1 పా ప్యాకెట్లలో లభించును. మతీయు పా 28 పా పా 7, పా 3 నిరుయు పా 1 కాలీ డబ్బాలలో లభ్యముగనున్నది ఏజన్సీలు కొన్ని ప్రదేశములలో తెరువబడినవి.

కానట్రాక్ట: మైకాఫీ కంపెనీ, అనునజికార. మద్రాసు-28.



వి. ఎస్. పి. వారి "ఆడవిడ్డ"లో అమరనాథ్.

విజ్ఞానవిధులు



తాళి జ్యోతిషపు పునాదులు పరిశోధించిన వారిని గాని మాకు ఆపని నాచిందుట ఏమి న్యాయము? మేము జ్యోతిష శాస్త్రములోని ప్రత్యేకనామములను ఎరుగము. మేము నాటిని ఎదుర్కొనలేదు. జీవితము లలో ఫలములను నూచింతుకు జ్యోతిషానికి కారణకార్య సంబంధముపై ఆధారపడిన పునాదిలేదంటిమి. పునాది నే మేము ప్రశ్నిస్తూండగా భవనపరిశోధన చెయ్యండి అని మాకెందగు ప్రతిమామించడము? ఆ బెడద మాకు అక్కర్లేదు. ఆ 'శాస్త్ర' మే గాని ఆ విధానముగా తేలుచున్నది. దానిలో నున్నట్ని ప్రవేశించ మనము

ఏమి న్యాయము?

ఎవరైనా 'జ్యోతిషశాస్త్రచరిత్ర' ను చర్చించినా, జ్యోతిషము ప్రారంభదశ నుండి ఇప్పటివరకే ఈ యాశాస్త్రకారులు నిర్మించిన ఈ సోపానములమీద నవ్వి నది అని నిరూపించినా 'ఏవిధ జ్యోతిషపు తులకు ఆధారములు ఇవి? అని ప్రశ్నిస్తే మౌనము సంతోషంగా ప్రసంగించుతారు. అంతేగాని "జ్యోతిషములో" ప్రవేశించినా ఎలాగ నిలిచివున్నది? జ్యోతిషపులాలు కొన్నెలా ఎందుకు నిలిచివున్నవి? అన్నప్రశ్నలు వేస్తేవాటికి సమాధానము ఇది: జ్యోతిషము ఎందుకు

నెలపుతున్నది? మరి యెందుకు తప్పవు తున్నది? ఈ శాస్త్రానికి ఆధారాలు అన్నవి ఉన్నవా? ఉంటే ఏవి? (విజ్ఞాన శాస్త్ర సృష్టిలేవు. వేరేమైనా) వుంటే చెప్పండి వింటాము. ★

చిట్టిప్రశ్నలకు బహుబులు

సం. దశరథరెడ్డి—నూర్యోపేట.

—చెఱువు ఎండి, తర్వాత వర్షాలకి ఎండినే చేపలు రావేమో, కప్పలు వస్తాయి. కప్ప ఉపరితలపులద్యారానే కాక వర్షము ద్వారా కూడా శ్వాసించగలను. అందువల్ల మట్టి చీలికలలో ఎక్కడో అడుగున ఉండి పోయిన కప్ప శరీరముద్వారా శ్వాసేస్తూ వుంటుంది. వర్షము కురిసి చెఱువు నింక గానె ఈ కప్పలన్నీ బయటికి వస్తాయి.

మట్టిగింపలన్న జాతి చేపల్ని పట్టి బజారుకి తెచ్చినా కడులునే వుంటాయిట. నాటికి శరీరశ్వాసము పాయవడవచ్చును. ఆ రకపు చేపలేమైనా కప్పలనలే సే చెరువులలో ఉంటాయేమో.

బురద నేలలో లోతుగా చెతులు పెట్టి పల్లెవారు చేపలకోసము వతికడము చూచి వుంటారు మీరు. ఆ నేల అడుగుపారలలో తడి ఆరకపోతే చేపలు - కొన్ని జాతులు బ్రతికి వుండవచ్చును.

యస్. కుదర్నం. — సికింద్రాబాదు.

—శాస్త్రాలు తీర్చి మానవులు రచించినవే. అన్ని శాస్త్రాలలోనూ మానవులు రచించినవిన్నాయి— వారినమ్మకొలా, వారి విజ్ఞానము, — కనబడుతున్న వుంటాయి. మీరూ కోపపడమంటే, శాస్త్రాలలో మానవులపాత పాళ్లు కూడావుంటాయి నది అని మనవి. చెప్తాము. భగవంతుడే శాస్త్రాలను చెప్పినట్లయితే తిప్పలువుండగలవా?

భగవద్గీతలో 'చాతుర్వర్ణ్యం నయా పుష్టం సుతకర్మనిభాగళి' అని ఉన్నది. చాతుర్వర్ణాలు మానవులు సృష్టించుకున్నవే మనదేశంలోనే ఉన్నాయి గాని తక్కినదేశాలలోలేవు.

అలాగే మరొక గ్రంథంలో ముందుభూమి పుట్టి తర్వాతి నూర్వర్ణులగులు పుట్టి నారని వుంటుంది ఇంకొకచోట ప్రపంచముగా ఆదిదంపతులు - కళ్యపుడూ భార్యలూ— పుట్టినారని వారివల్ల నే మానవజాతి అంతా వృద్ధిఅయిందని వుంటుంది అని నిజముకావు మానవులు ఆశాస్త్రాలను రచించుటే మానవుల పాతపాళ్లు వస్తాయి అంగులో. అయితే ఒక హెచ్చరిక ఆశాస్త్రాలు తప్పకుండా కుప్పలనడములేగా మేము. విద్యార్థిచేసిన కావినీ అతడుకావీ చేసిన పాతపాళ్లవల్ల కనుక్కున్నట్లు, శాస్త్రాలపాఠశాలయ్యెము వాటిలో మూలమూల దూరిన పాతపాళ్లవల్లకనుక్కువచ్చునంటున్నాము అంటే, పాఠశాలయైనా తనంతమాత్రం అని గర్వములా? ★



అరగలి తిప్పే నారులు

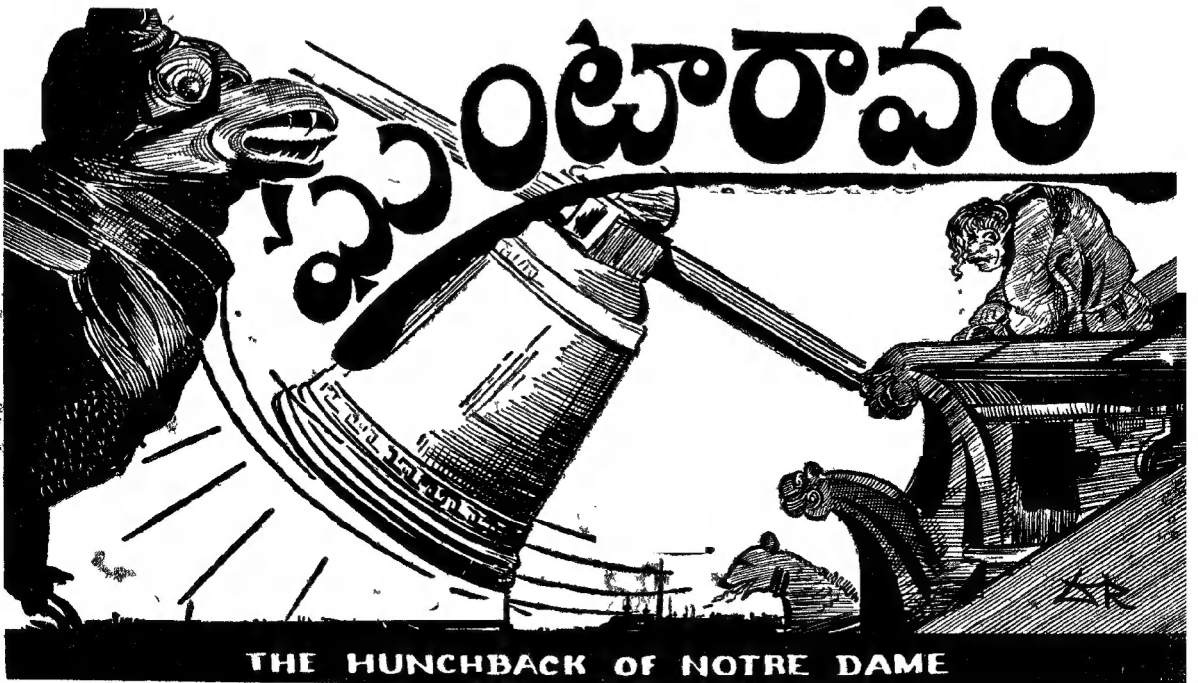


పొలంనాడ నారులు



అమ్మకమునకు సిద్ధముగా నున్నది!

ప్రఖ్యాత ప్రెంచి నవలాకారుడు
విక్టర్ హ్యూగో రచించిన



నవలకు పుస్తకరూపంలో తెనుగు అనువాదం

అనువాదకులు: సూరంపూడి సీతారాం

(ఆంధ్రపత్రిక - సచ్చిత వారపత్రిక నుండి పునర్ముద్రితం)

వెల: రూ. 1-8-0



పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకం.

వా కాపీకై నేడే వ్రాయండి.

ఆంధ్రగ్రంథమాల, మద్రాసు - 1.